

SOM-INSTITUTET
SAMHÄLLE OPINION MEDIER

SVENSKA TRENDER

1986-2013

Henrik Ekengren Oscarsson & Annika Bergström (red.)

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Svenska trender 1986-2013

SOM-institutet

SOM-institutet vid Göteborgs universitet grundades år 1986 med syftet att genomföra frågeundersökningar och arrangera seminarier inom ämnesområdet Samhälle, Opinion och Massmedia. Institutet drivs i samarbete mellan Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG) och Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet.

Organisation

SOM-institutet leds av föreståndare Henrik Ekengren Oscarsson. SOM-institutets styrgrupp består av professor Karin M Ekström, Institutionen Handels- och IT-högskolan (Högskolan i Borås), professor Bengt Johansson, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (GU), docent Maria Oskarson, Statsvetenskapliga institutionen (GU) samt professor André Jansson, Institutionen för geografi, medier och kommunikation (Karlstad universitet).

Den nationella SOM-undersökningen

Varje år svarar mellan 10 000 och 20 000 svenskar på SOM-institutets frågor som rör allt från politik och massmedier till ämnen som livsstil, hälsa och fritidsvanor.

Den nationella SOM-undersökningen är den mest omfattande undersökningen och har genomförts varje höst sedan 1986 med ett slumpmässigt urval personer boende i Sverige. Från och med 2008 års undersökning är åldersintervallet 16–85 år och sedan 2009 genomförs mätningarna i praktiken som flera delundersökningar med olika inriktningar. 2013 hade varje delundersökning ett urval om 3 400 personer. De återkommande huvudfrågorna i de nationella SOM-undersökningarna gäller politiskt beteende, medievanor och livsstil samt attityder till massmedier, politik och offentlig service. Dessutom ställs regelbundet frågor om energi, miljö, hälsa och kultur.

Resultat

Resultaten från SOM-undersökningarna presenteras årligen i bokform. Därtill publicerar institutet temaböcker, och löpande rapporter publiceras från särskilda forskningsprojekt. En del resultat redovisas också på SOM-institutets hemsida (www.som.gu.se). Datafiler från undersökningarna finns lagrade hos Svensk Nationell Datatjänst (SND) och går att beställa med ett års fördröjning (www.snd.gu.se).

Finansiering

SOM-institutets undersökningar är ett gemensamt åtagande för ett flertal forskningsprojekt vid Göteborgs universitet samt även vid Chalmers, Umeå universitet, Uppsala universitet, Södertörns högskola och Lunds universitet. SOM-institutet åtar sig även mindre samverkansprojekt i den mån de sammanfaller med den inriktning som forskningen har vid institutet. Exempel på samverkansparter är Västra Götalandsregionen, Statskontoret, Energimyndigheten, Sveriges Riksdag och Sveriges Television.

Kontakta oss:

Seminariegatan 1b
Box 710
405 30 Göteborg

Tel: +46 31 786 3300
Mejl: info@som.gu.se
Webb: www.som.gu.se

Innehållsförteckning

SAMHÄLLSTRENDER

Bedömning av Sveriges ekonomi 4

Bedömning av den egna ekonomin 5

Förtroende för samhällsinstitutioner:

Polisen och domstolarna 6

Kungahuset, försvaret och svenska kyrkan 7

Bankerna, storföretagen, de fackliga organisationerna och riksbanken 8

Riksdagen, kommunstyrelserna, regeringen och de politiska partierna 9

EU-parlamentet, EU-kommissionen och FN 10

Radio/tv och dagspress 11

Sjukvård, universitet/högskolor & grundskola 12

Förtroende för yrkesgrupper 13

Förtroende för olika forskningsområden 14

Fritidsaktiviteter:

Bio, teater och restaurang 15

Sport/idrott, friluftsliv, motion 16

Bett till gud, besökt gudstjänst 17

Alkoholvanor 18

Mellanmänsklig tillit 19

Viktighetsbedömningar enligt Rokeachs värdeskala 20

Nöjd med livet 21

Vad svenskar oroar sig för:

Arbetslöshet och ekonomisk kris 22

Miljöförstöring och förändringar i jordens klimat 23

Terrorism och organiserad brottlighet 24

Sociala klyftor och ökat antal flyktingar 25

POLITISKA TRENDER

Politiskt intresse, diskuterat politik och 27

partimedlemskap 28

Partisynpati 28

Partiövertygelse 29

Partiledarpopularitet:

Vänsterpartiet 30

Socialdemokraterna 31

Centerpartiet 32

Folkpartiet 33

Kristdemokraterna 34

Moderaterna 35

Miljöpartiet 36

Sverigedemokraterna 37

Ideologisk vänster-höger-placering 38

Bedömning av regeringens arbete 39

Nöjd med hur demokratin fungerar 40

Förtroende för svenska politiker 41

POLITISKA SAKFRÅGOR

Viktiga samhällsproblem 43

Kärnkraftsopinion 44

Riskbedömning i kärnkraftsfrågan 45

Satsa mer än idag på olika energikällor 46

Minska den offentliga sektorn 47

Inställning till privatisering av den offentliga sektorn 48

Införa sex timmars arbetsdag 49

Ta emot färre flyktingar 50

Stöd för nya och gamla värderingar 51

MEDIETRENDER

Regelbunden nyhetsanvändning 53

Morgontidningsläsning och -prenumeration 54

Mest läst innehåll i den lokala morgontidningen 55

Regelbundet lyssnande på public service-radio 56

respektive kommersiell radio 56

Regelbundet lyssnande på Sveriges radio 57

Regelbundet tittande på olika tv-kanaler 58

Tekniktillgång i hushållet 59

Internetanvändning 60

Användningsområden på internet 61

Förtroende för medieinnehåll 62

Förtroende för medieinnehåll 63

Regelbunden bokläsning 64

SVERIGE OCH OMVÄRLDEN

Minska biståndet till utvecklingsländerna 66

Minska försvarsutgifterna 67

Åsikter om EU-medlemskapet 68

Åsikter om eurosamarbetet 69

Åsikter om svenskt medlemskap i NATO 70

BAKGRUNDSFAKTORER

Subjektiv klass 72

Sysselsättning 73

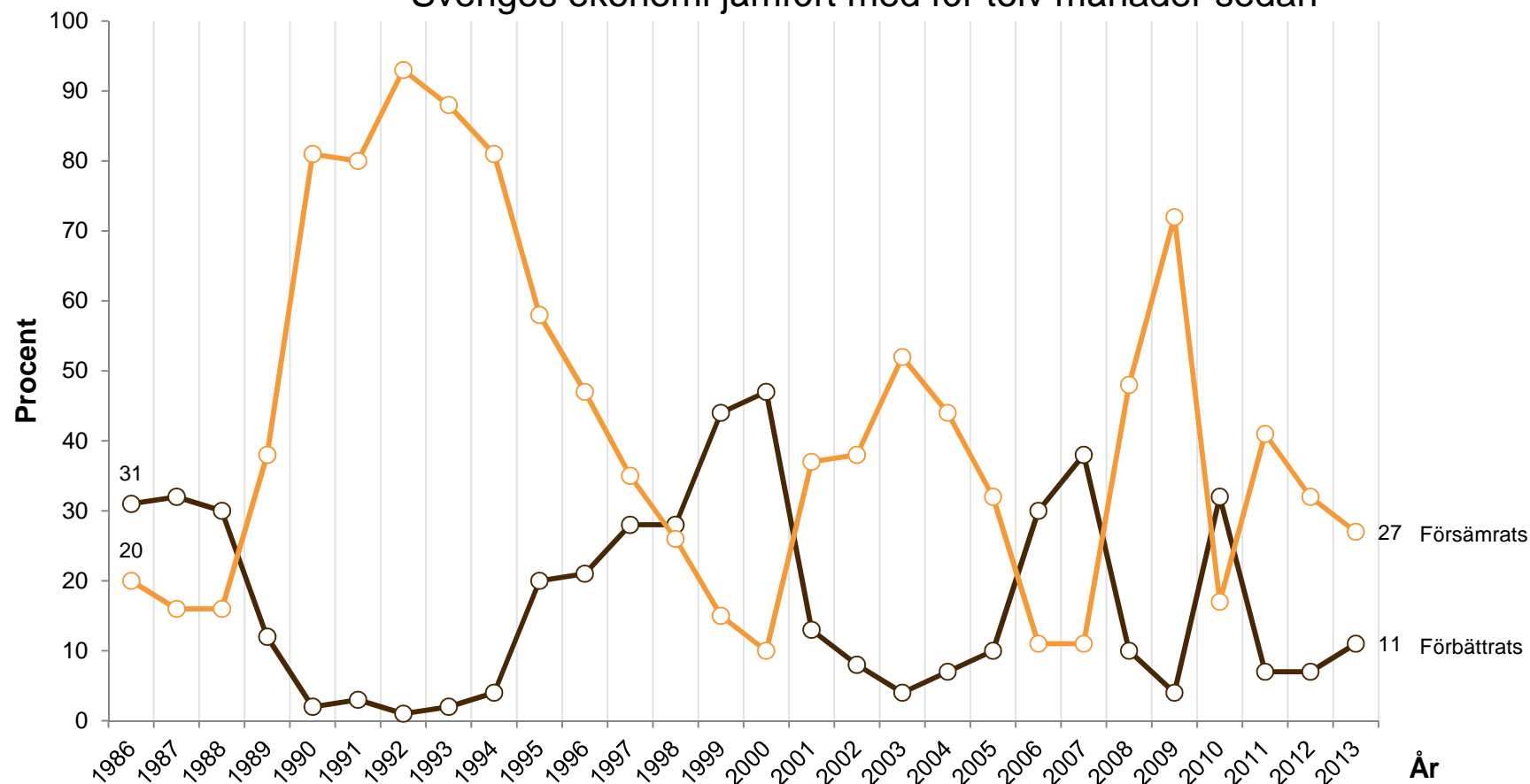
Föreningsmedlemskap 74

SAMHÄLLSTRENDER

BEDÖMNING AV SVERIGES EKONOMI

Sveriges ekonomi jämfört med för tolv månader sedan

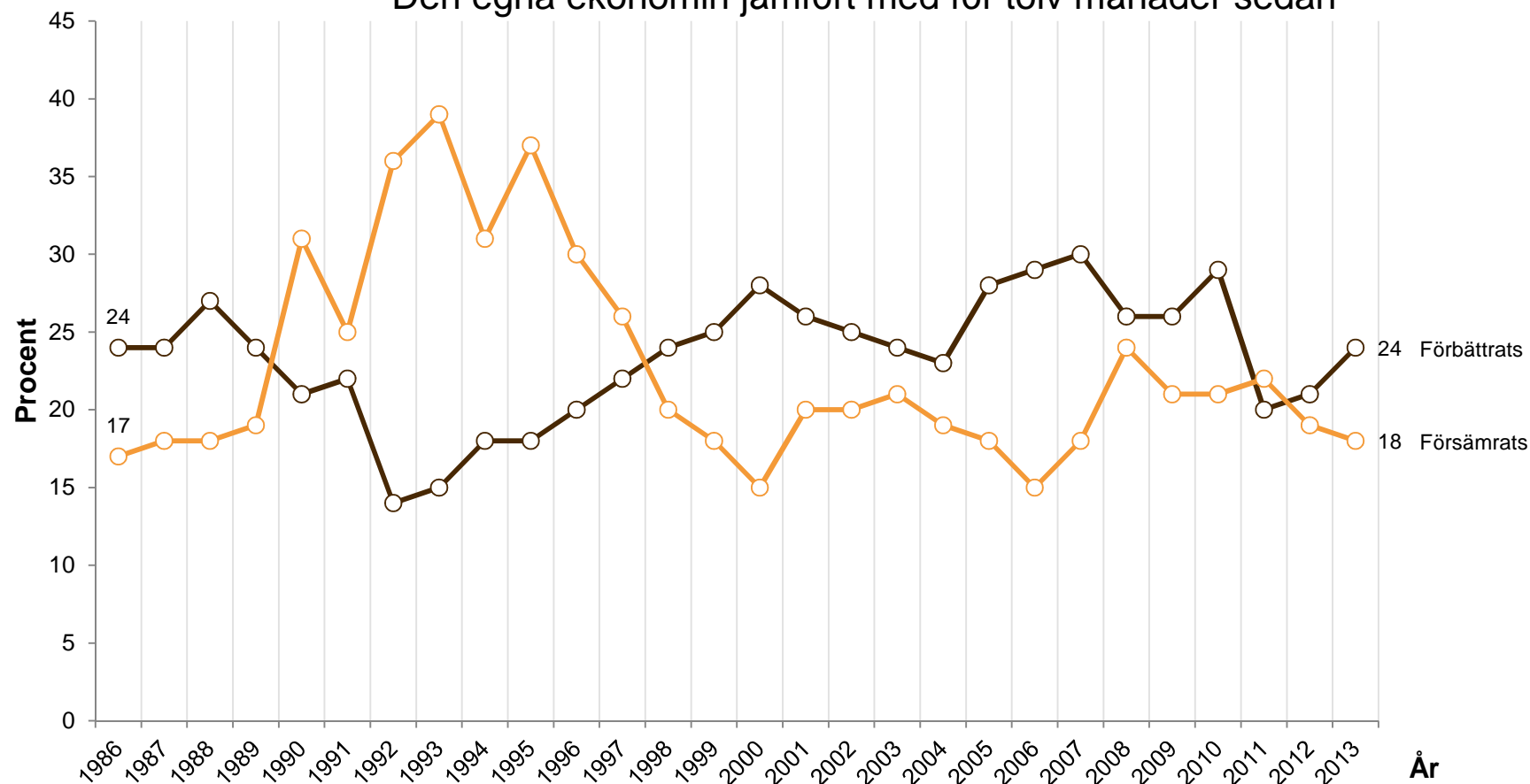
Kommentar: Alla svarande i SOM-undersökningarna ingår i procentbasen

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

Frågeformulering: "Enligt din uppfattning, har den svenska ekonomin under de senaste 12 månaderna förbättrats, förblivit densamma, eller försämrats?"

BEDÖMNING AV DEN EGNA EKONOMIN

Den egna ekonomin jämfört med för tolv månader sedan

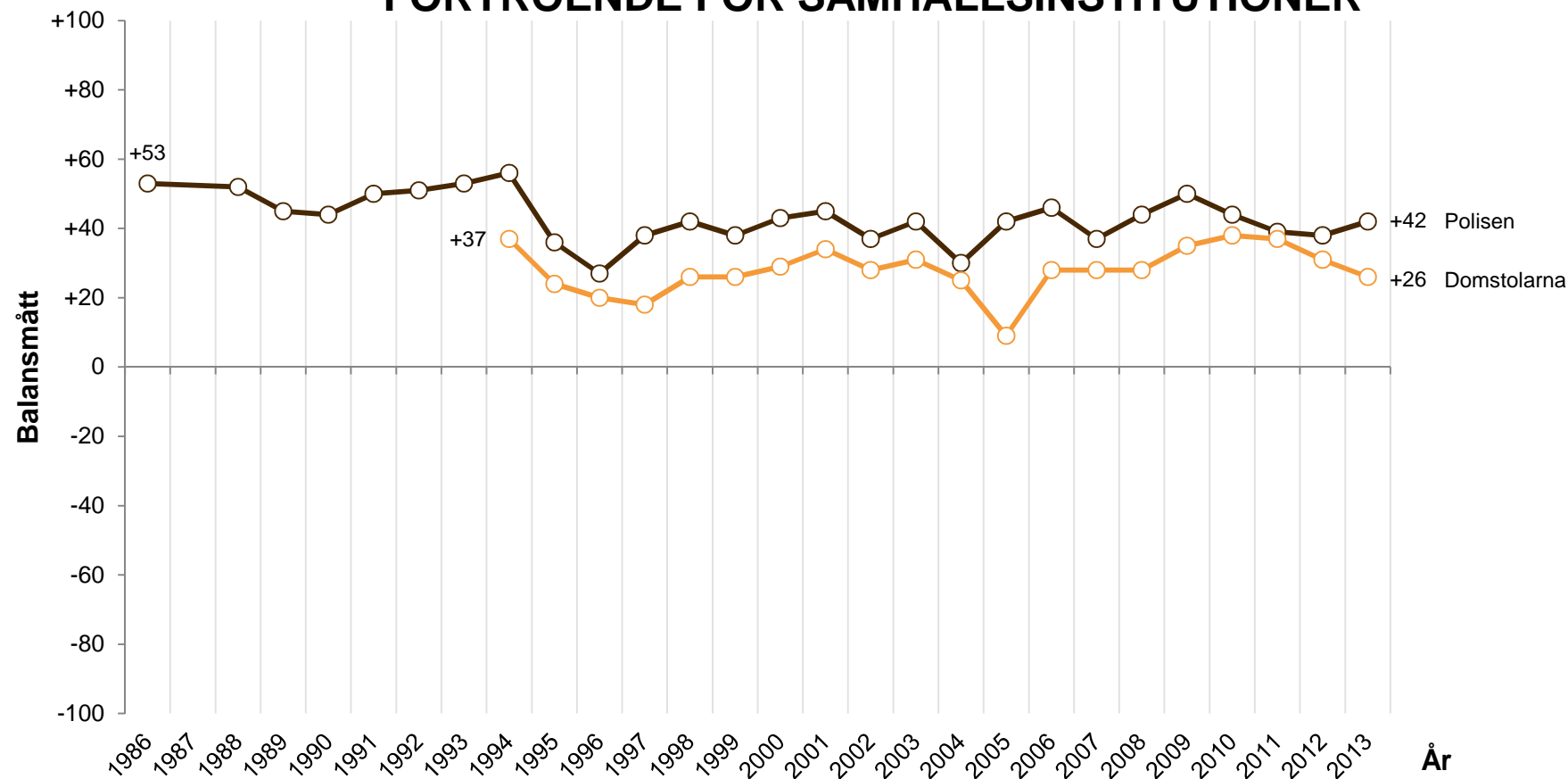

Kommentar: Alla svarande i SOM-undersökningarna ingår i

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

Frågeformulering: "Enligt din uppfattning, har din egen ekonomi under de senaste 12 månaderna förbättrats, förblivit densamma, eller försämrats?"

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

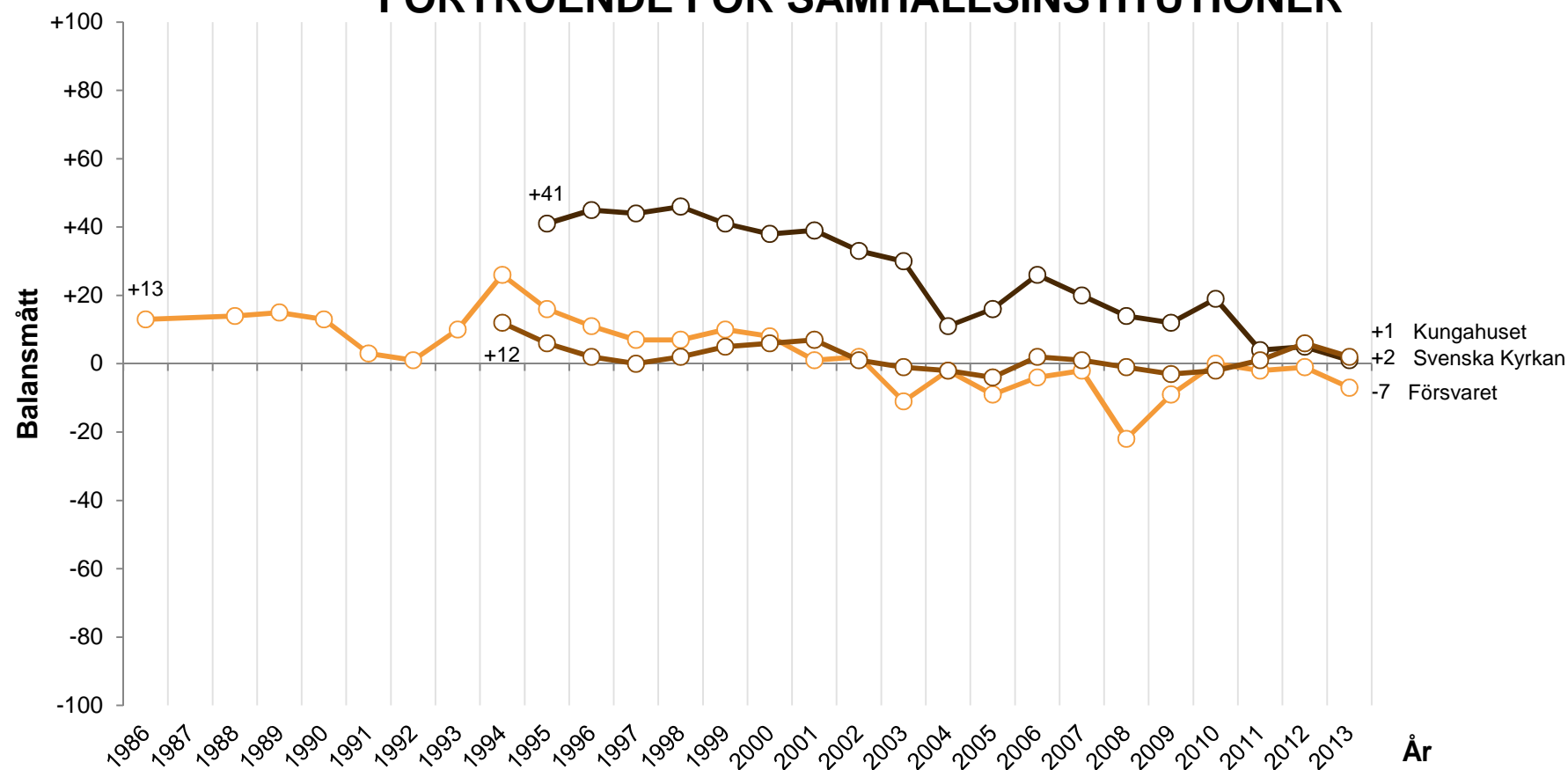
Kommentar: Balansmåttet bygger på procentberäkningar bland personer som besvarat respektive delfråga. Balansmåttet kan variera mellan +100 (alla svaretpersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svaretpersoner anger litet förtroende). Fem svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende".

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

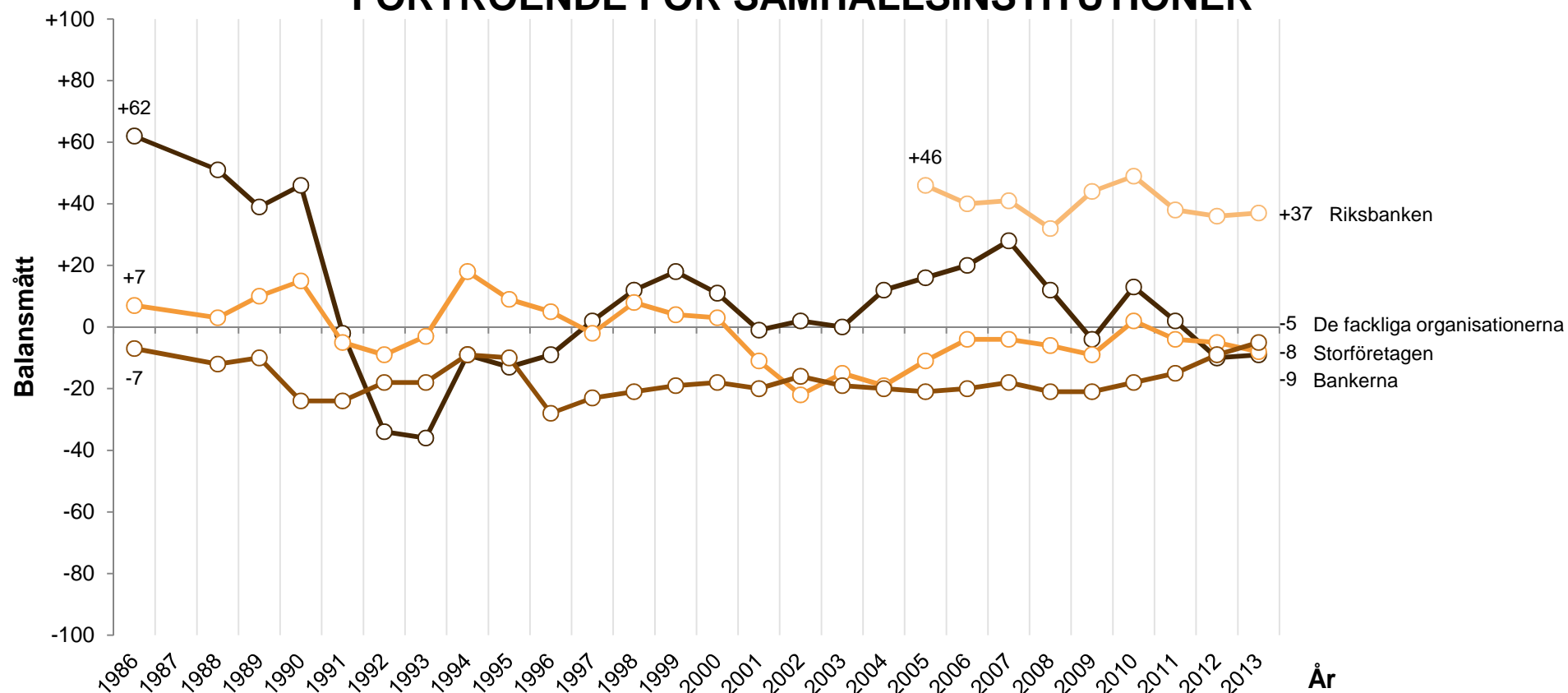

Kommentar: Balansmåttan bygger på procentberäkningar bland personer som besvarat respektive delfråga. Balansmättet kan variera mellan +100 (alla svarspersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svarspersoner anger litet förtroende). Fem svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende".

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

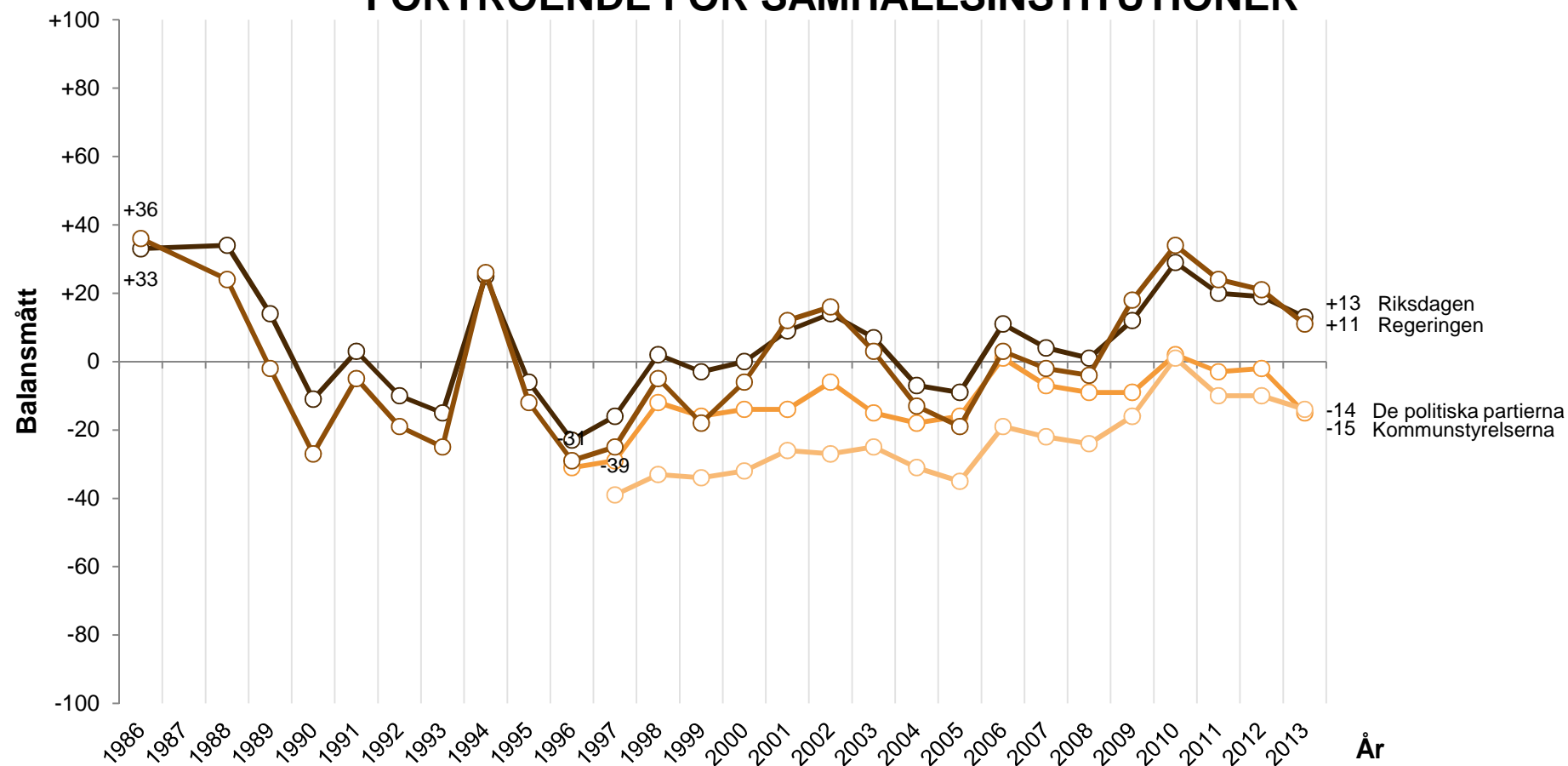

Kommentar: Balansmåttarna bygger på procentberäkningar bland personer som besvarat respektive delfråga. Balansmåttet kan variera mellan +100 (alla svars personer anger stort förtroende) och -100 (alla svars personer anger litet förtroende). Frågan ingick inte i 1987 års undersökning. Fem svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende".

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

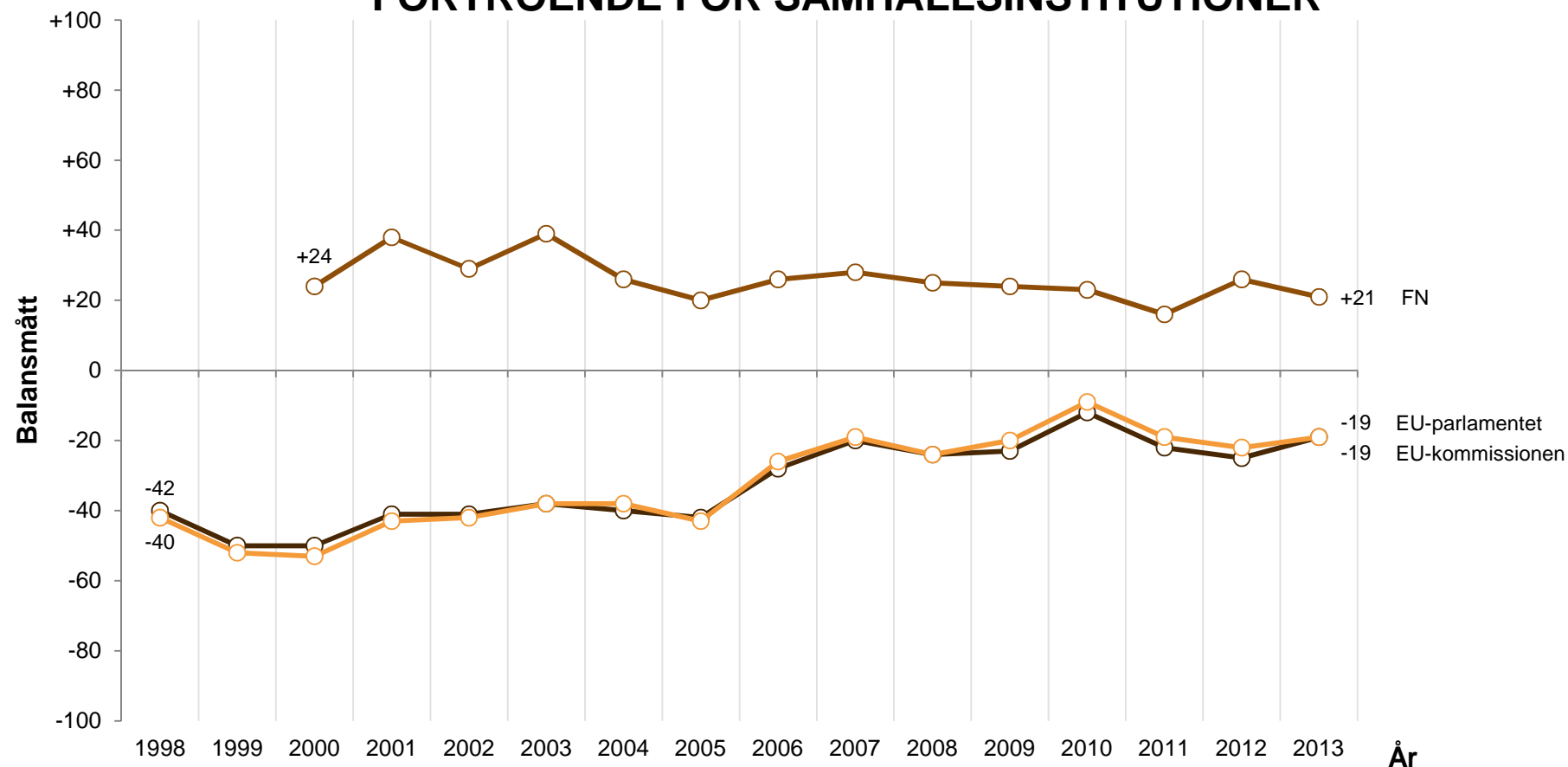

Kommentar: Balansmättet kan variera mellan +100 (alla svarspersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svarspersoner anger litet förtroende). Fem svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende".

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

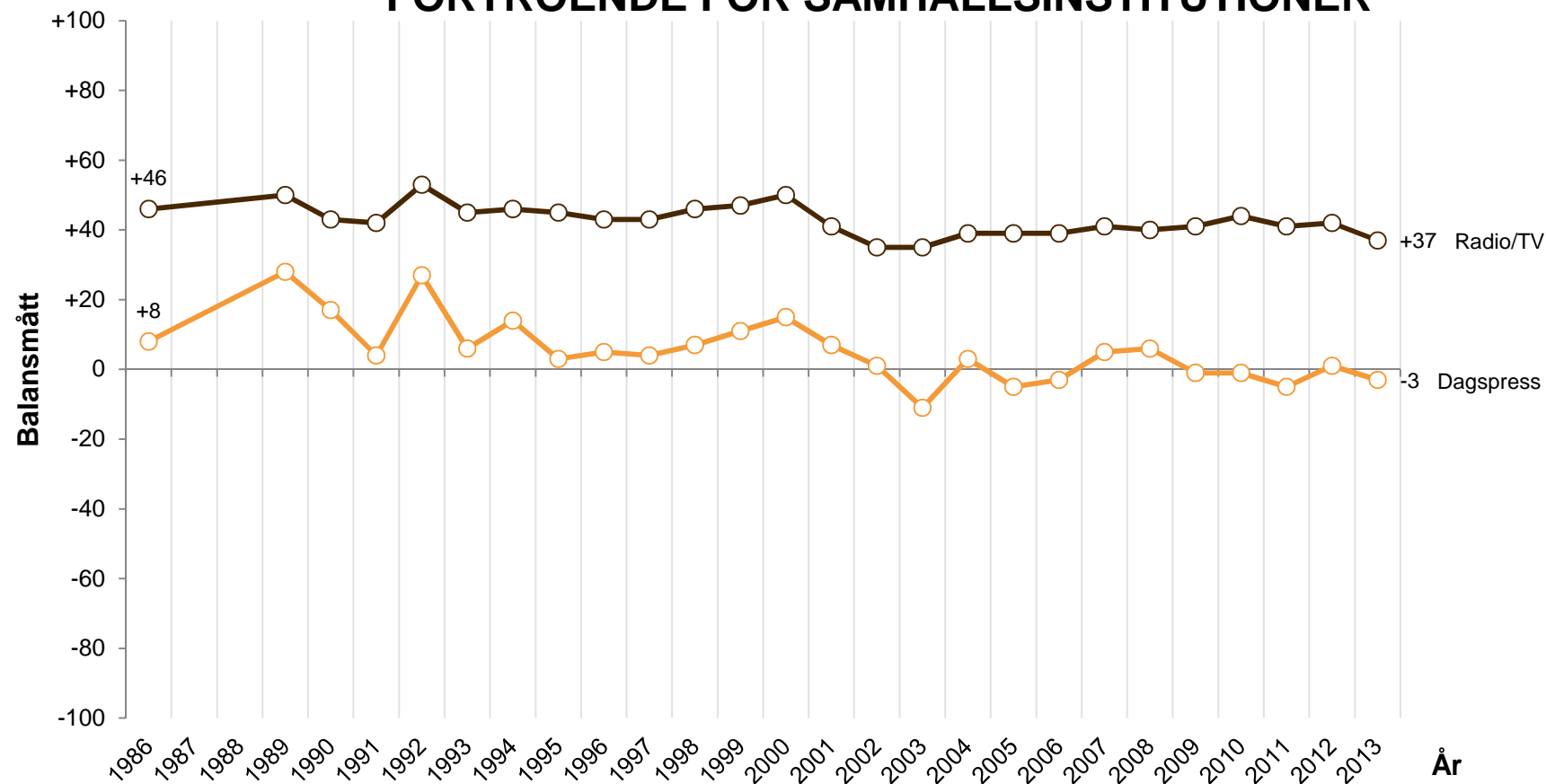

Kommentar: Balansmåttet bygger på procentberäkningar bland personer som besvarat respektive delfråga. Balansmåttet kan variera mellan +100 (alla svarspersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svarspersoner anger litet förtroende). Fem svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende".

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1998-2013

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

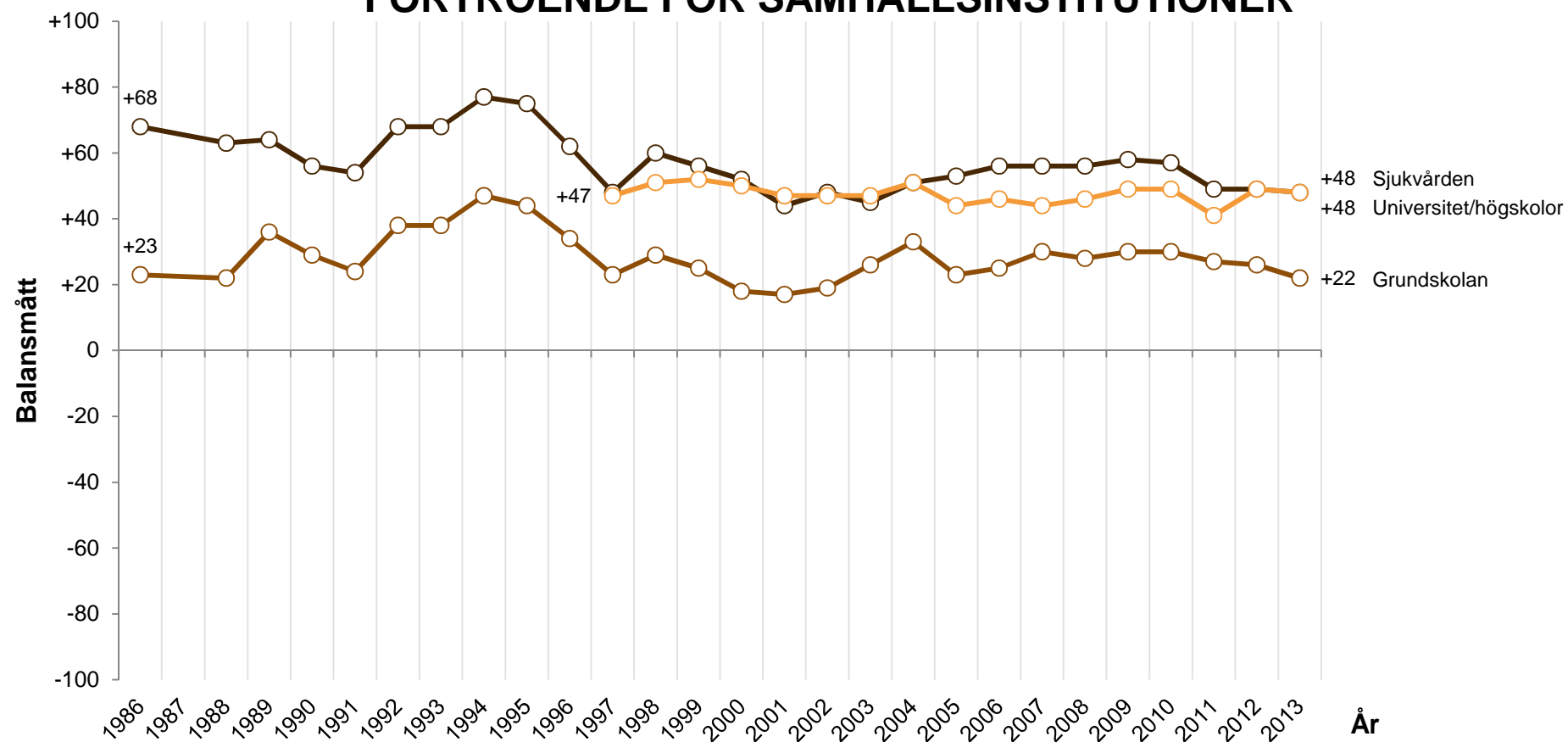

Kommentar: Balansmåttet bygger på procentberäkningar bland personer som besvarat respektive delfråga. Balansmåttet kan variera mellan +100 (alla svaretpersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svaretpersoner anger litet förtroende). Fem svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende".

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

FÖRTROENDE FÖR SAMHÄLLSINSTITUTIONER

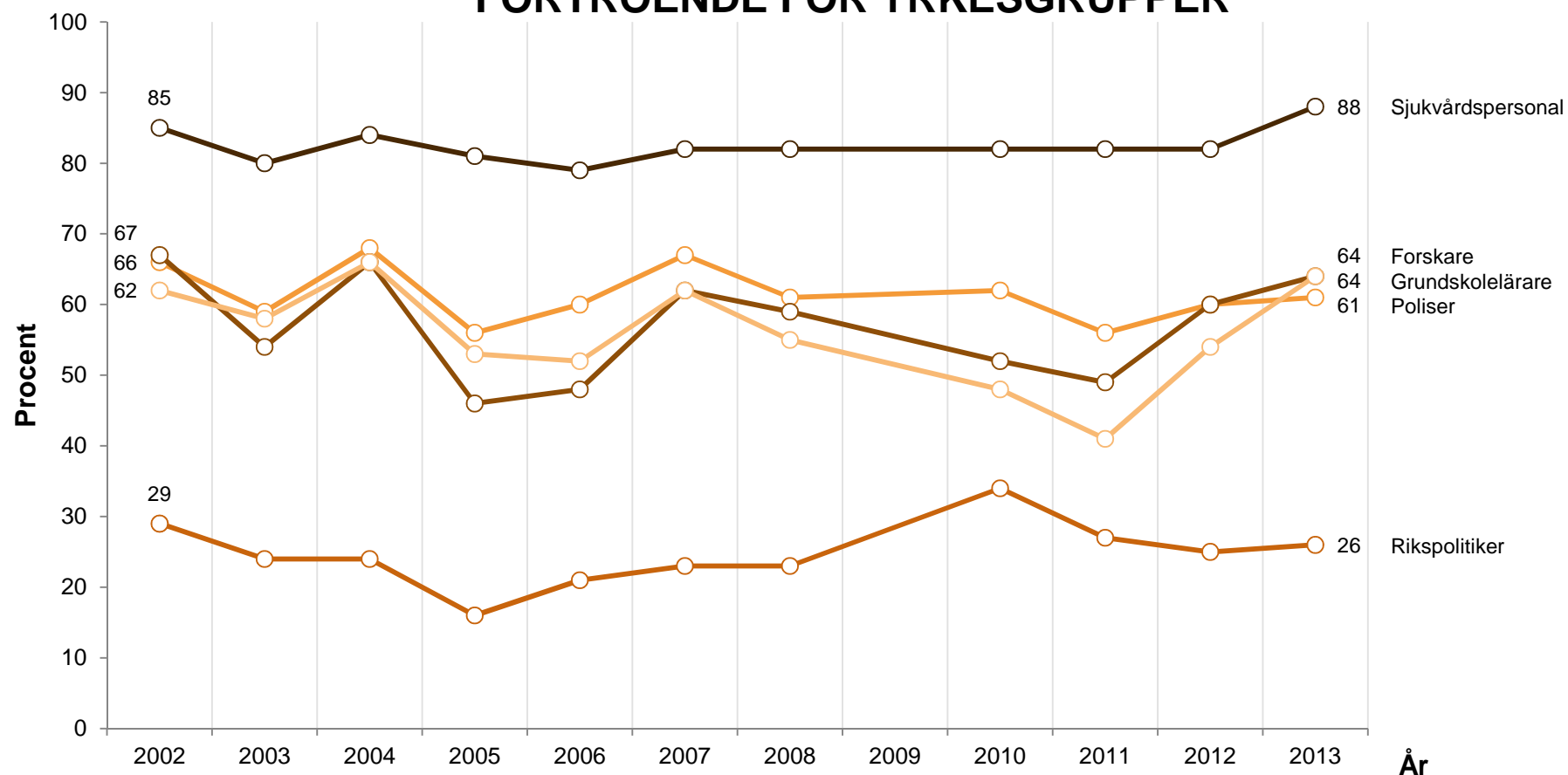

Kommentar: Balansmåttet bygger på procentberäkningar bland personer som besvarat respektive delfråga. Balansmättet kan variera mellan +100 (alla svaretpersoner anger stort förtroende) och -100 (alla svaretpersoner anger litet förtroende). Fem svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende".

Frågeformulering: "Hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande samhällsinstitutioner och grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

FÖRTROENDE FÖR YRKESGRUPPER

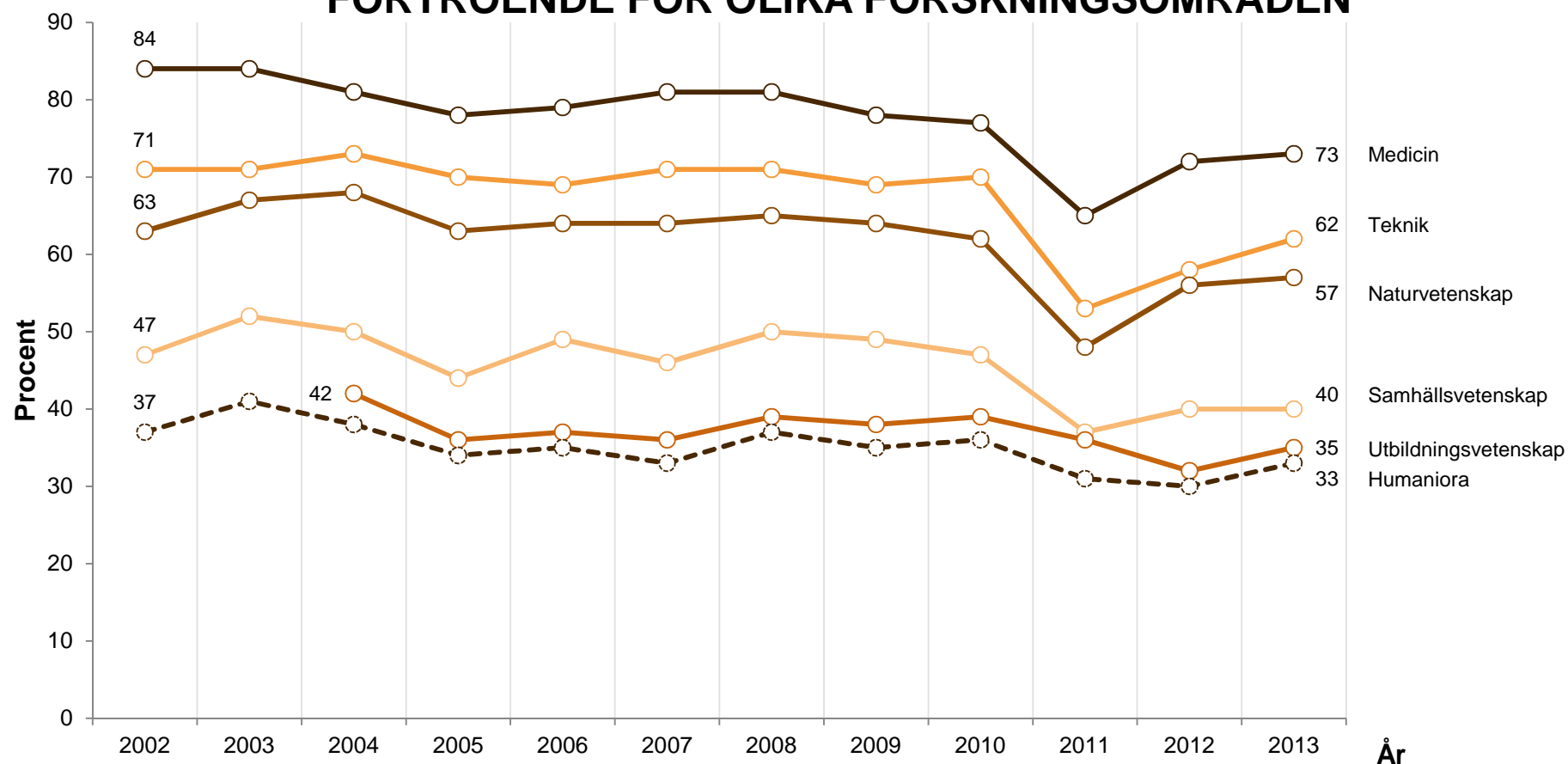

Kommentar: Visar andel som har mycket eller ganska stort förtroende för respektive yrkesgrupp. Frågan ställdes inte 2009. Sex svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende, varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende samt ingen uppfattning". Procentbasen omfattar alla som besvarat frågan om yrkesgrupp inkl ingen uppfattning.

Frågeformulering: "Allmänt sett, hur stort förtroende har du för det sätt på vilket följande grupper sköter sitt arbete?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2002-2013

FÖRTROENDE FÖR OLIKA FORSKNINGSMRÅDEN

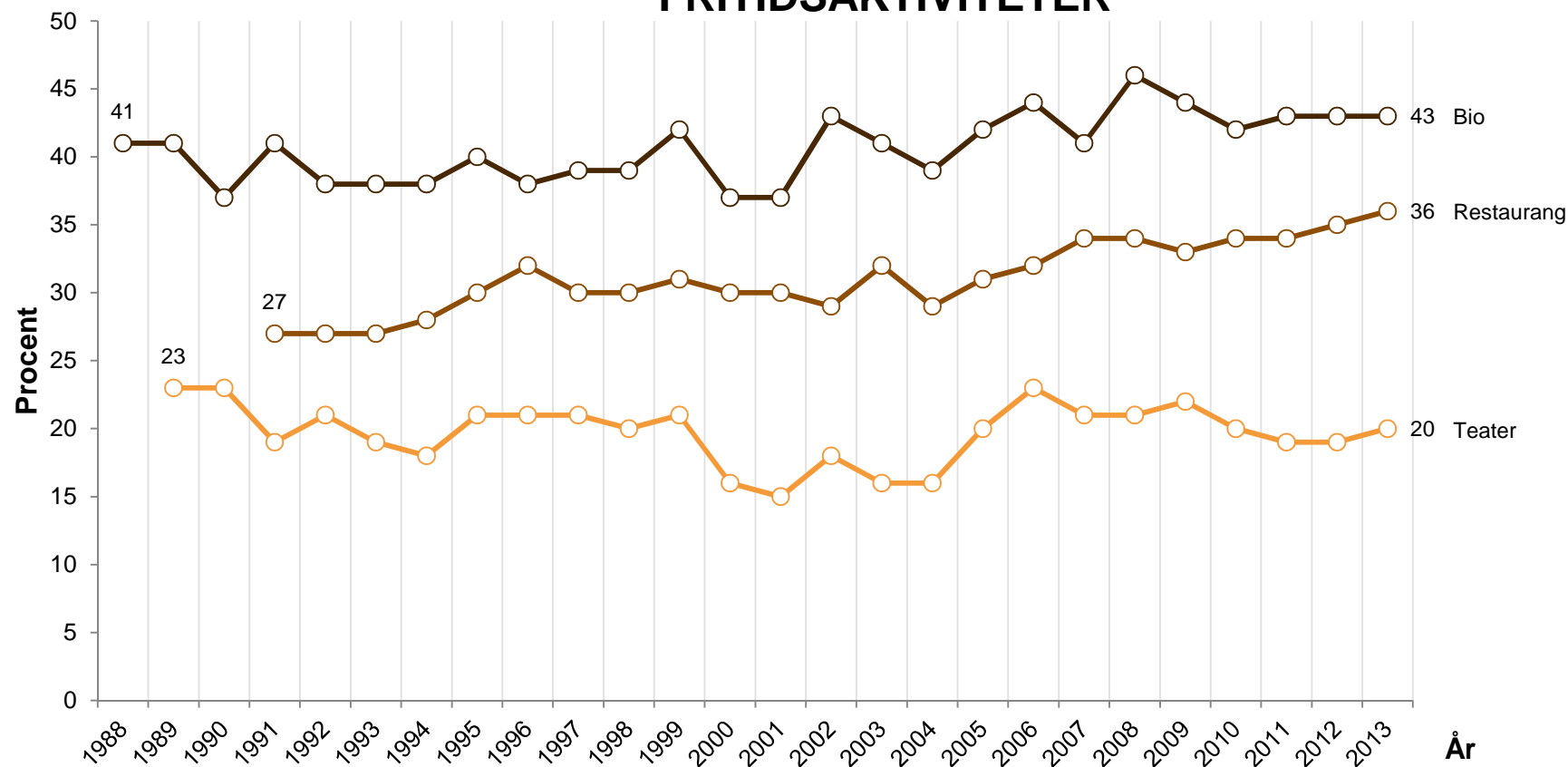
Kommentar: Resultaten visar andelen som svarat mycket eller ganska stort förtroende. Procentbasen utgörs av dem som besvarat varje delfråga. Sex svarsalternativ: "mycket stort förtroende; ganska stort förtroende; varken stort eller litet förtroende; ganska litet förtroende; mycket litet förtroende; ingen uppfattning". Resultaten 2011 kan ha

Frågeformulering: "Allmänt sett, vilket förtroende har du för den forskning som bedrivs i Sverige inom följande områden?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2002-2013

FRITIDSAKTIVITETER

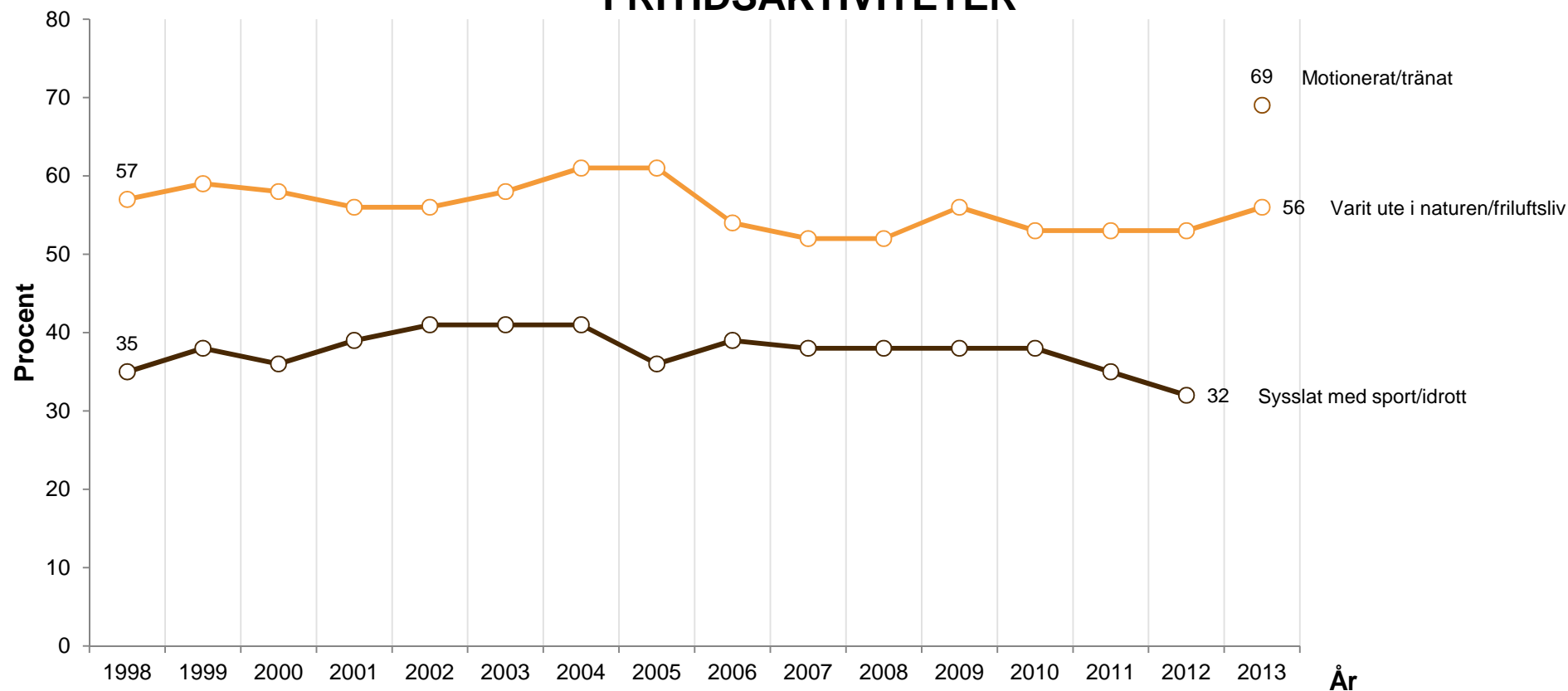

Kommentar: Resultaten avser aktivitet minst en gång i halvåret för bio- och teaterbesök samt minst en gång i månaden för restaurangbesök. Samtliga resultat baseras på svaranden som svarat på åtminstone någon delfråga i ett längre frågebatteri om livsstil och fritidsaktiviteter. Svartalernativ: "ingen gång; någon gång under de senaste 12 månaderna; någon gång i halvåret; någon gång i kvartalet; någon gång i månaden; någon gång i veckan; flera gånger i veckan".

Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1988-2013

FRITIDSAKTIVITETER

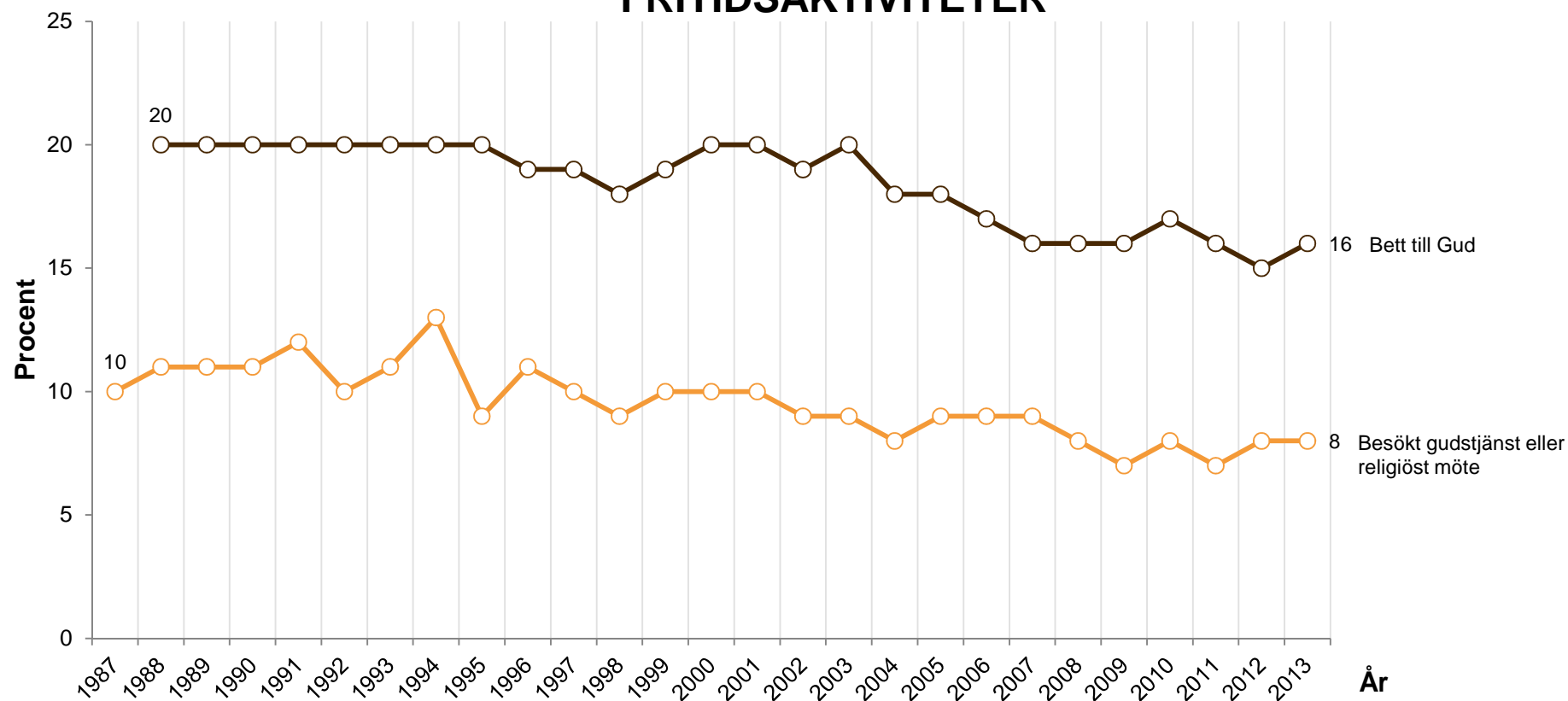

Kommentar: Resultaten avser aktivitet minst en gång i veckan. Samtliga resultat baseras på svaranden som svarat på åtminstone någon delfråga i ett längre frågebatteri om livsstil och fritidsaktiviteter. Svartalternativ: "ingen gång; någon gång under de senaste 12 månaderna; någon gång i halvåret; någon gång i kvartalet; någon gång i månaden; någon gång i veckan; flera gånger i veckan". I 2013 års undersökning ändrades frågan "Sysslat med sport/idrott" till "Motionerat/tränat".

Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1998-2013

FRITIDSAKTIVITETER

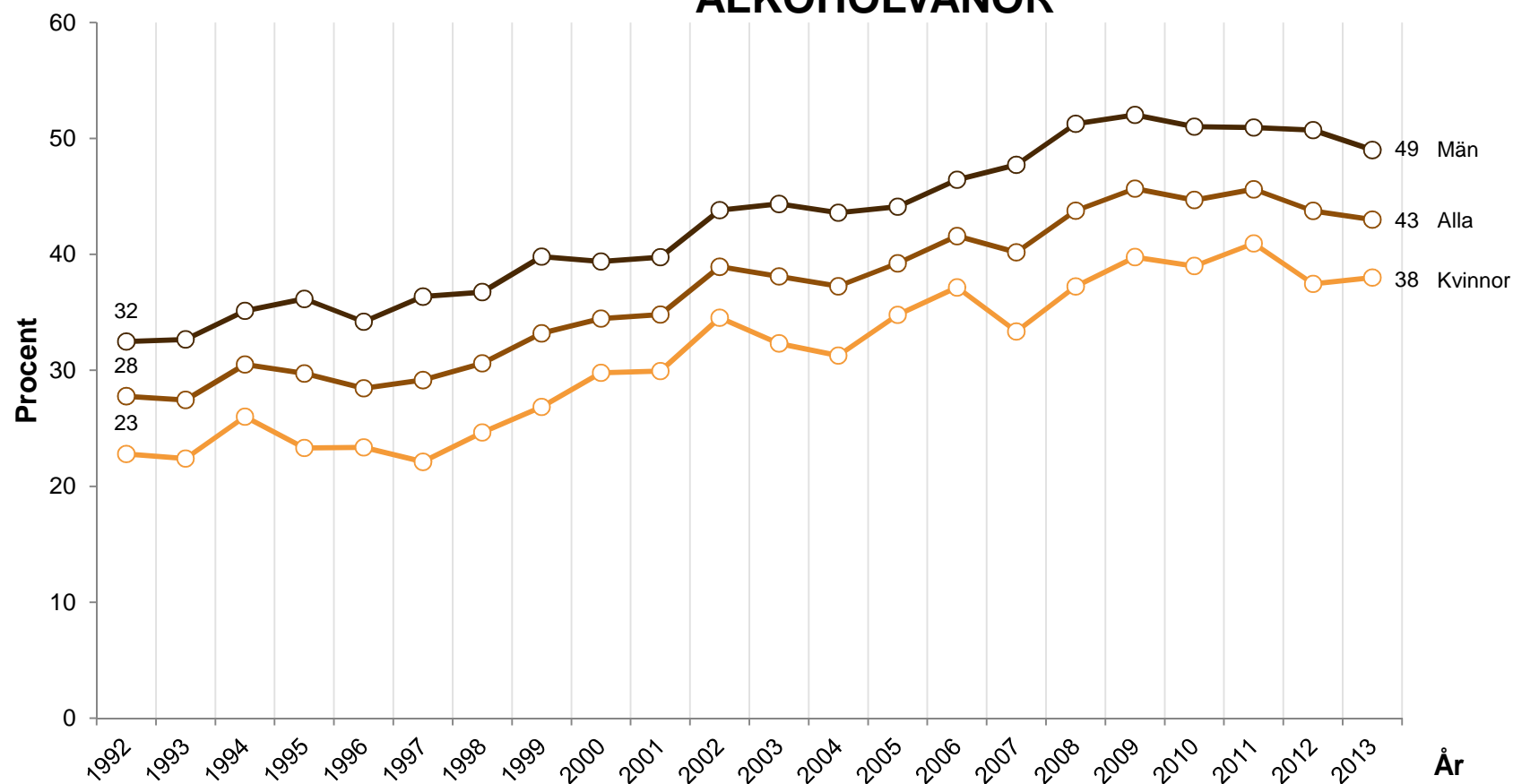

Kommentar: Resultaten för besökt gudstjänst eller religiöst möte avser aktivitet minst en gång i månaden medan resultaten för bett till Gud avser minst en gång i veckan. Samtliga resultat baseras på svaranden som svarat på åtminstone någon delfråga i ett längre frågebatteri om livsstil och fritidsaktiviteter. Svartalternativ: "ingen gång; någon gång under de senaste 12 månaderna; någon gång i halvåret; någon gång i kvartalet; någon gång i månaden; någon gång i veckan; flera gånger i veckan".

Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1987-2013

ALKOHOLVANOR

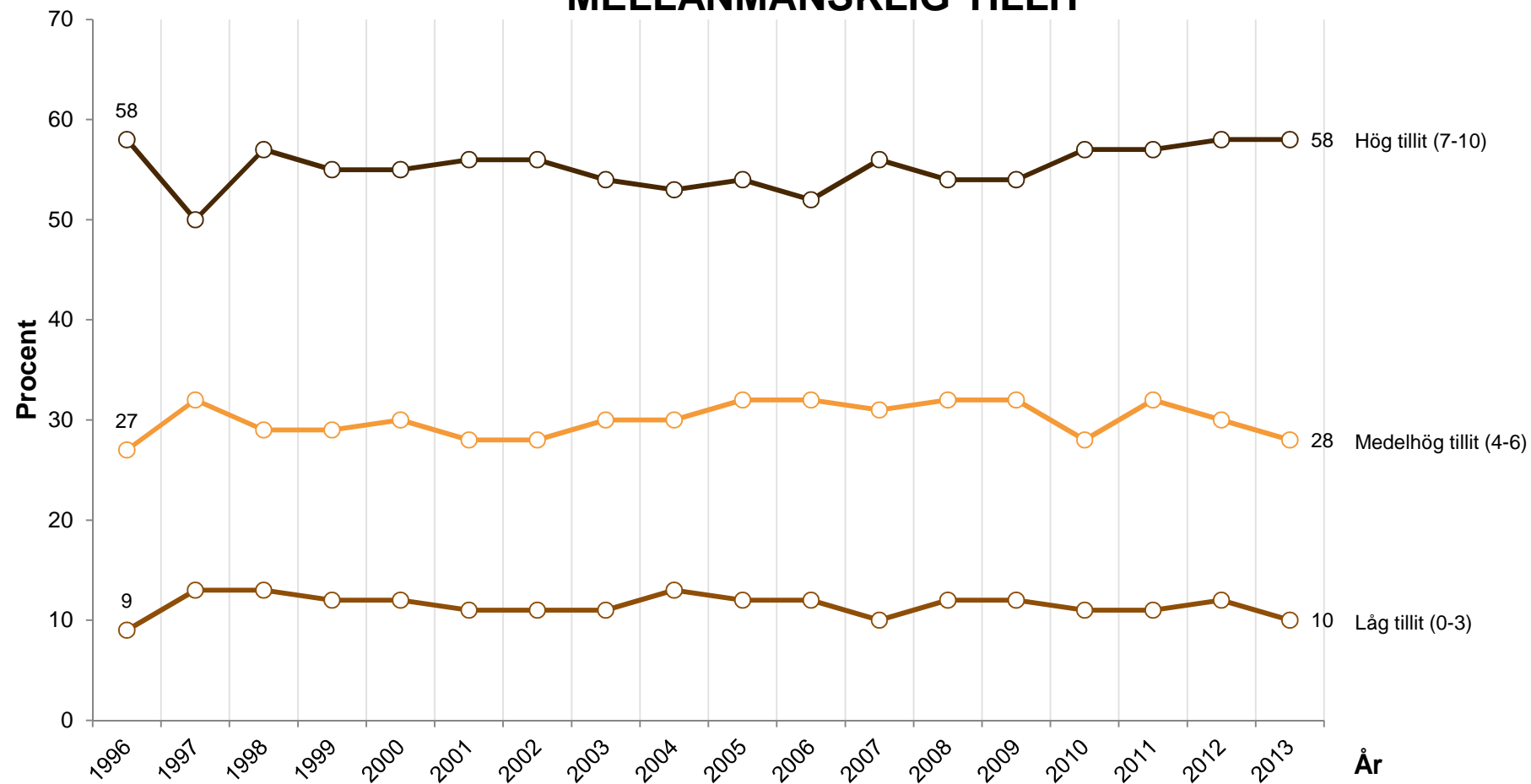

Kommentar: Resultaten avser konsumtion åtminstone en gång i veckan och baseras på svaranden som svarat på åtminstone någon delfråga i ett längre frågebatteri om livsstil och fritidsaktiviteter. Svartalternativ: "ingen gång; någon gång under de senaste 12 månaderna; någon gång i halvåret; någon gång i kvartalet; någon gång i månaden; någon gång i veckan; flera gånger i veckan".

Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande? Druckit vin/sprit/starköl?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1992-2013

MELLANMÄNSKLIG TILLIT

Kommentar: Skalan går mellan 0 och 10 där 0 innebär att "det går inte att lita på människor i allmänhet", och 10 att "det går att lita på människor i allmänhet". Alla svarande ingår i procentbasen, inklusive "vet-ej-svar" (varierar mellan 2 och 6 procent).

Frågeformulering: "Enligt din uppfattning, i vilken utsträckning går det att lita på människor i allmänhet? Svara med hjälp av nedanstående skala."

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1996-2013

VIKTIGHETSBEDÖMNINGAR ENLIGT ROKEACHS VÄRDESKALA (Procent)

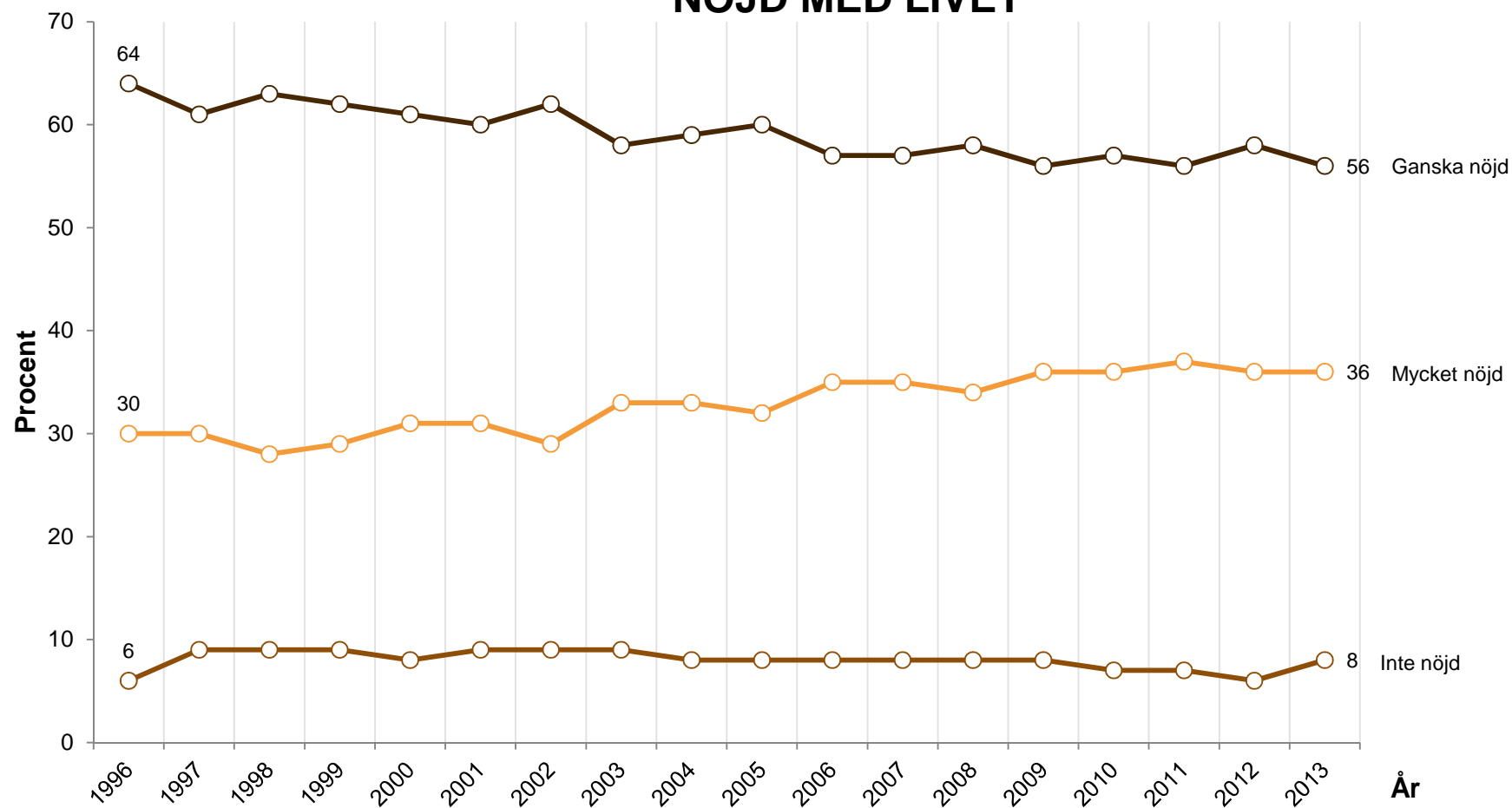
År	1988	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2011
Hälsa	91	92	90	90	88	86	85	86	87	88	89	87	85	85	83
Frihet	82	88	86	85	82	84	80	82	81	83	84	82	82	81	81
Ärlighet	-	-	-	89	86	84	86	85	85	86	86	84	80	81	79
Familjetrygghet	80	84	78	81	78	77	77	83	80	82	84	82	79	79	79
En värld i fred	88	91	87	89	84	87	83	84	86	86	87	84	79	81	77
Kärlek	75	75	76	75	76	76	75	75	75	75	77	75	76	75	75
Rättvisa	76	82	79	83	78	83	75	79	76	79	79	75	73	71	71
Inre harmoni	75	77	76	76	76	75	74	76	74	75	76	74	70	72	69
Sann vänskap	-	78	76	79	75	72	71	72	73	73	75	73	70	68	67
Lycka	67	69	70	70	68	66	68	68	68	66	69	66	65	65	64
Landets säkerhet	69	75	71	72	71	72	64	66	67	67	72	65	60	61	60
Ett behagligt liv	52	54	53	57	56	53	59	57	59	58	63	61	61	60	59
Jämlikhet	48	53	48	54	46	52	45	48	49	54	58	52	53	48	52
En ren värld	80	78	71	75	70	69	69	67	61	63	68	56	54	56	51
En vacker värld	57	57	54	56	54	56	52	52	51	49	53	46	46	43	42
Självaktning	42	44	42	44	42	41	40	43	41	42	45	41	40	36	36
Visdom	29	36	36	38	36	37	34	36	34	35	37	32	34	30	34
Ett liv fullt av njutning	22	25	26	26	29	30	29	29	27	29	34	31	29	28	27
Självförverkligande	26	32	28	31	30	32	32	30	29	31	30	28	29	23	25
Ett spännande liv	21	25	22	24	28	28	27	27	25	23	28	25	28	23	25
Teknisk utveckling	21	33	23	26	29	32	24	21	22	23	25	23	23	22	20
Socialt anseende	15	17	17	19	20	19	19	18	18	17	22	18	1	16	15
Rikedom	7	9	9	8	9	10	9	11	9	8	10	9	7	8	7
Frälsning	9	7	9	7	9	9	8	9	9	8	9	8	7	7	7
Makt	5	6	6	5	6	8	6	7	6	5	8	6	5	6	5

Kommentar: Resultaten avser dem som svarat "mycket viktigt". Procentbasen utgör de svarande på respektive delfråga. Fem svarsalternativ: "mycket viktigt; ganska viktigt; varken viktigt eller oviktigt; inte särskilt viktigt; inte alls viktigt." Värderingsfrågorna återkommer numera i SOM-undersökningarna vart tredje år.

Frågeformulering: "Hur viktiga är följande saker för dig?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1988-2011

NÖJD MED LIVET

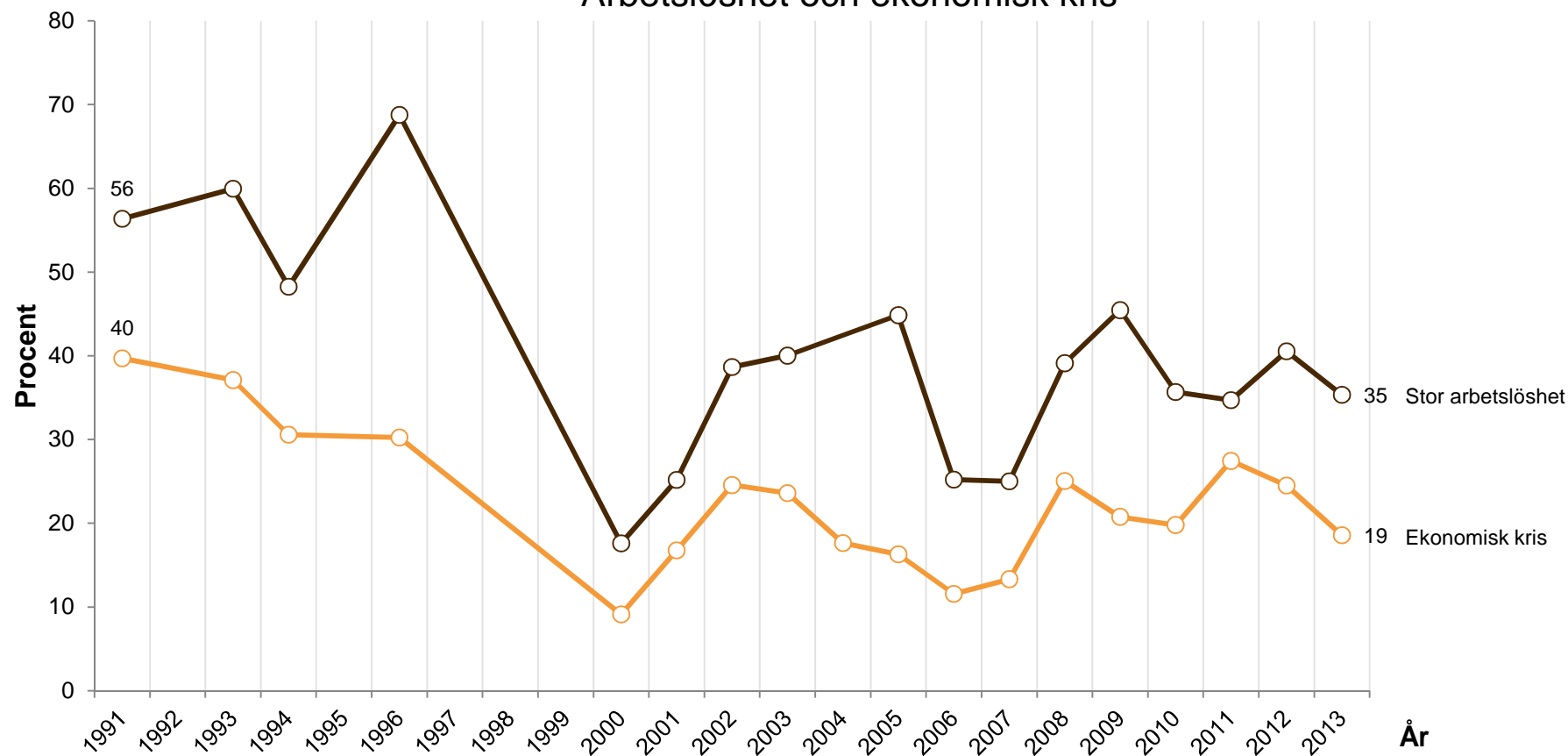
Kommentar: Fyra svarsalternativ: "mycket nöjd; ganska nöjd; inte särskilt nöjd; inte alls nöjd." De två negativa svarsalternativen har slagits samman till "inte nöjd". Procentbasen utgör alla som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Hur nöjd är du på det hela taget med det liv du lever?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1996-2013

VAD SVENSKAR OROAR SIG FÖR

Arbetslöshet och ekonomisk kris

Kommentar: Fyra svarsalternativ: "mycket oroande; ganska oroande; inte särskilt oroande; inte alls oroande." Resultaten avser dem som svarat "mycket oroande" bland dem som besvarat frågan. Över åren har ca 20 problem inkluderats växelvis.

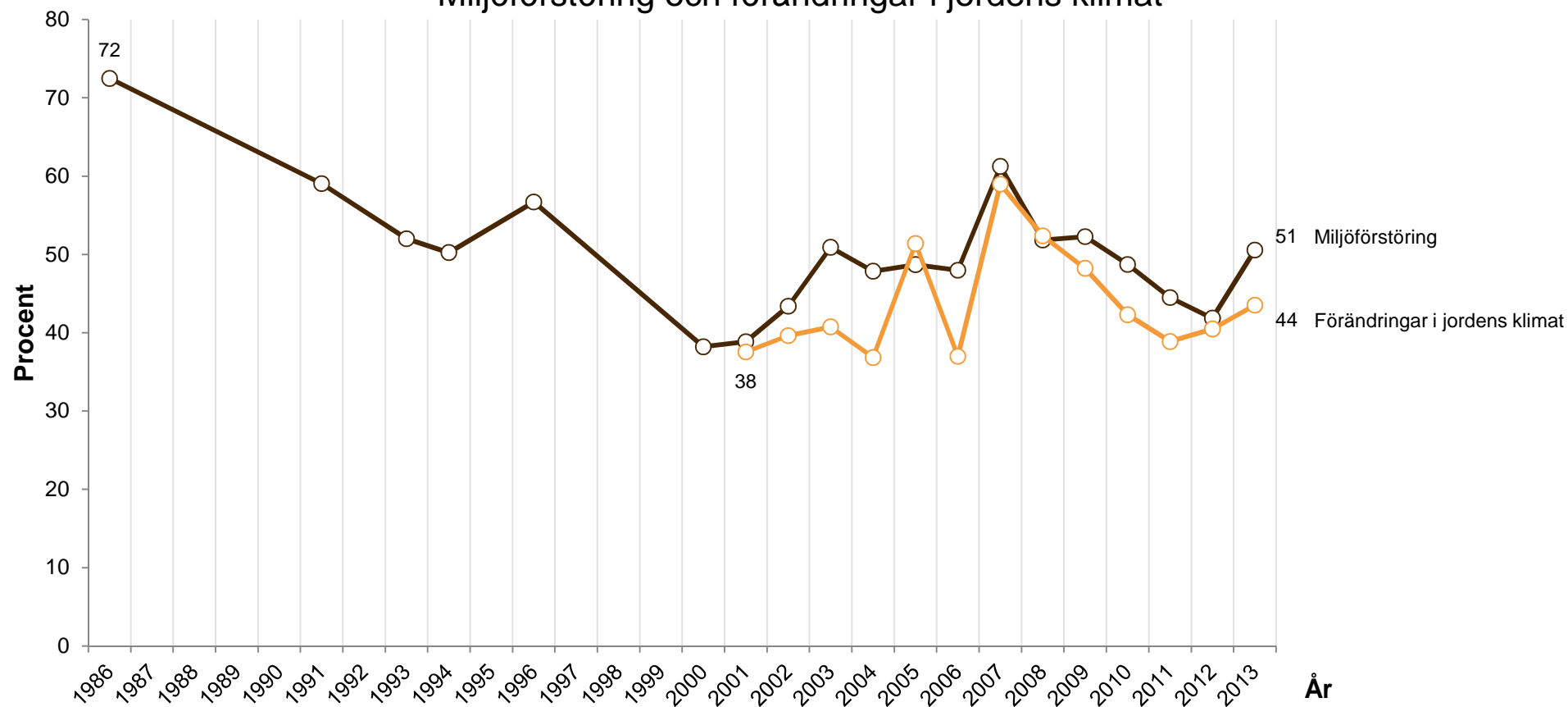
Frågeformulering: "Om du ser till läget idag, vad upplever du själv som mest oroande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1991-2013

VAD SVENSKAR OROAR SIG FÖR

Miljöförstöring och förändringar i jordens klimat

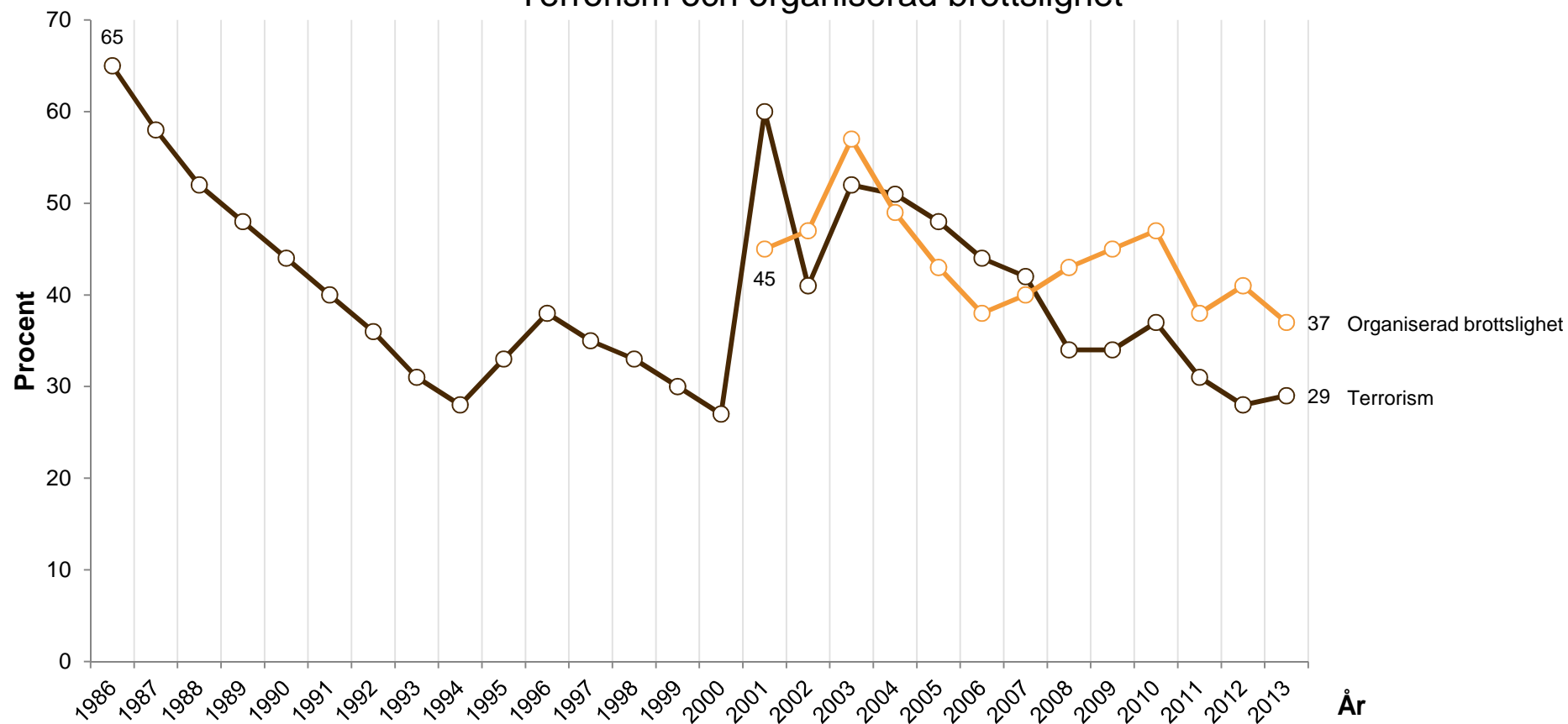
Kommentar: Resultaten avser dem som svarat "mycket oroande" bland dem som besvarat frågan. Över åren har ca 20 problem inkluderats växelvis. Fyra svarsalternativ: "mycket oroande; ganska oroande; inte särskilt oroande; inte alls oroande."

Frågeformulering: "Om du ser till läget idag, vad upplever du själv som mest oroande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

VAD SVENSKAR OROAR SIG FÖR

Terrorism och organiserad brottslighet

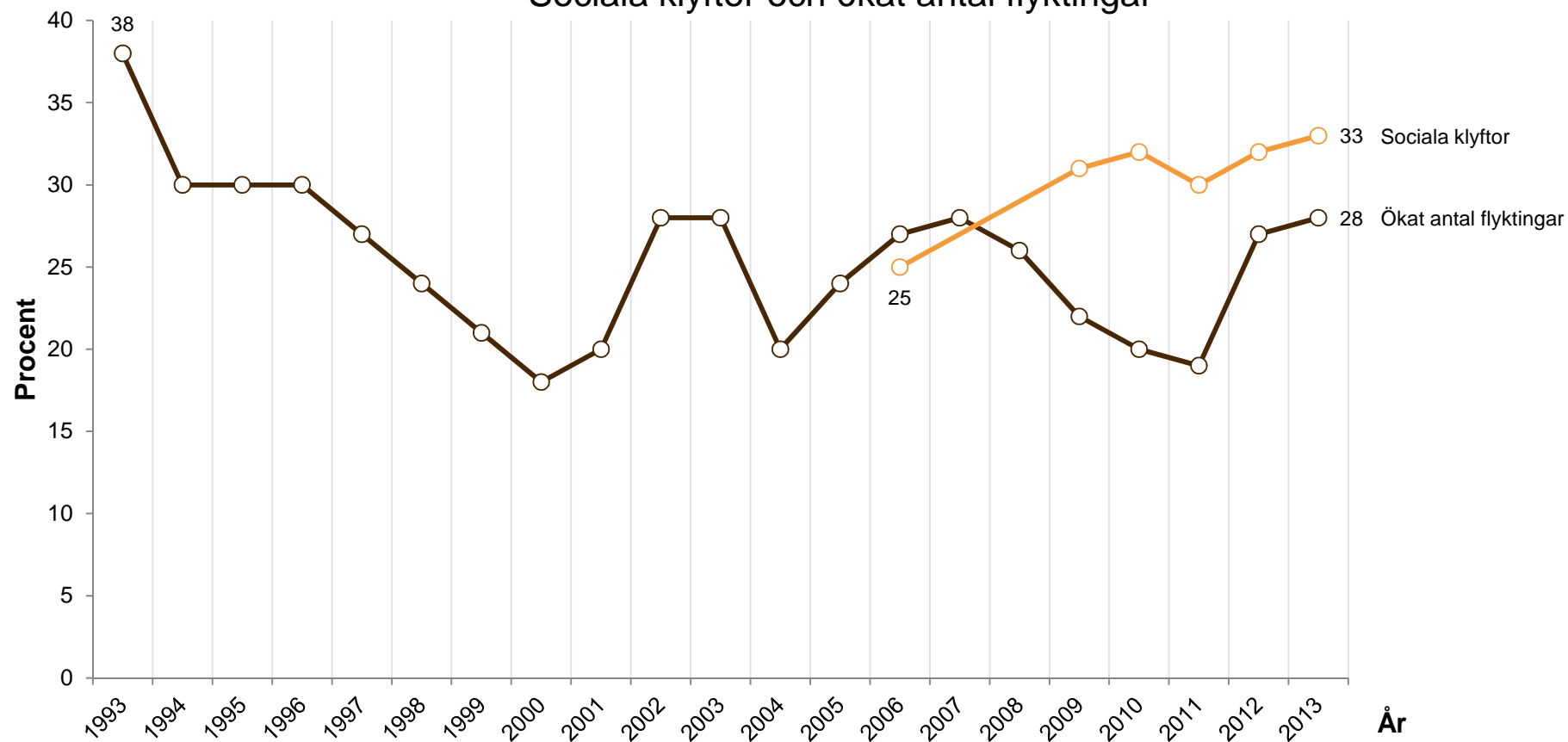
Kommentar: Fyra svarsalternativ: "mycket oroande; ganska oroande; inte särskilt oroande; inte alls oroande." Resultaten avser dem som svarat "mycket oroande" bland dem som besvarat frågan. Över åren har ca 20 problem inkluderats växelvis.

Frågeformulering: "Om du ser till läget idag, vad upplever du själv som mest oroande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

VAD SVENSKAR OROAR SIG FÖR

Sociala klyftor och ökat antal flyktingar

Kommentar: Fyra svarsalternativ: "mycket oroande; ganska oroande; inte särskilt oroande; inte alls oroande." Resultaten avser dem som svarat "mycket oroande" bland dem som besvarat frågan. Över åren har ca 20 problem inkluderats växelvis.

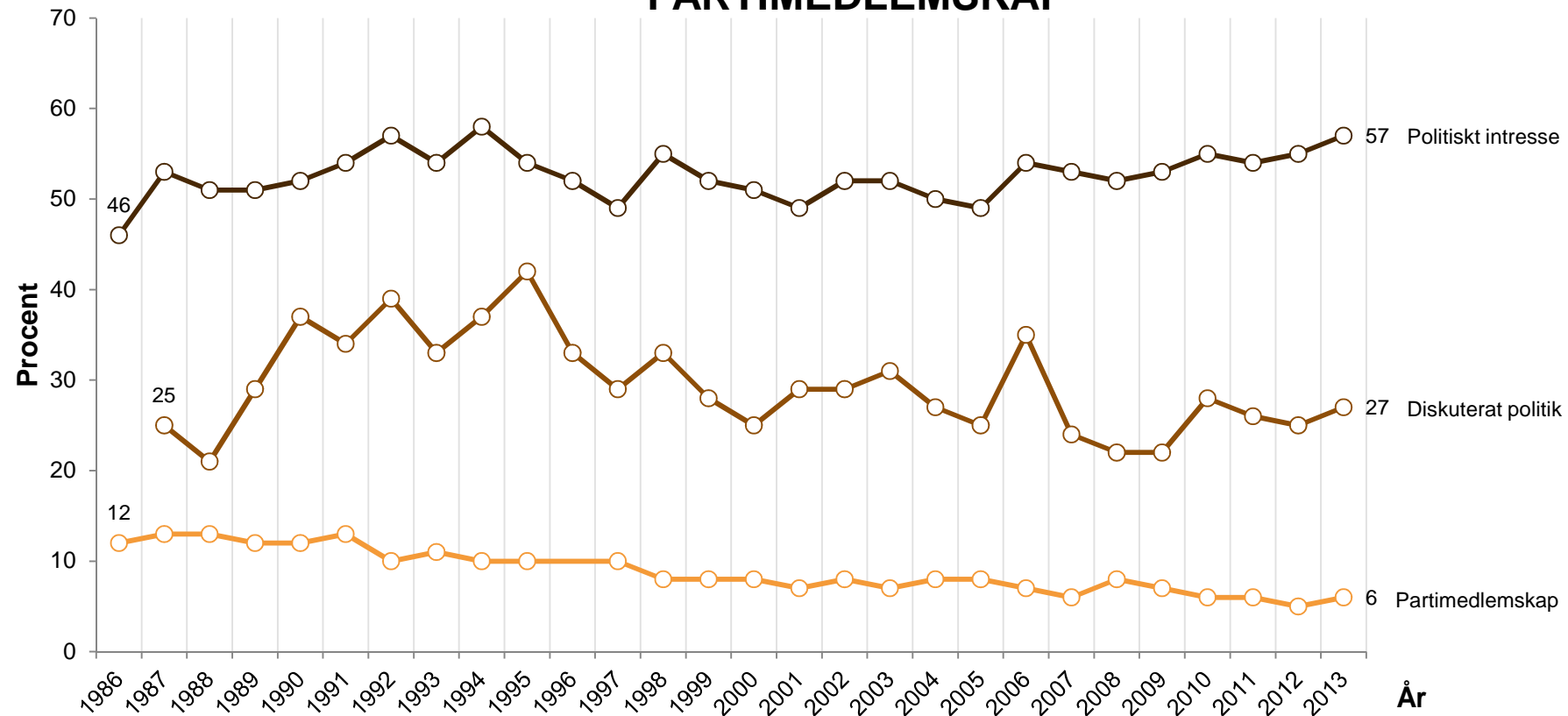
Frågeformulering: "Om du ser till läget idag, vad upplever du själv som mest oroande?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1993-2013

POLITISKA TRENDER

POLITISKT INTRESSE, DISKUTERAT POLITIK OCH PARTIMEDLEMSKAP

Kommentar: Resultaten avser dem som angett mycket och ganska intresserade av politik, diskuterat politik någon eller flera gånger i veckan samt andel partimedlemmar bland samtliga svarande. Fyra svarsalternativ för politiskt intresse: "mycket intresserad; ganska intresserad; inte särskilt intresserad; inte alls intresserad". Frågan om partimedlemskap ingick inte 1996.

Frågeformulering: "Hur intresserad är du i allmänhet av politik?", "Är du medlem i något politiskt parti/förbund?", "Hur ofta har du de senaste 12 månaderna diskuterat politik?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

PARTISYMPATI (Procent)

År	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Vänsterpartiet	3,1	2,9	4,7	7,7	7,5	5,1	3,9	3,0	6,8	13,5	12,7	9,5	12,3	14,6	15,5	12,1	8,3	9,3	8,9	5,7	5,8	5,6	6,2	5,3	4,5	5,6	5,3	7,0	
Socialdemokraterna	44,8	42,3	43,6	35,5	30,4	34,7	43,4	45,7	43,4	31,7	31,8	33,1	35,5	31,2	32,2	38,6	41,6	37,5	35,3	36,4	32,7	39,1	39,0	28,9	26,9	28,3	33,2	31,0	
Miljöpartiet	5,5	7,8	8,4	7,5	4,7	3,8	2,7	3,0	5,1	12,4	8,4	7,5	5,6	5,7	4,6	3,6	4,0	5,5	5,4	5,8	7,6	7,8	7,4	10,6	11,1	11,3	9,4	10,9	
Centerpartiet	7,9	6,3	10,7	8,3	8,9	8,0	6,4	5,8	7,7	6,3	6,8	5,0	4,7	3,9	4,0	6,7	6,7	7,9	7,0	6,8	7,8	6,1	5,5	4,5	5,0	4,4	3,8	3,2	
Folkpartiet	17,7	19,9	11,8	15,7	13,6	9,5	7,4	9,1	8,2	5,4	6,6	6,4	5,1	5,1	4,8	4,2	16,6	12,4	10,4	8,9	7,2	9,3	7,2	7,8	7,9	6,8	5,9	6,5	
Kristdemokraterna	1,2	1,9	3,6	3,2	5,6	9,0	2,6	3,9	3,7	3,4	3,7	4,3	11,8	12,8	13,1	10,8	8,0	7,7	5,1	4,5	7,2	4,9	4,1	3,8	4,2	3,1	3,0	3,6	
Moderaterna	18,8	16,5	15,5	22,1	29,3	22,6	23,1	22,9	23,8	27,3	27,0	30,6	22,5	24,7	23,4	21,7	11,8	16,9	23,3	27,5	27,0	22,4	24,3	29,1	33,3	33,9	30,1	27,4	
Ny demokrati	-	-	-	-	-	7,3	10,5	6,6	1,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,1	2,5	4,5	3,8	4,1	5,2	6,9	8,5	
Övriga partier	1,1	2,5	1,7	-	-	-	-	-	-	-	3,0	3,7	2,5	2,0	2,3	2,7	3,0	2,9	4,6	4,4	2,6	2,3	1,8	6,2	3,0	1,4	2,3	1,9	
Summa procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Inget parti	5,8	10,2	9,7	14,0	17,8	16,3	9,5	10,1	7,1	9,7	10,7	11,1	6,0	10,8	9,8	10,1	6,4	8,5	10,3	9,1	7,4	8,0	6,8	5,3	6,4	7,5	5,8	7,9	

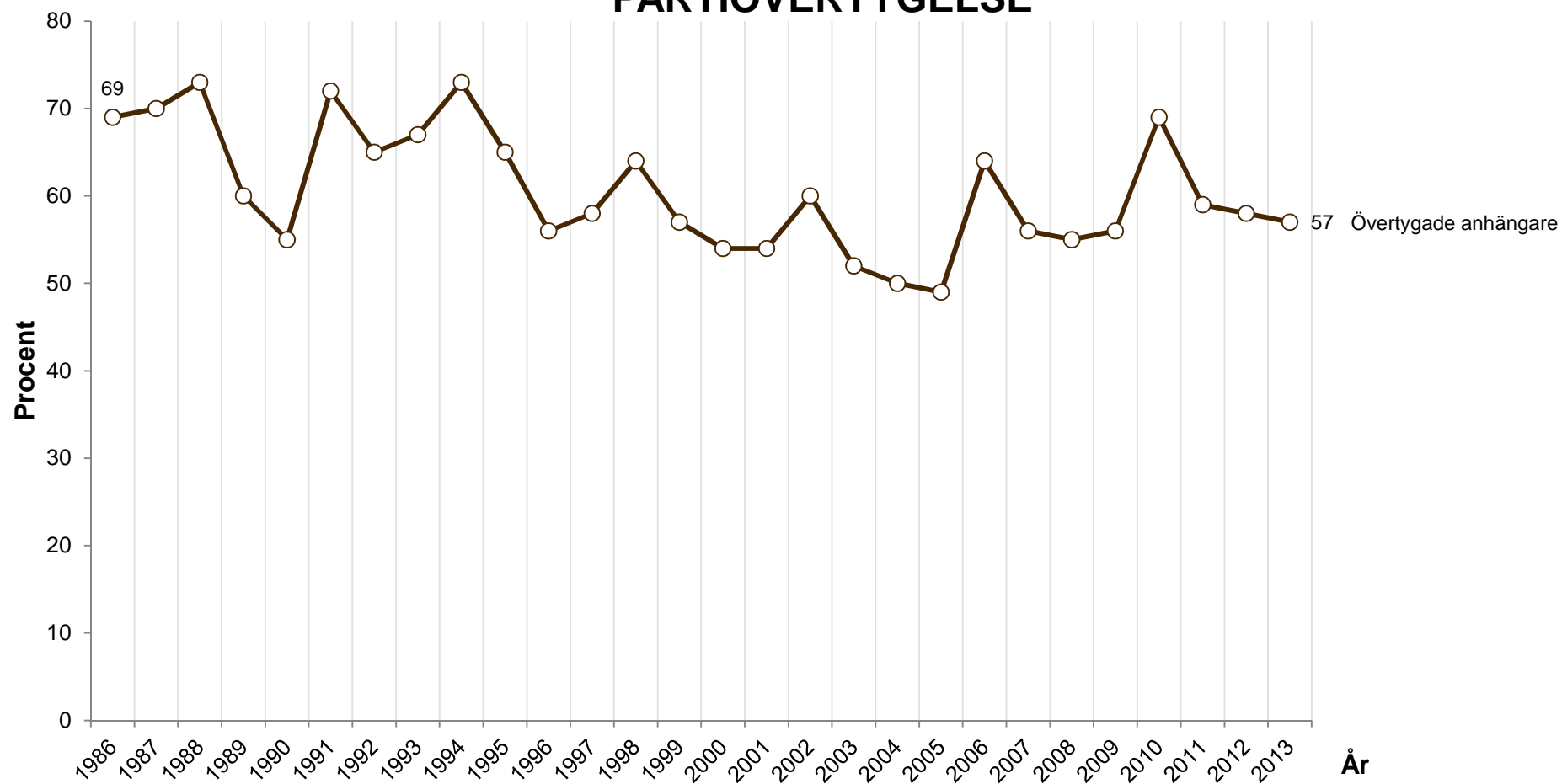
Kommentar: Resultaten är ovtikade och beräknade bland röstberättigade (18 år fyllda och svenska medborgare).

Frågeformulering: "Vilket parti tycker du bäst om idag"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

PARTIÖVERTYGELSE

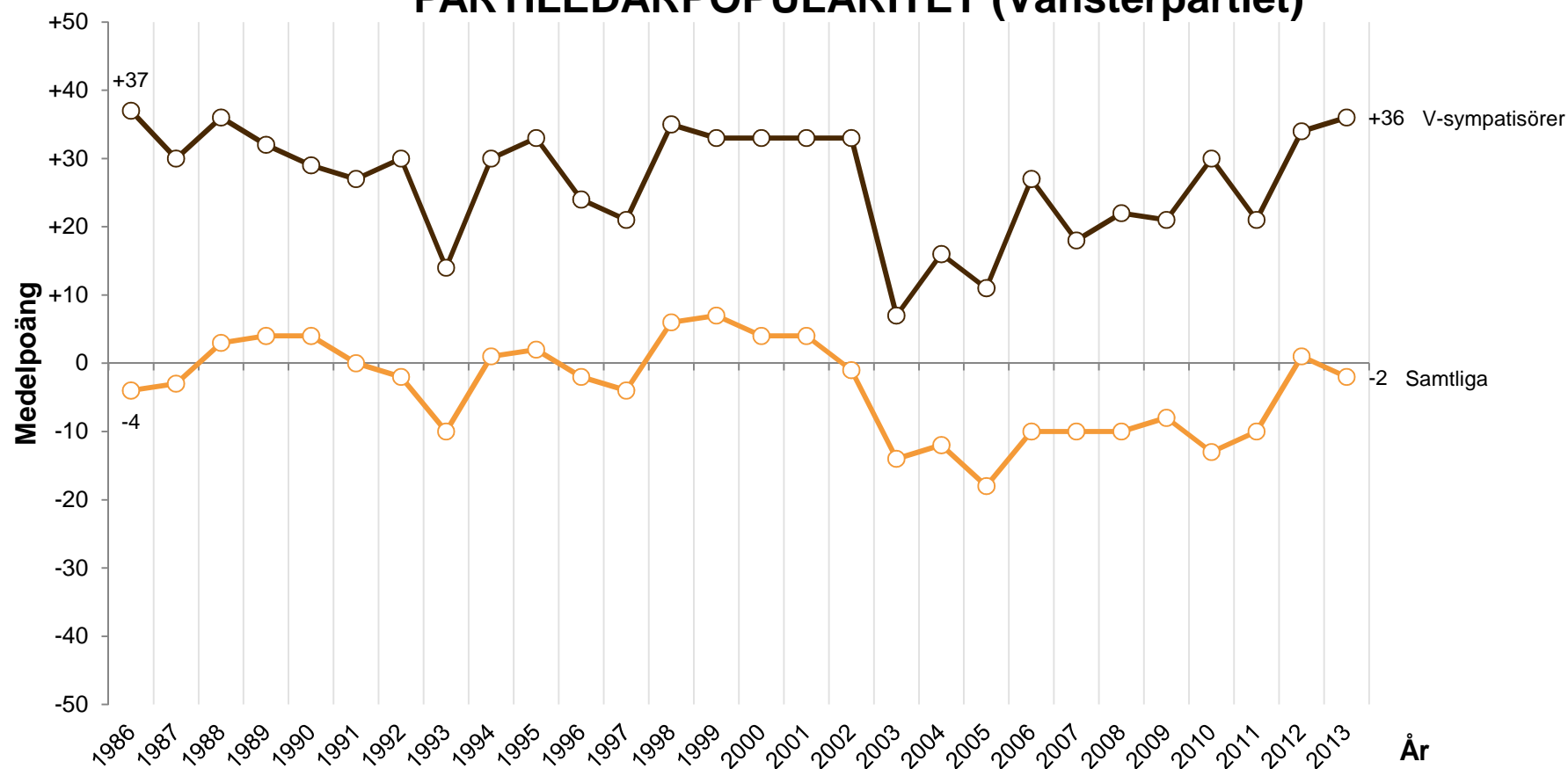

Kommentar: Frågan är endast ställd till dem som uppgett sig sympatisera med något politiskt parti. Resultaten visar andelen personer som svarat mycket eller något övertygade. Samtliga svars personer i SOM-undersökningarna ingår i procentbasen.

Frågeformulering: "Anser du dig vara en övertygad anhängare av detta parti?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

PARTILEDARPOPULARITET (Vänsterpartiet)

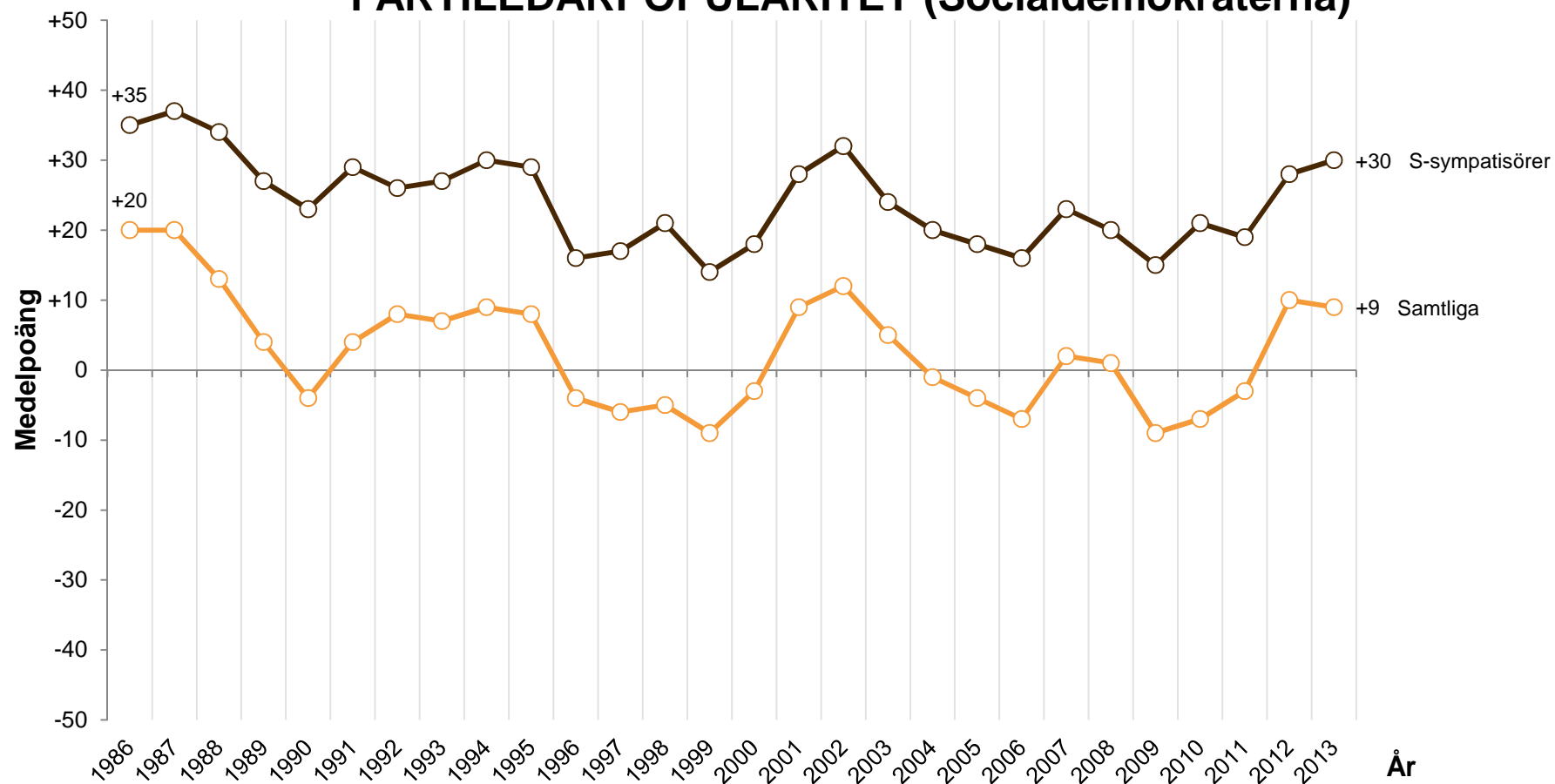
Kommentar: Mätningen gäller Lars Werner 1986–1992, Gudrun Schyman 1993–2002, Ulla Hoffman 2003, Lars Ohly 2004–2011 och Jonas Sjöstedt 2012–2013. Motsvarande resultat för Jonas Sjöstedt 2011 är +21 bland V-sympatisörer respektive -10 bland samtliga. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen har resultaten multiplicerats med 10.

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

PARTILEDARPOPULARITET (Socialdemokraterna)

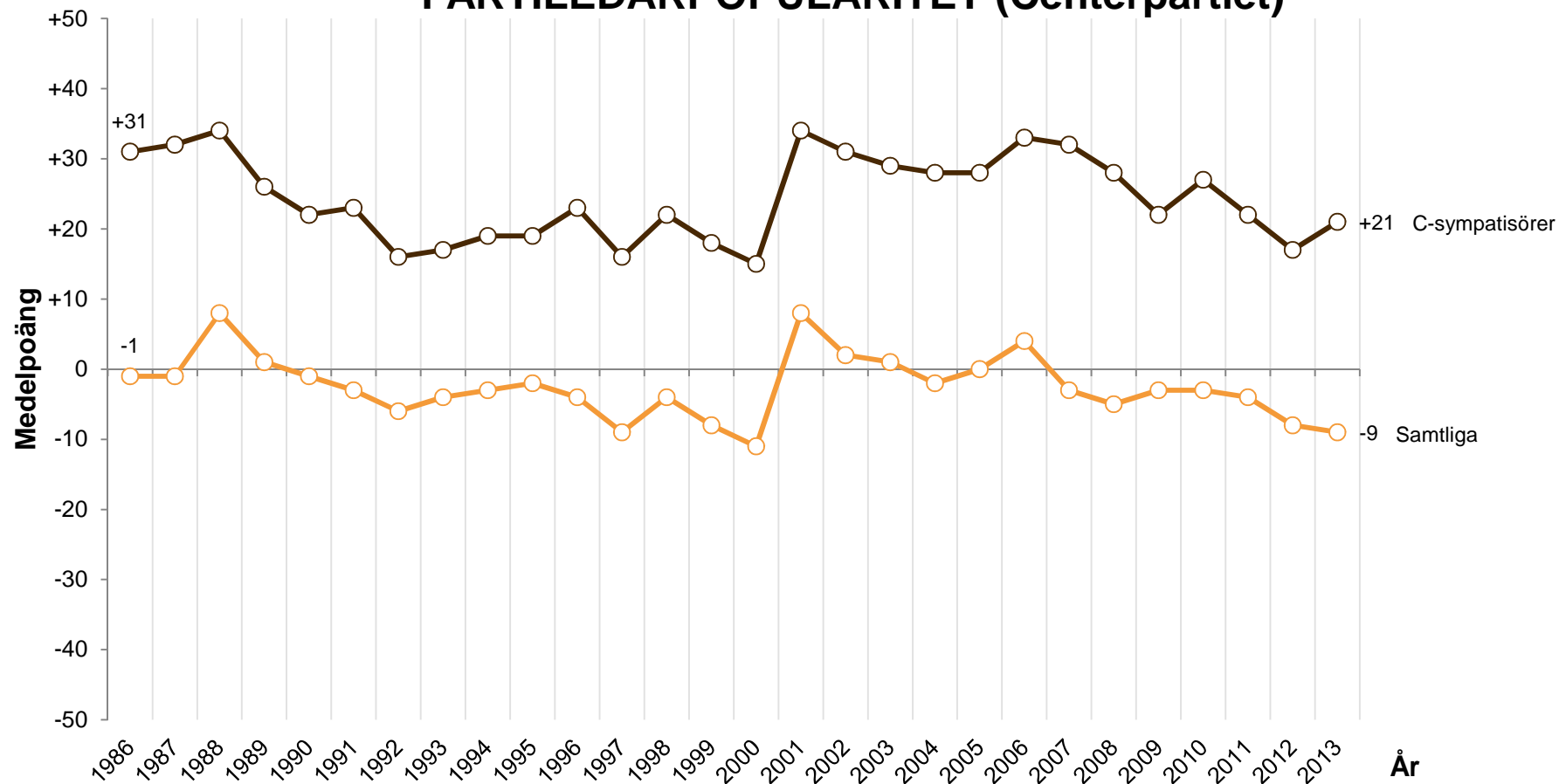

Kommentar: Mätningen gäller Ingvar Carlsson 1986–1995, Göran Persson 1996–2006, Mona Sahlin 2007–2010, Håkan Juholt 2011 och Stefan Löfven 2012–2013. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen har resultaten multiplicerats med 10 för att undvika decimaler.

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986–2013

PARTILEDARPOPULARITET (Centerpartiet)

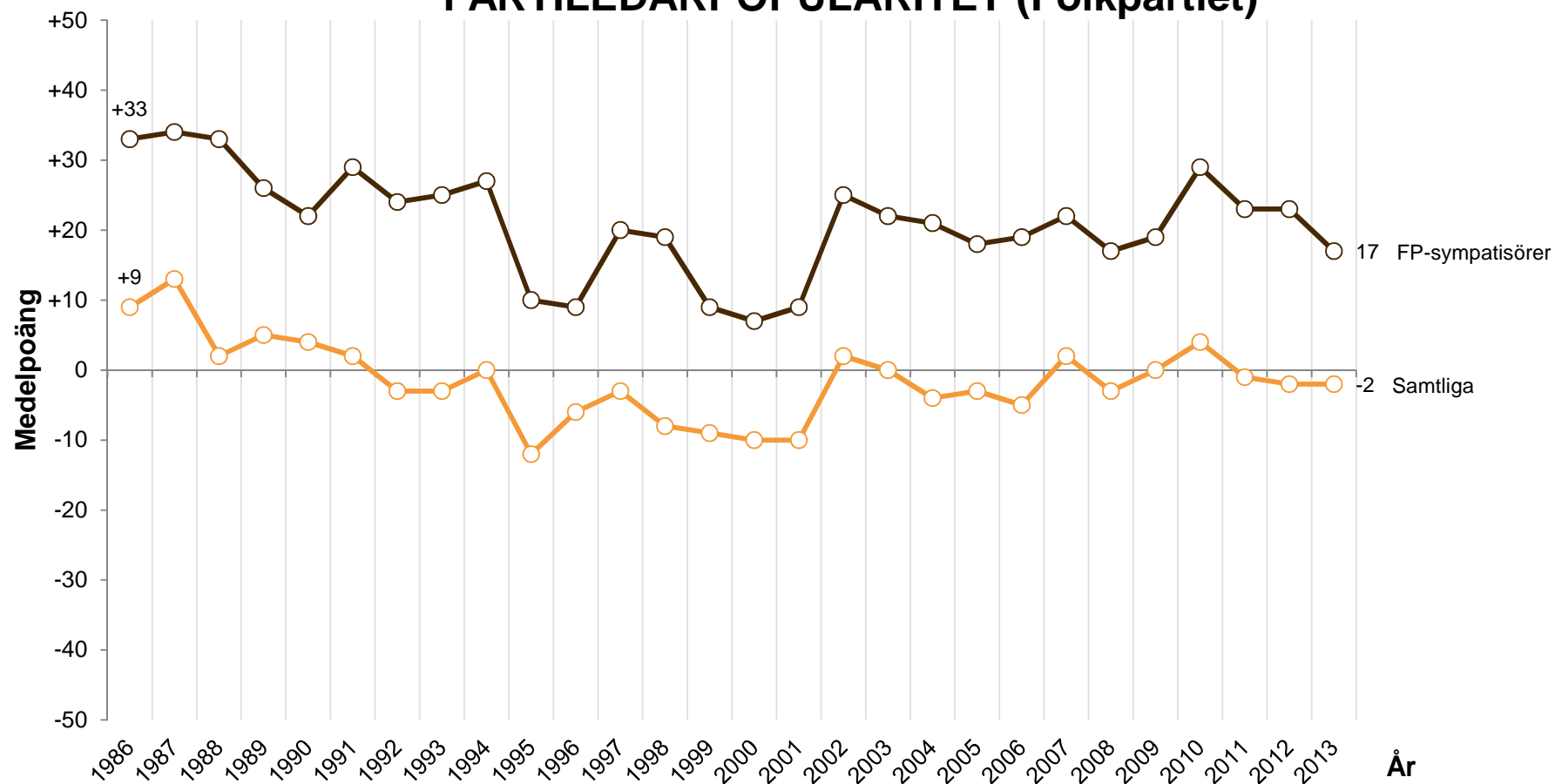

Kommentar: Mätningen gäller Karin Söder 1986, Olof Johansson 1987–1997, Lennart Daléus 1998–2000, Maud Olofsson 2001–2011 och Annie Lööf 2012–2013. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen har resultaten multiplicerats med 10 för att undvika decimaler

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

PARTILEDARPOPULARITET (Folkpartiet)

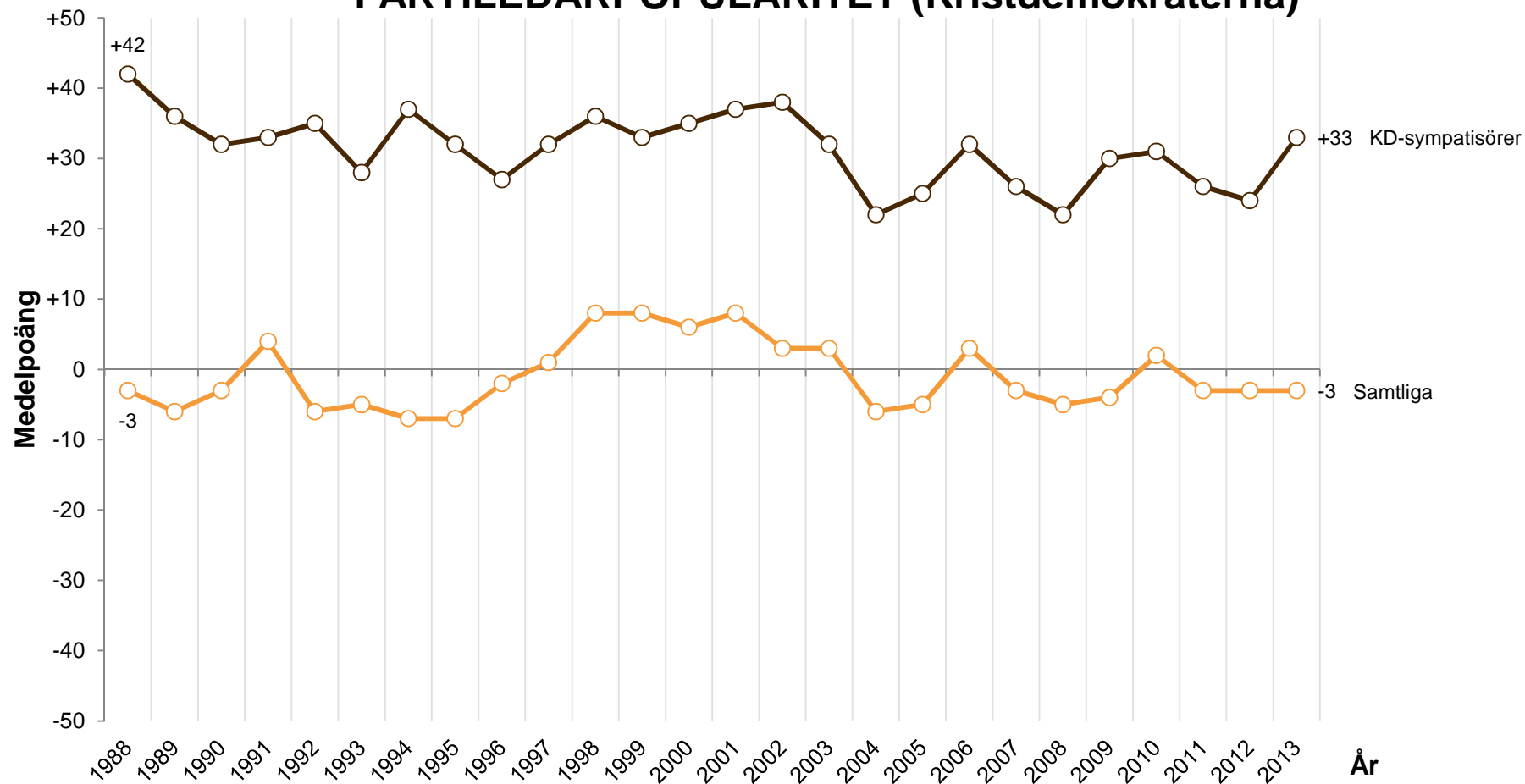

Kommentar: Mätningen gäller Bengt Westerberg 1986-1994, Maria Leissner 1995-1996, Lars Leijonborg 1997-2006, Jan Björklund 2007-2013. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen har resultaten multiplicerats med 10 för att undvika decimaler.

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

PARTILEDARPOPULARITET (Kristdemokraterna)

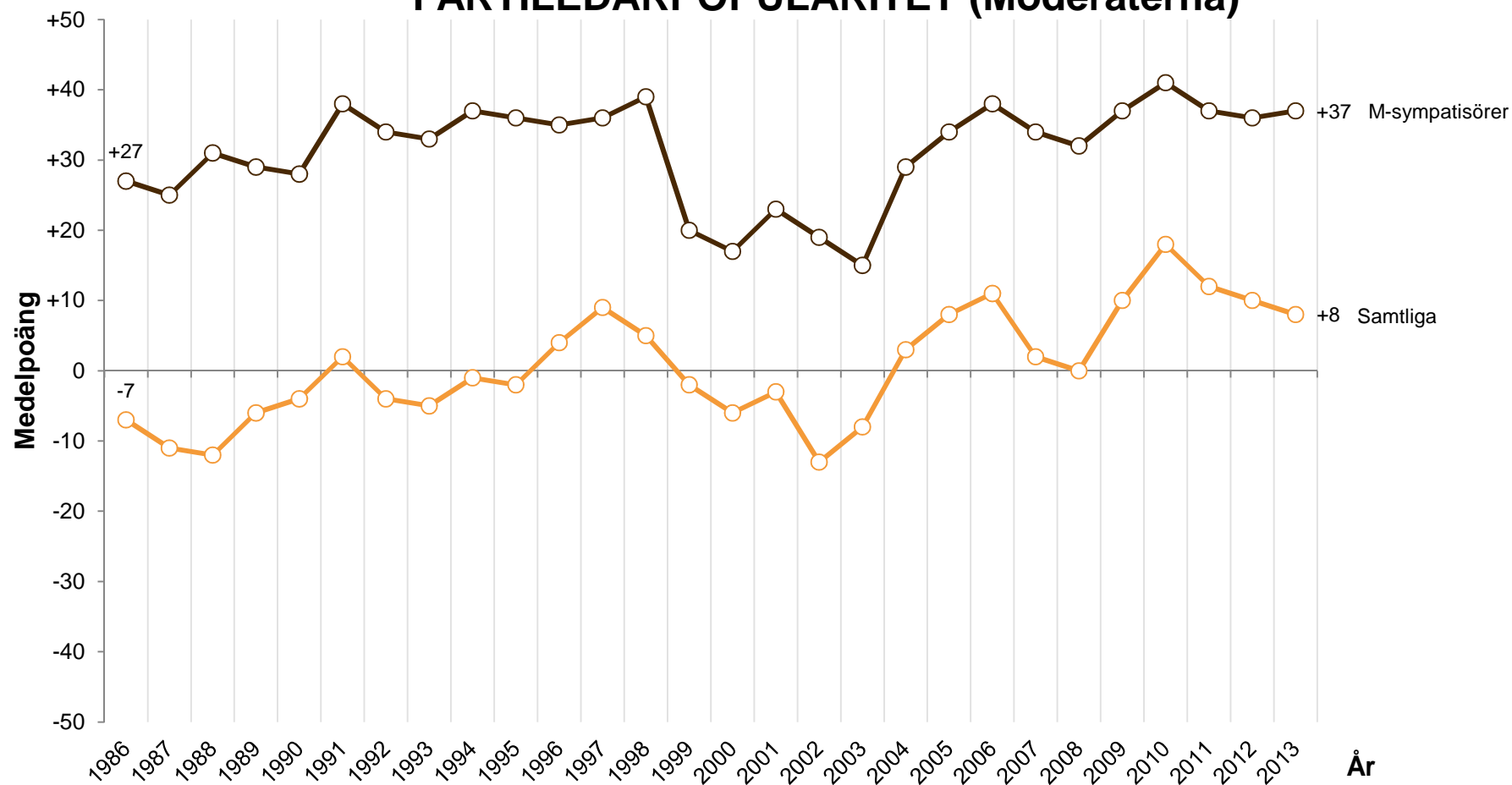

Kommentar: Mätningen gäller Alf Svensson 1988-2003, Göran Hägglund 2004 -2013. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen har resultaten multiplicerats med 10 för att undvika decimaler.

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1988-2013

PARTILEDARPOPULARITET (Moderaterna)

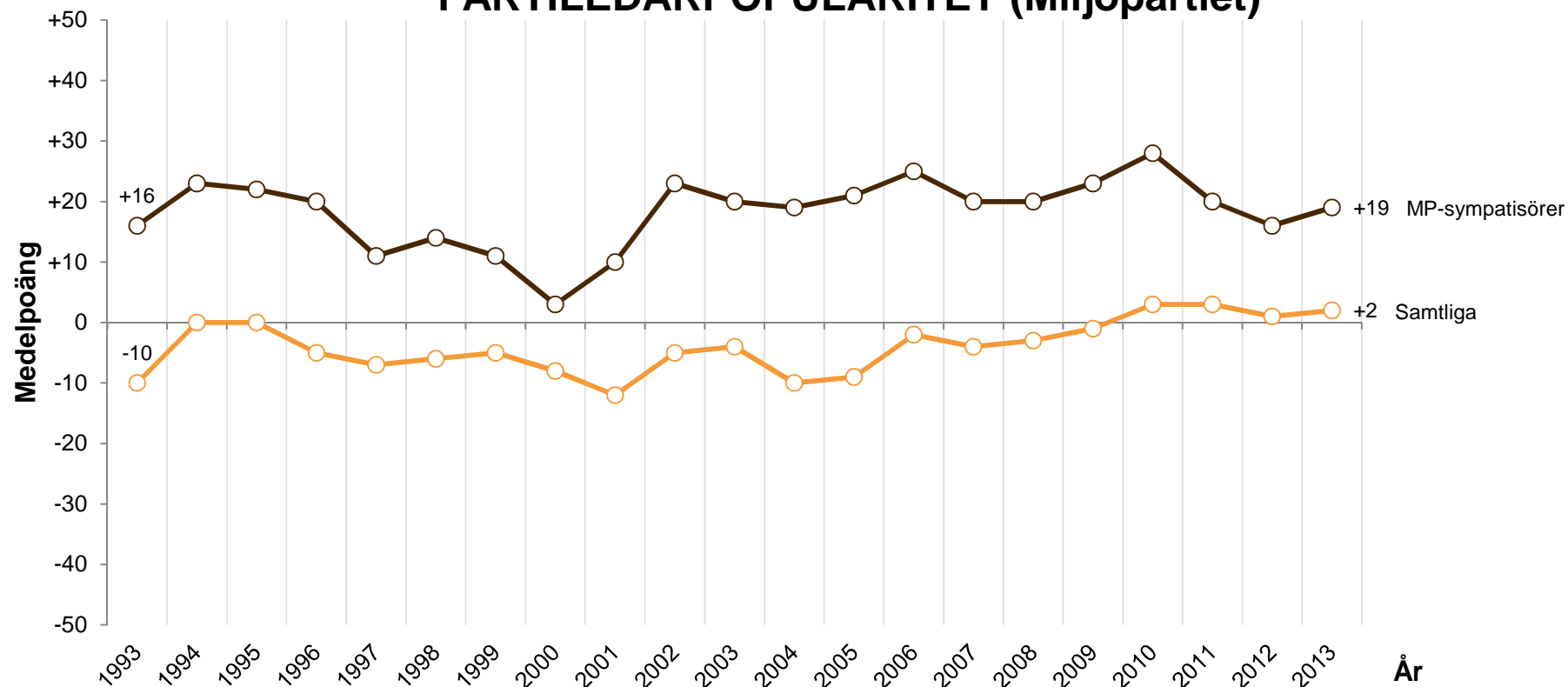

Kommentar: Mätningen gäller Carl Bildt 1986-1998, Bo Lundgren 1999-2003, Fredrik Reinfeldt 2004-2013. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen har resultaten multiplicerats med 10 för att undvika

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

PARTILEDARPOPULARITET (Miljöpartiet)

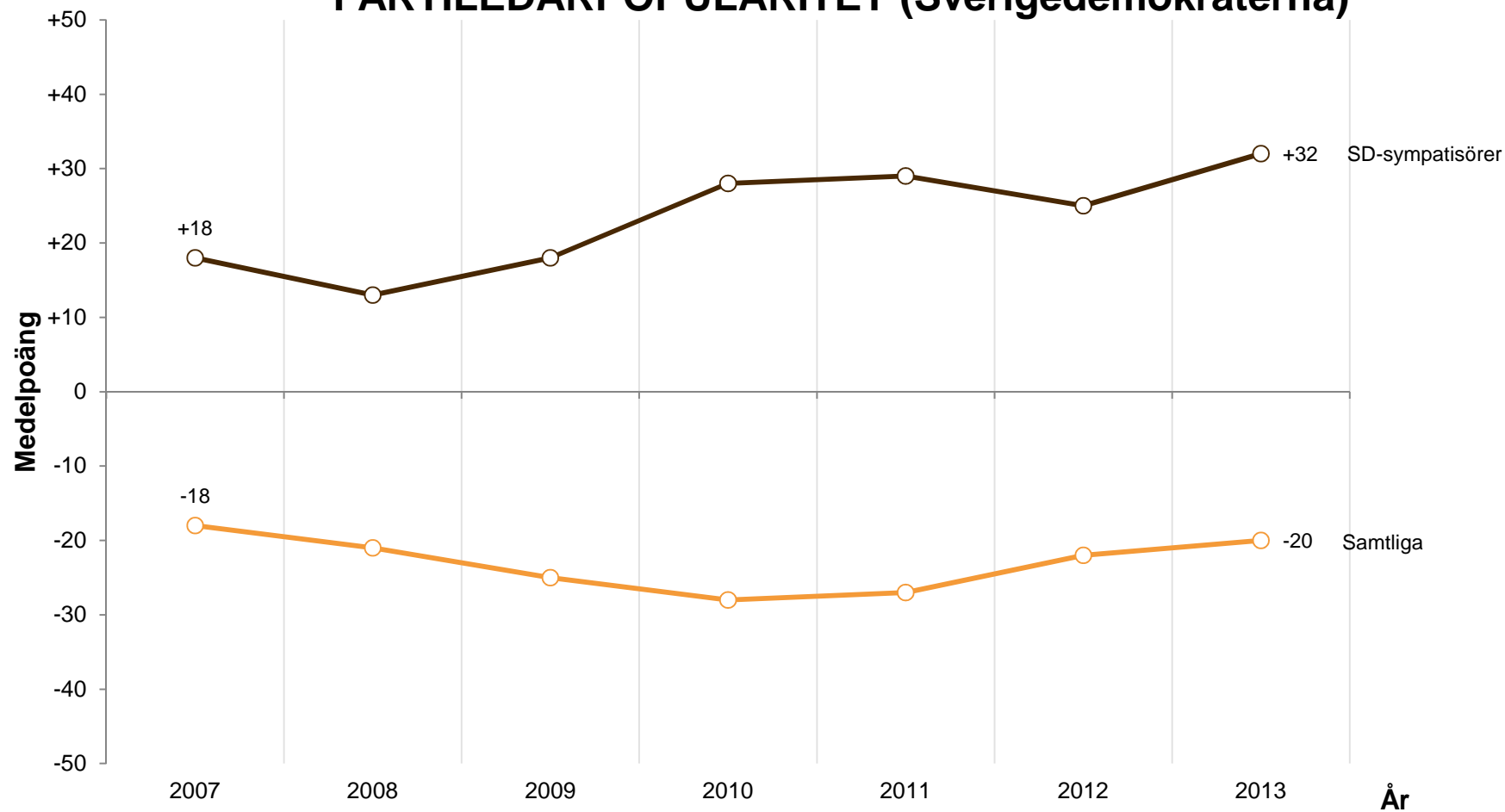

Kommentar: Resultaten gäller för MP:s manliga språkrör Birger Schlaug t o m 1997. Därefter är resultaten sammanvägda för kvinnliga och manliga språkrör. 1998 Birger Schlaug och Marianne Samuelsson, 1999 Birger Schlaug och Lotta Nilsson-Hedström, 2000- 2001 Matz Hammarström och Lotta Nilsson-Hedström, 2002-2010 Peter Eriksson och Maria Wetterstrand, 2011-2013 Åsa Romson och Gustav Fridolin. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen multipliceras resultaten med 10, för att undvika decimaler.

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1993-2013

PARTILEDARPOPULARITET (Sverigedemokraterna)

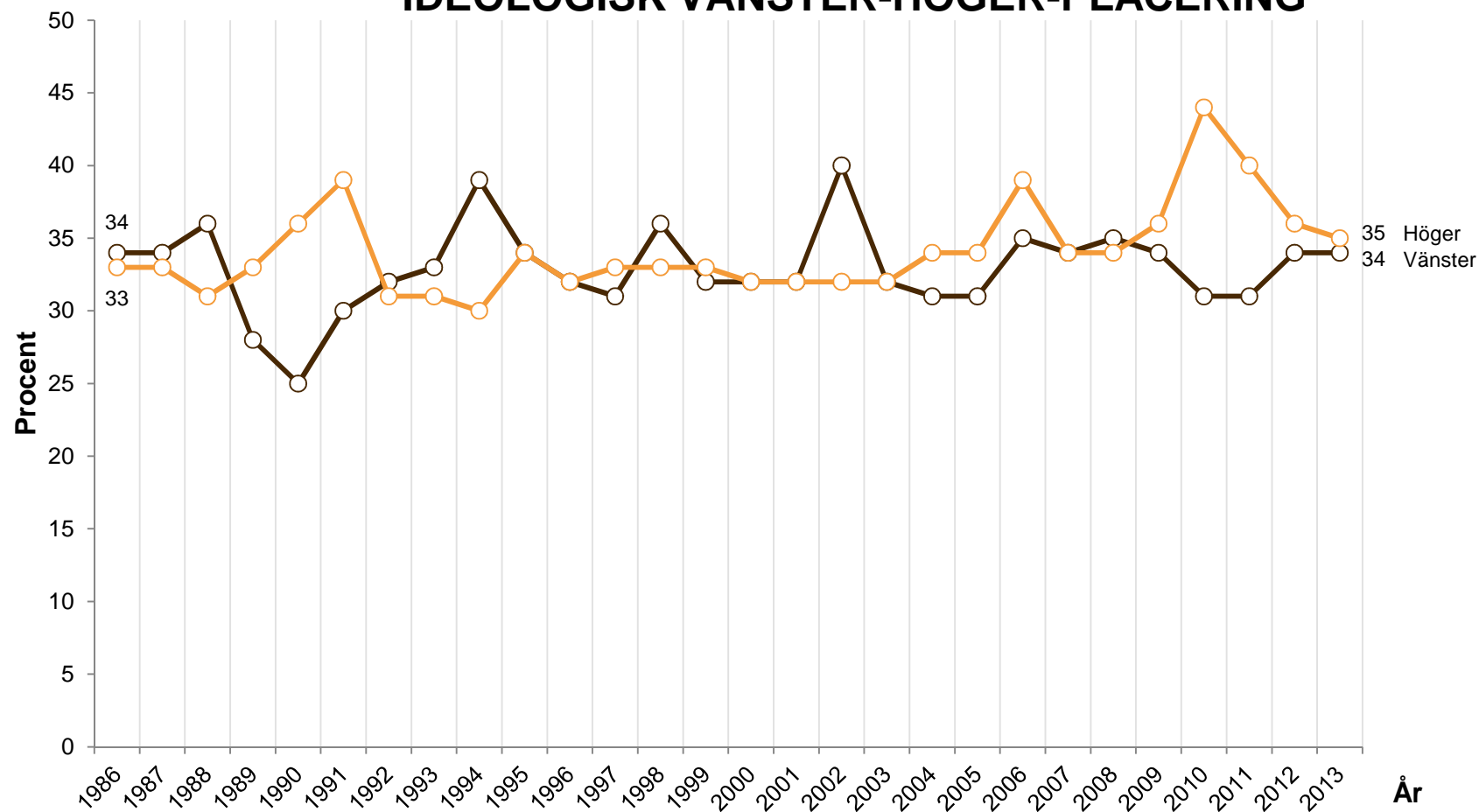

Kommentar: Mätningen gäller Jimmie Åkesson 2007-2013. Respondenterna fick använda sig av en skala mellan -5 (ogillar) och +5 (gillar). I redovisningen har resultaten multiplicerats med 10 för att undvika decimaler.

Frågeformulering: "Den här frågan gäller hur mycket man allmänt sett gillar respektive ogillar de olika partiledarna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2007-2013

IDEOLOGISK VÄNSTER-HÖGER-PLACERING

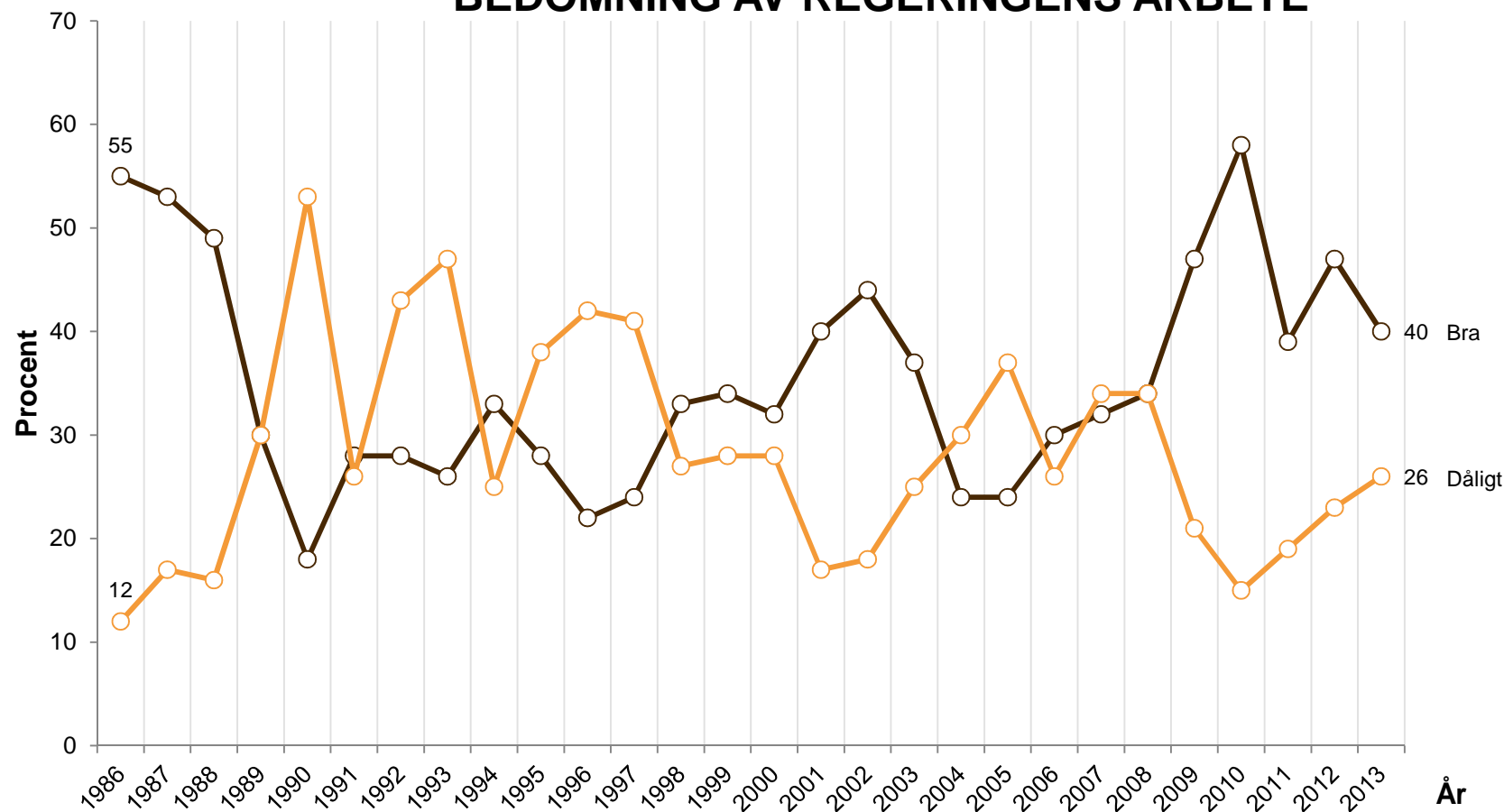
Kommentar: Personer som ej besvarat frågan ingår ej i analysen. De utgör omkring 3–5 procent av svarpersonerna genom åren. Fem svarsalternativ: "klart till vänster; något till vänster; varken till vänster eller till höger; något till höger; klart till höger".

Frågeformulering: "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var någonstans skulle du placera dig själv på en sådan skala?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

BEDÖMNING AV REGERINGENS ARBETE

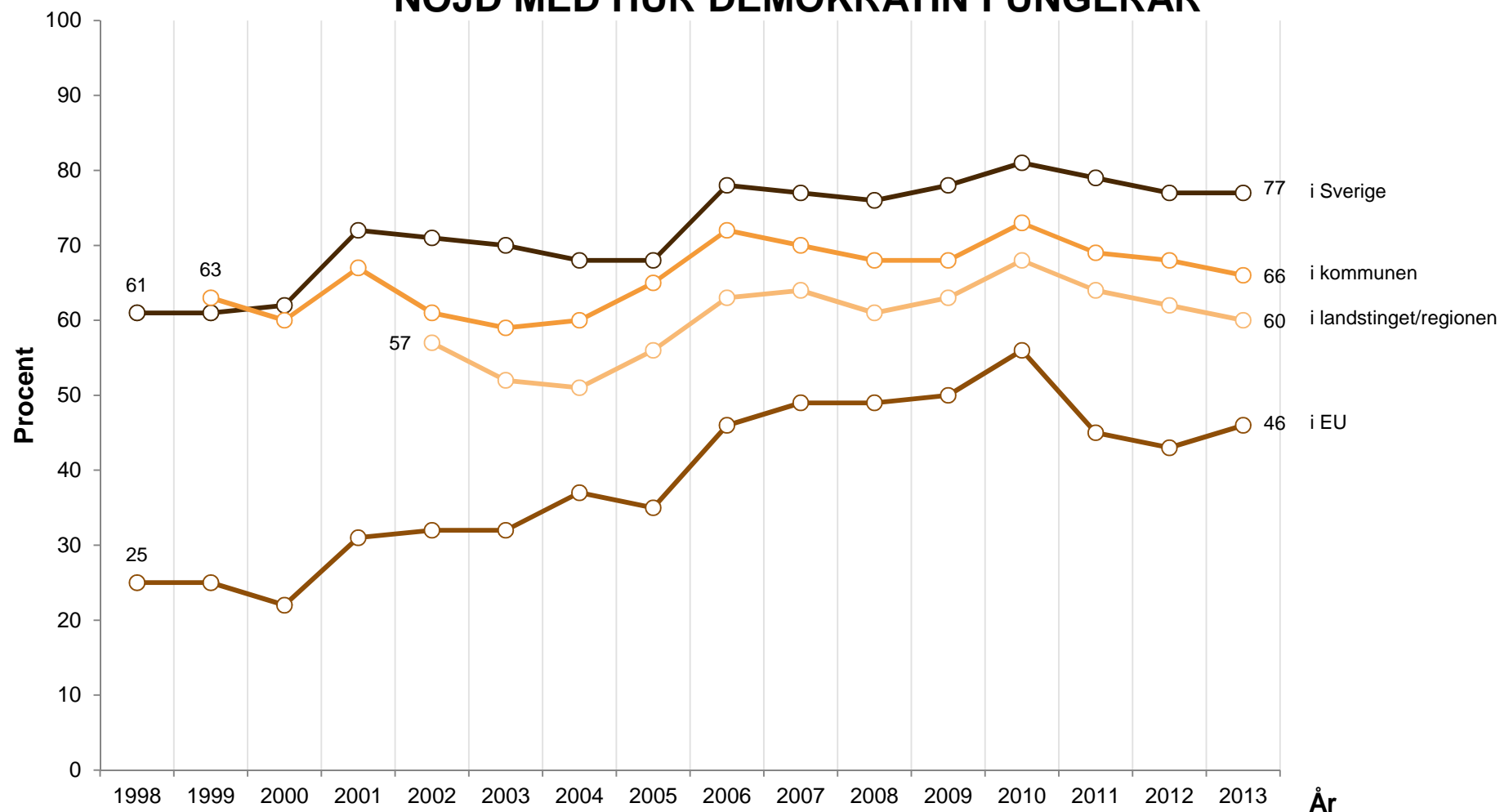

Kommentar: Resultaten visar andel svarande som angett mycket eller ganska bra/dåligt. Procentbasen utgörs av samtliga svarande i SOM-undersökningarna. Åren 1991, 1994 och 2006 var det regeringskifte mitt i undersökningsperioden. Fem svarsalternativ: "mycket bra; ganska bra; varken bra eller dåligt; ganska dåligt; mycket dåligt".

Frågeformulering: "Hur tycker du att regeringen sköter sin uppgift?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

NÖJD MED HUR DEMOKRATIN FUNGERAR

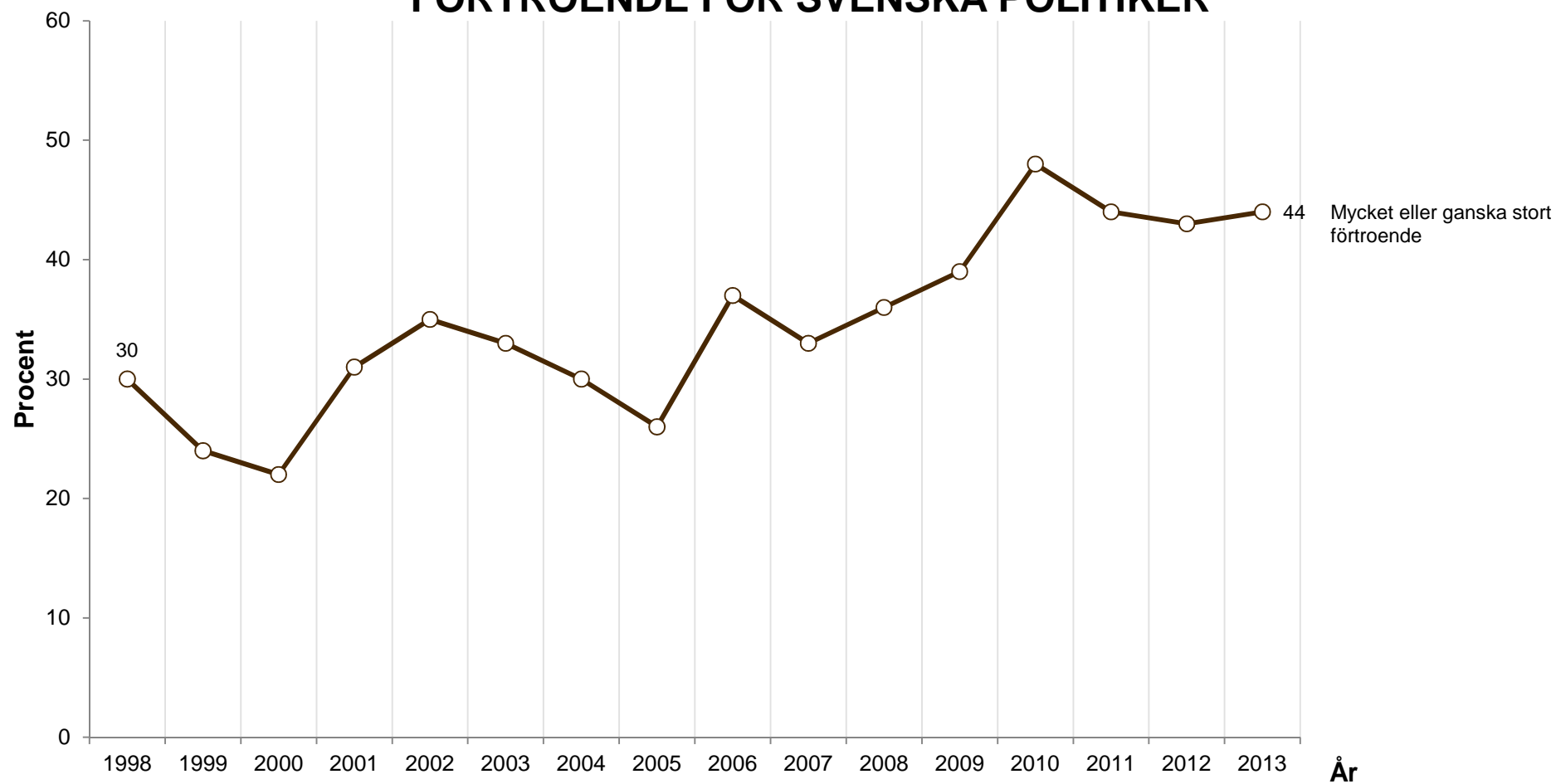

Kommentar: Resultaten visar andel som svarar mycket eller ganska nöjd. Personer som besvarat frågan ingår i procentbasen.

Frågeformulering: "På det hela taget, hur nöjd är du med det sätt på vilket demokratin fungerar i...?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1998-2013

FÖRTROENDE FÖR SVENSKA POLITIKER

Kommentar: Fyra svarsalternativ: "mycket stort; ganska stort; ganska litet; mycket litet". Resultaten visar andel som svarat mycket eller ganska stort förtroende bland alla svarande. Ej svar varierar mellan 1–4 procent och har inkluderats i procentbasen.

Frågeformulering: "Allmänt sett, hur stort förtroende har du för svenska politiker?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1998-2013

POLITISKA SAKFRÅGOR

MEDBORGARNAS DAGORDNING ÖVER VIKTIGA SAMHÄLLSPROBLEM (Procent)

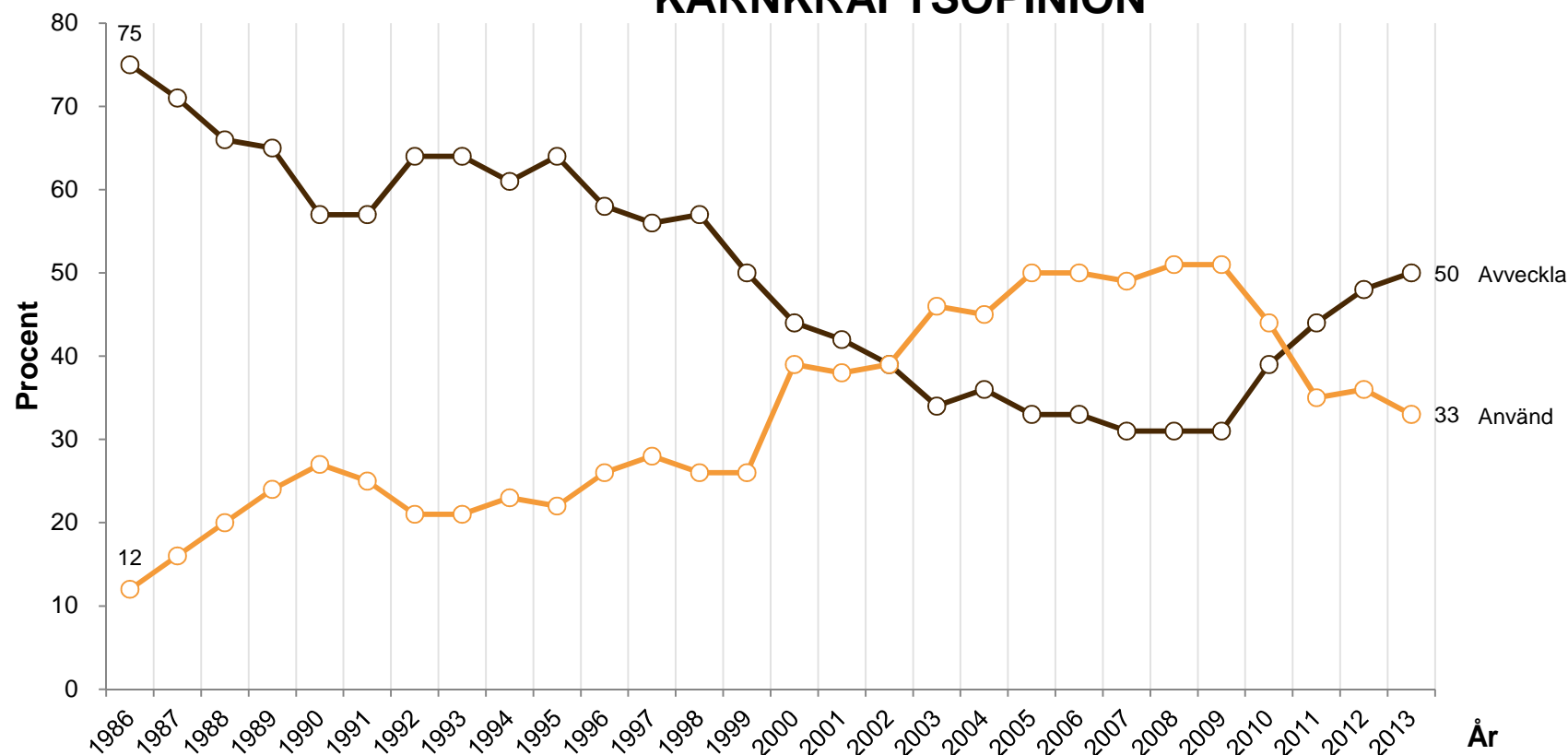
År	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Arbetsmarknad	17	8	3	8	40	49	60	59	51	59	50	52	30	16	15	16	15	21	34	46	23	22	38	35	30	38	33	
Skola/utbildning	12	8	10	10	10	8	10	8	7	10	22	32	37	36	38	32	23	18	19	24	21	22	21	26	25	24	30	
Sjukvård	24	22	23	23	20	19	22	18	15	24	35	30	41	39	42	38	42	32	27	29	25	24	24	26	24	23	28	
Integration/immigration	7	8	11	14	13	19	26	12	14	13	10	10	12	11	13	20	12	11	15	15	14	13	15	19	14	20	22	
Äldrefrågor	10	10	16	14	17	14	17	12	10	17	20	16	21	24	23	24	21	20	20	16	14	16	13	14	17	16	17	
Sociala frågor/problem	14	18	18	13	14	10	8	13	12	12	9	21	6	9	9	11	12	14	11	12	15	11	11	16	17	14	14	
Miljö/energi	61	68	55	42	39	22	19	21	30	12	12	11	11	10	10	11	7	8	12	15	23	24	23	15	15	14	13	
Ekonomi	8	10	9	33	24	40	30	40	29	14	7	9	6	4	8	8	10	8	6	6	8	17	14	8	15	11	7	
Lag och ordning	22	14	40	12	16	9	9	12	26	15	14	16	17	16	13	12	18	19	17	15	15	16	10	9	6	7	7	
Familjepolitik	9	10	11	11	8	9	11	8	6	7	9	9	8	10	9	11	10	9	7	7	7	6	6	4	5	4	4	
Skatter	6	9	14	12	6	2	2	2	2	3	5	7	5	8	7	7	6	7	9	7	5	4	5	4	3	3	3	
Infrastruktur	1	1	1	3	1	1	0	1	0	0	0	0	0	2	2	2	1	1	2	2	2	3	1	2	3	3	2	
Bostäder/byggnadsfrågor	6	7	6	5	5	3	1	1	1	1	0	1	1	2	2	3	2	1	1	2	2	2	1	2	3	3	4	
Demokrati/rättigheter	1	3	2	2	2	2	1	2	2	3	4	3	3	3	3	3	4	4	5	4	5	4	4	4	3	3	3	
Offentlig service	1	1	1	3	1	2	1	2	3	6	1	1	3	3	2	2	5	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3
Styrelseskick/politik	1	0	0	1	2	1	1	1	0	1	0	2	2	1	1	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	1	2	2
Svensk utrikespolitik	3	2	2	5	2	2	2	1	3	5	3	3	2	2	1	2	2	2	3	1	2	1	1	2	2	1	1	
Moral/etik	4	5	3	8	7	12	9	16	7	3	2	5	4	5	5	4	8	3	2	1	1	1	1	1	2	1	1	
Antal svarande	1672	1643	1578	1582	1573	1889	1857	1777	1707	1779	1754	3561	3503	3546	3638	3609	3675	3612	3499	3336	3435	3259	4926	5007	4720	6289	8406	

Kommentar: Samtliga svars personer ingår i procentbasen. Respondenterna ombads att ange högst tre frågor/samhällsproblem. Frågan är öppen utan svarsalternativ.

Frågeformulering: "Vilken eller vilka frågor eller samhällsproblem tycker du är viktigast i Sverige idag"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1987-2013

KÄRNKRAFTSOPINION

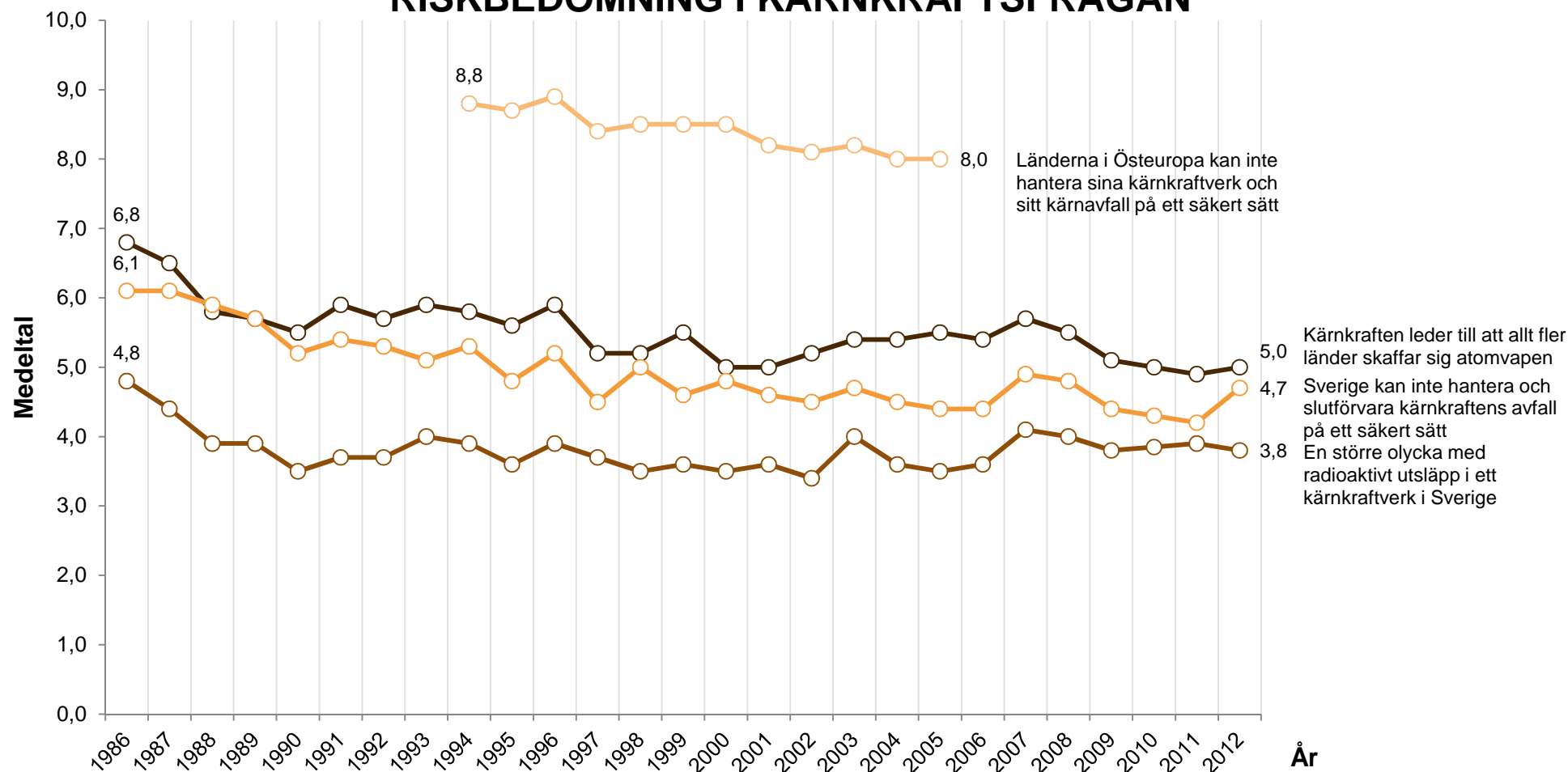

Kommentar: Frågeformuleringen har varierat något genom åren. För exakt information, se Holmberg, Public Opinion on Nuclear Power 1986-2013, tillgänglig på www.som.gu.se. Svartalternativen 1 och 2 har definierats som Avveckla medan svartalternativen 3 och 4 indikerar Använd. Alla svarande i respektive års SOM-undersökning ingår i procentbasen.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

Frågeformulering: Sedan SOM-undersökningen 2010 lyder frågan "Vilken är din åsikt om kärnkraftens långsiktiga användning som energikälla i Sverige?" Det finns fem svarsalternativ: Avveckla kärnkraften snarast; Avveckla kärnkraften men utnyttja de 10 kärnkraftsreaktorer vi har tills de tjänat ut; Använd kärnkraften och ersätt de nuvarande reaktorerna med som mest 10 nya reaktorer; Använd kärnkraften och bygg fler reaktorer än de nuvarande 10 i framtiden; Ingen uppfattning.

RISKBEDÖMNING I KÄRNKRAFTSFRÅGAN

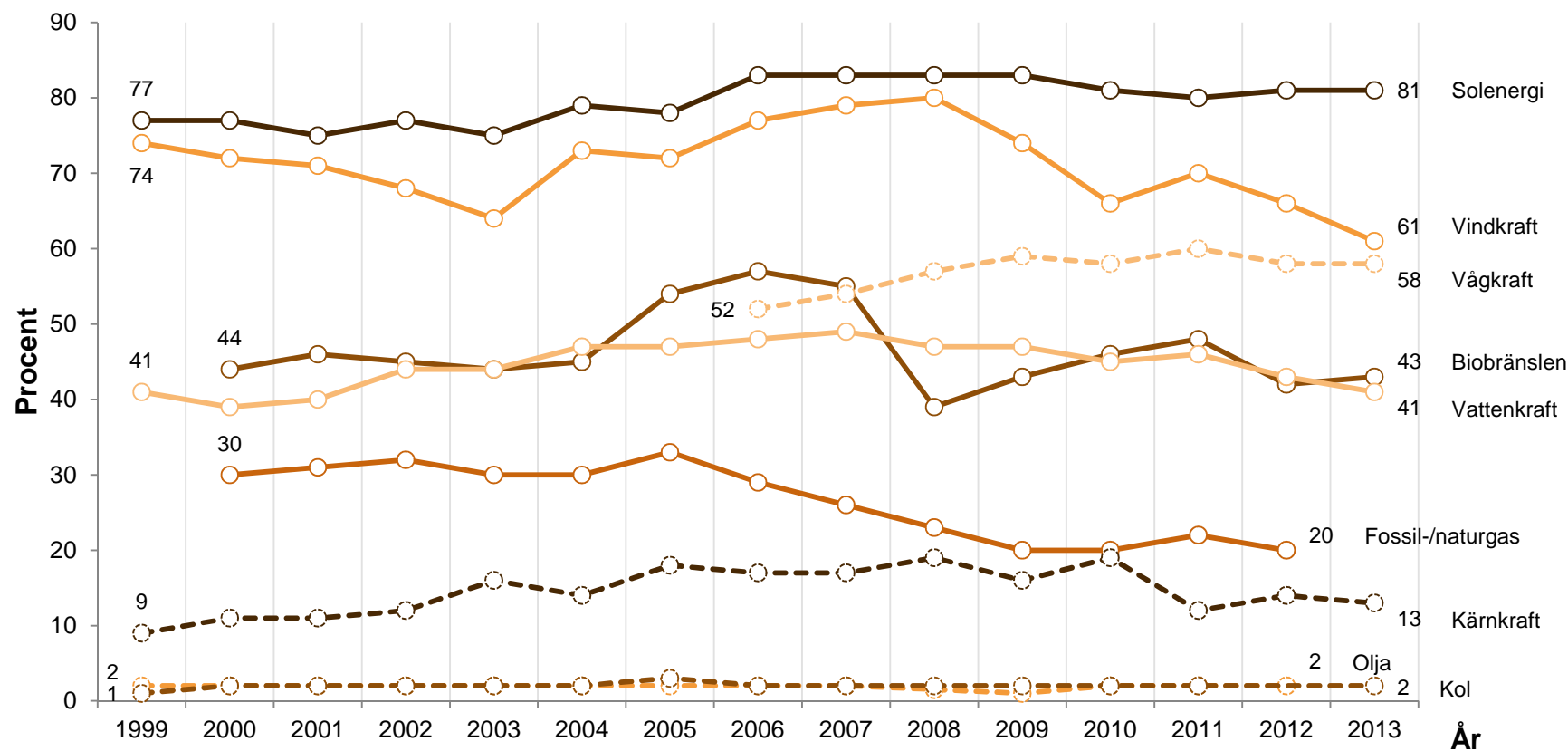
Kommentar: Resultaten är medelvärden på skalan 1–10 ; 1 (liten risk) och 10 (stor risk). Svarepersonerna fick ange riskerna på en tiogradig skala där 1 = mycket liten risk och 10 = mycket stor risk.

Frågeformulering: "Vad anser du om följande risker som har diskuterats i samband med kärnkraften?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2012

SATSA MER ÄN IDAG PÅ OLIKA ENERGIKÄLLOR

Andel svenskar som anser att Sverige, mer än idag, skall satsa på följande energikällor

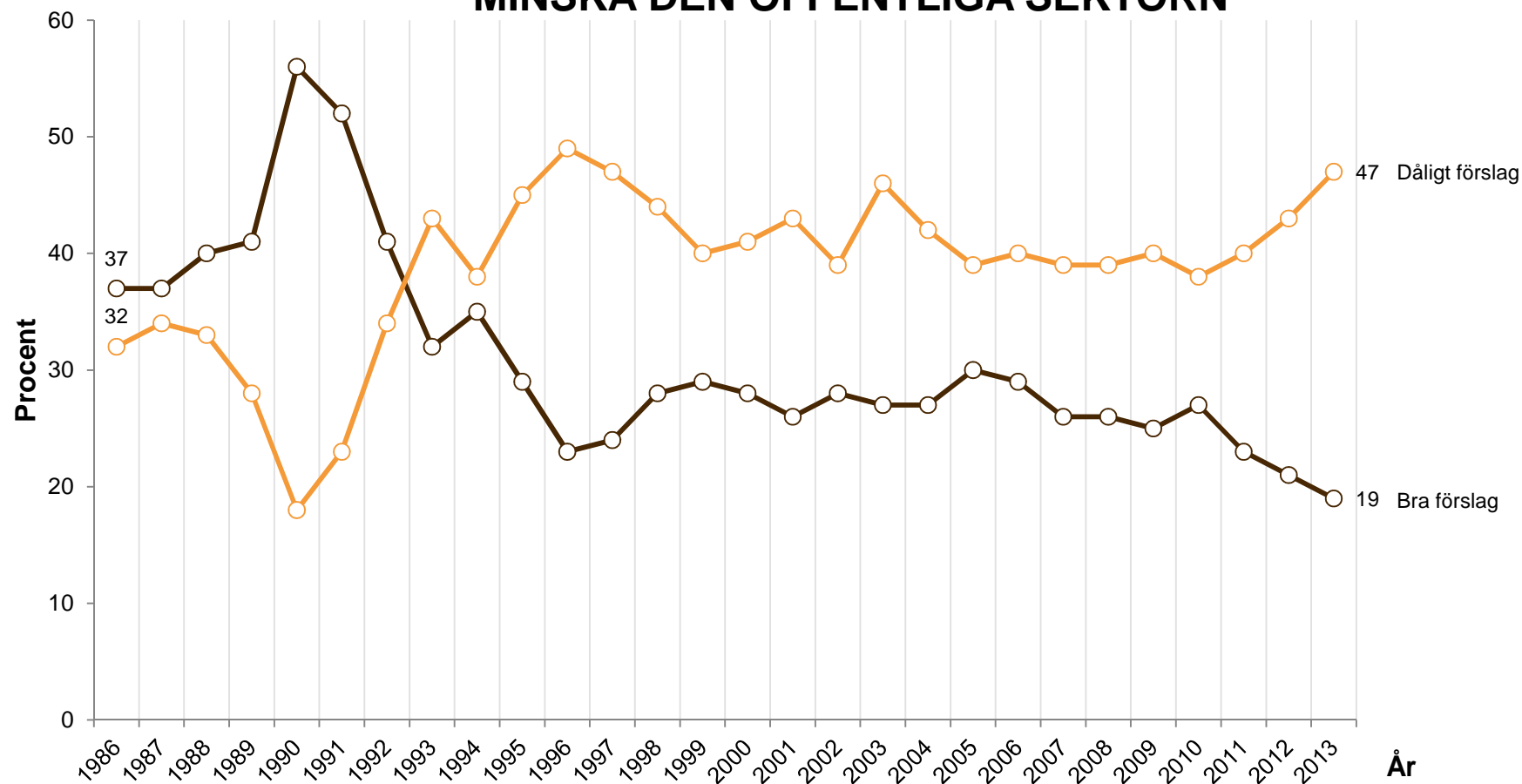
Kommentar: Fem svarsalternativ: "satsa mer än idag; satsa ungefär som idag; satsa mindre än idag; helt avstå från energikällan; ingen åsikt". Alla personer som besvarat respektive delfråga ingår i procentbasen

Frågeformulering: "Hur mycket bör vi i Sverige satsa på nedanstående energikällor under de närmaste 5-10 åren?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1999-2013

MINSKA DEN OFFENTLIGA SEKTORN

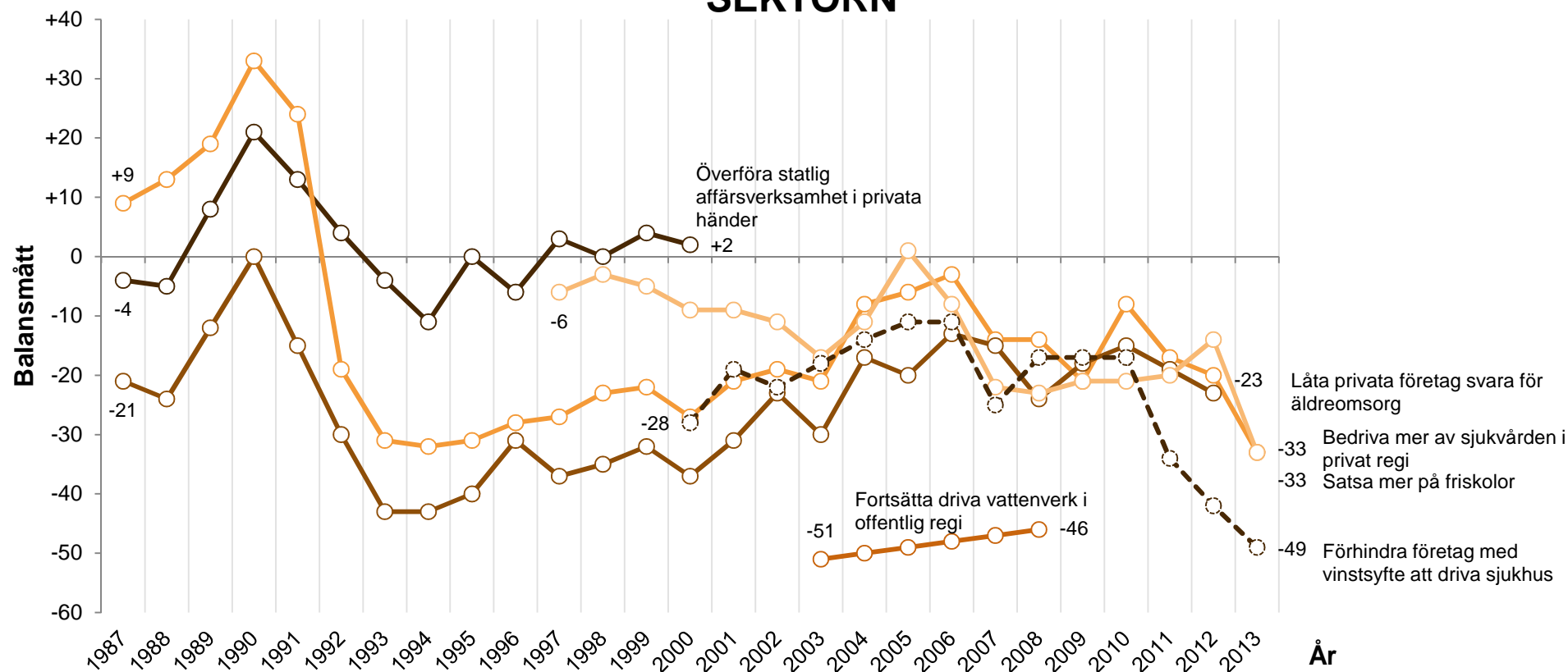

Kommentar: Alla respondenter som tog ställning till något av förslagen i frågebatteriet ingår i procentbasen. Påståendefråga "Minska den offentliga sektorn". Fem svarsalternativ; "Mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag".

Frågeformulering: "Nedan finns ett antal förslag som förekommit i den politiska debatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

INSTÄLLNING TILL PRIVATISERING AV DEN OFFENTLIGA SEKTORN

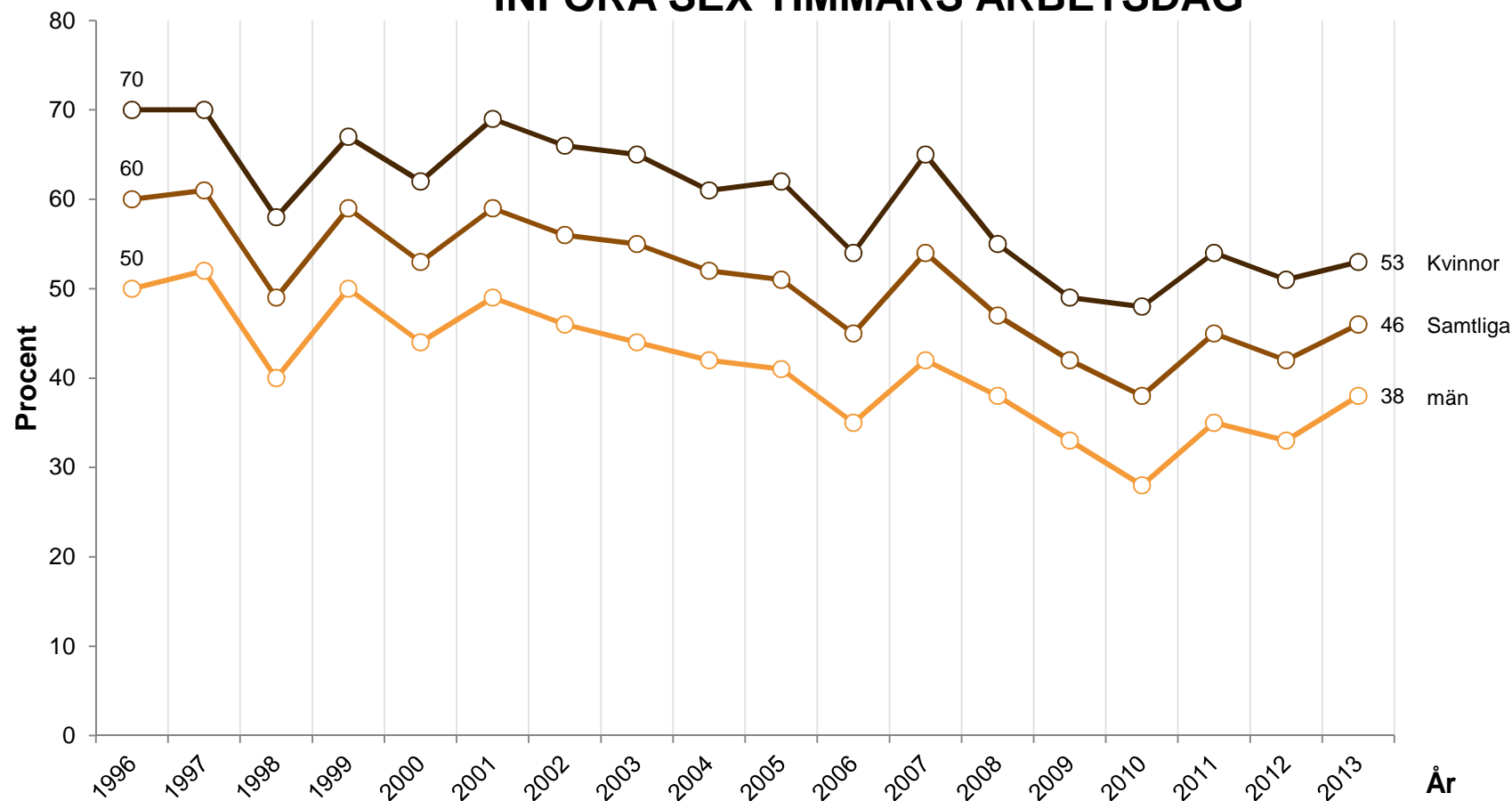

Kommentar: Samtliga personer som besvarat respektive delfråga ingår i procentbasen. Svarsalternativ: "mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag". Balansmättet anger andelen bra förslag minus andel dåligt förslag. För frågan om vattenverk är svaren vända och en negativ övervikt betyder negativ attityd till privatisering.

Frågeformulering: "Svarspersonen har bl.a. fått ta ställning till förslagen som redovisas i figuren"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1987-2013

INFÖRA SEX TIMMARS ARBETSDAG

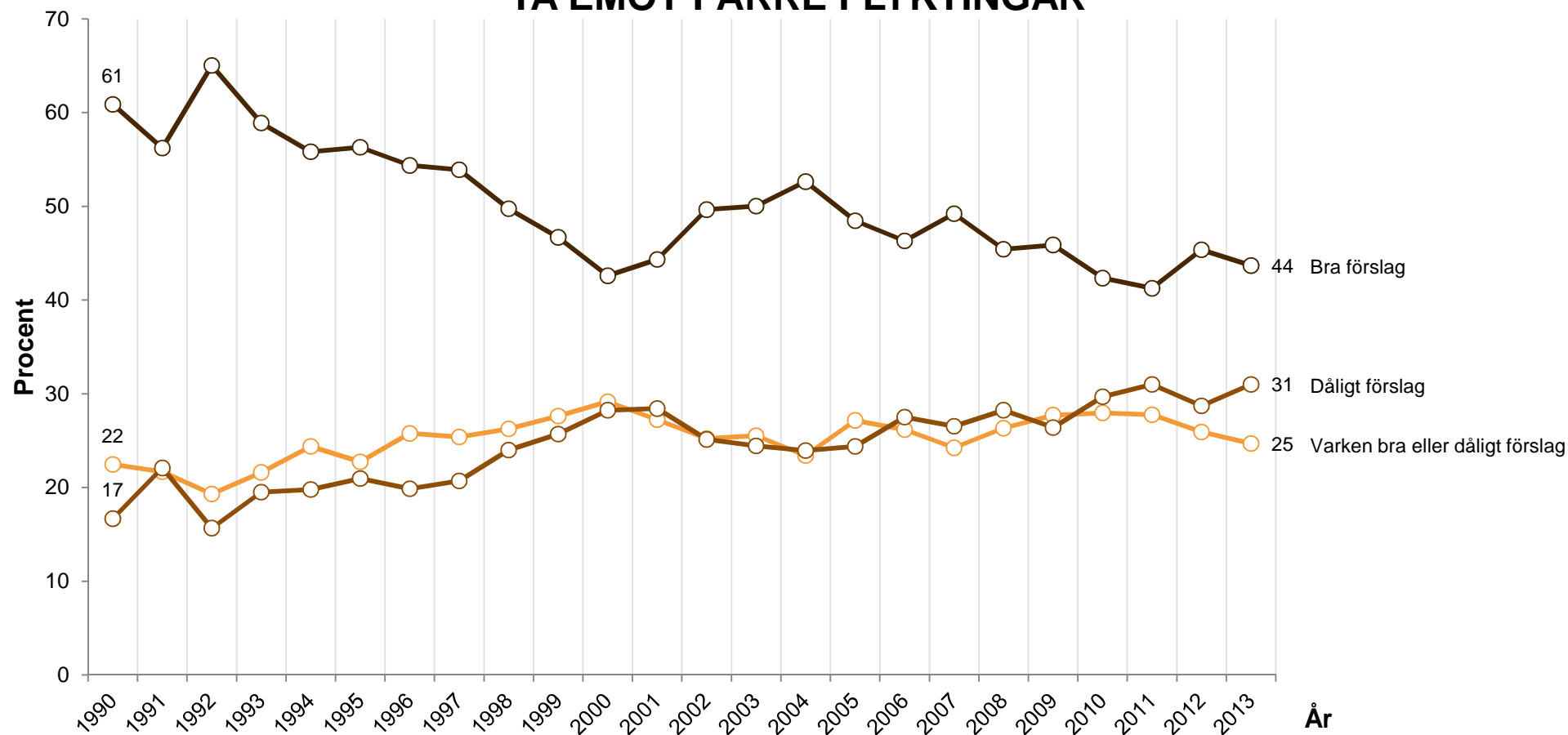

Kommentar: Resultatet avser dem som svarat mycket eller ganska bra förslag, bland kvinnor respektive män. Fem svarsalternativ: "mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag". Procentbasen utgörs dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Införa sex timmars arbetsdag?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1996-2013

TA EMOT FÄRRE FLYKTINGAR

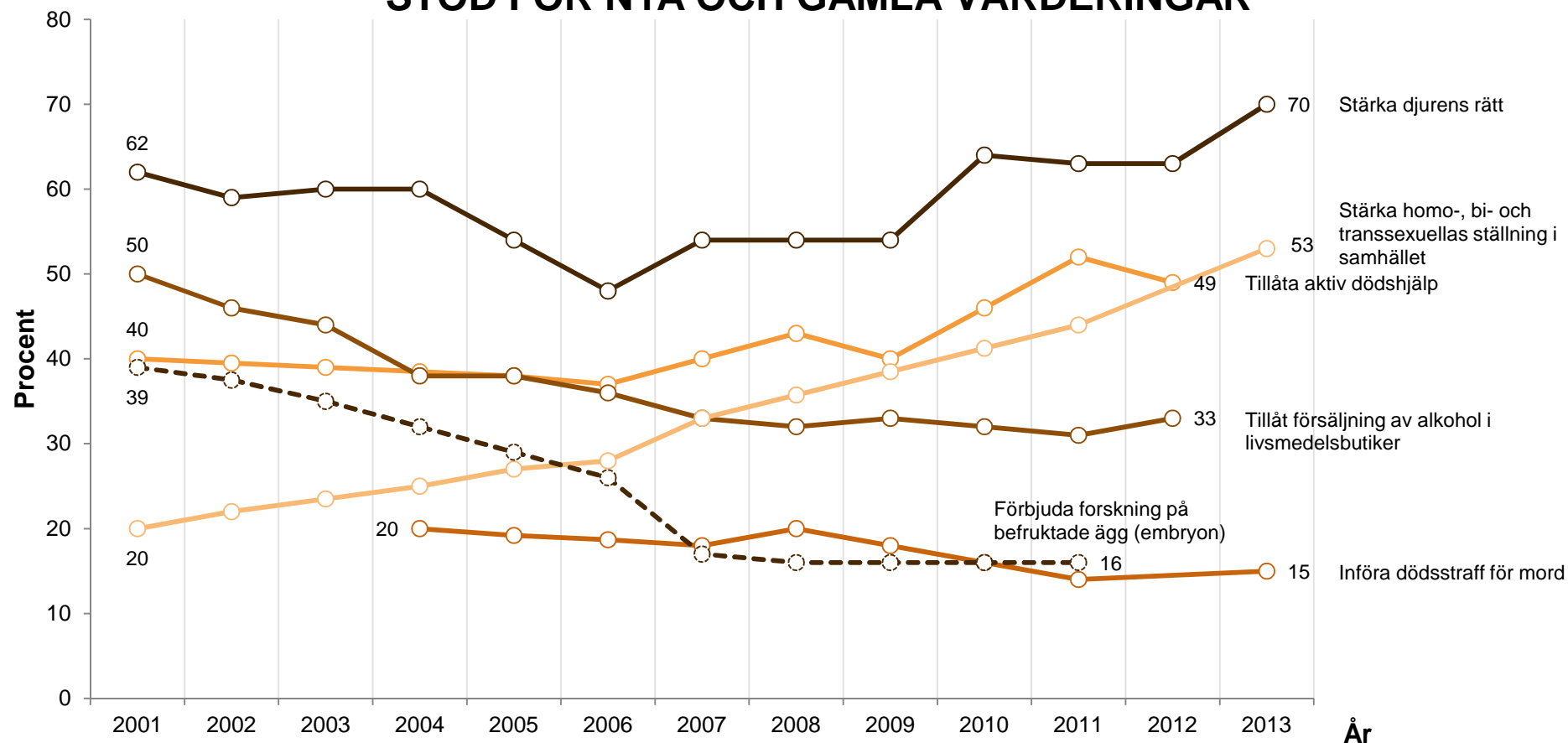

Kommentar: Fem svarsalternativ: "Mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag". "Bra" avser dem som svarat mycket eller ganska bra förslag. "Dåligt" avser dem som svarat mycket eller ganska dåligt förslag. Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din uppfattning om vart och ett av dem?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1990-2013

STÖD FÖR NYA OCH GAMLA VÄRDERINGAR

Kommentar: Resultaten visar andel som svarat mycket eller ganska bra förslag bland personerna som besvarade värderingsfrågorna. Sex svarsalternativ: "Mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag; ingen uppfattning". Observera att det inte finns någon mät punkt för de år där

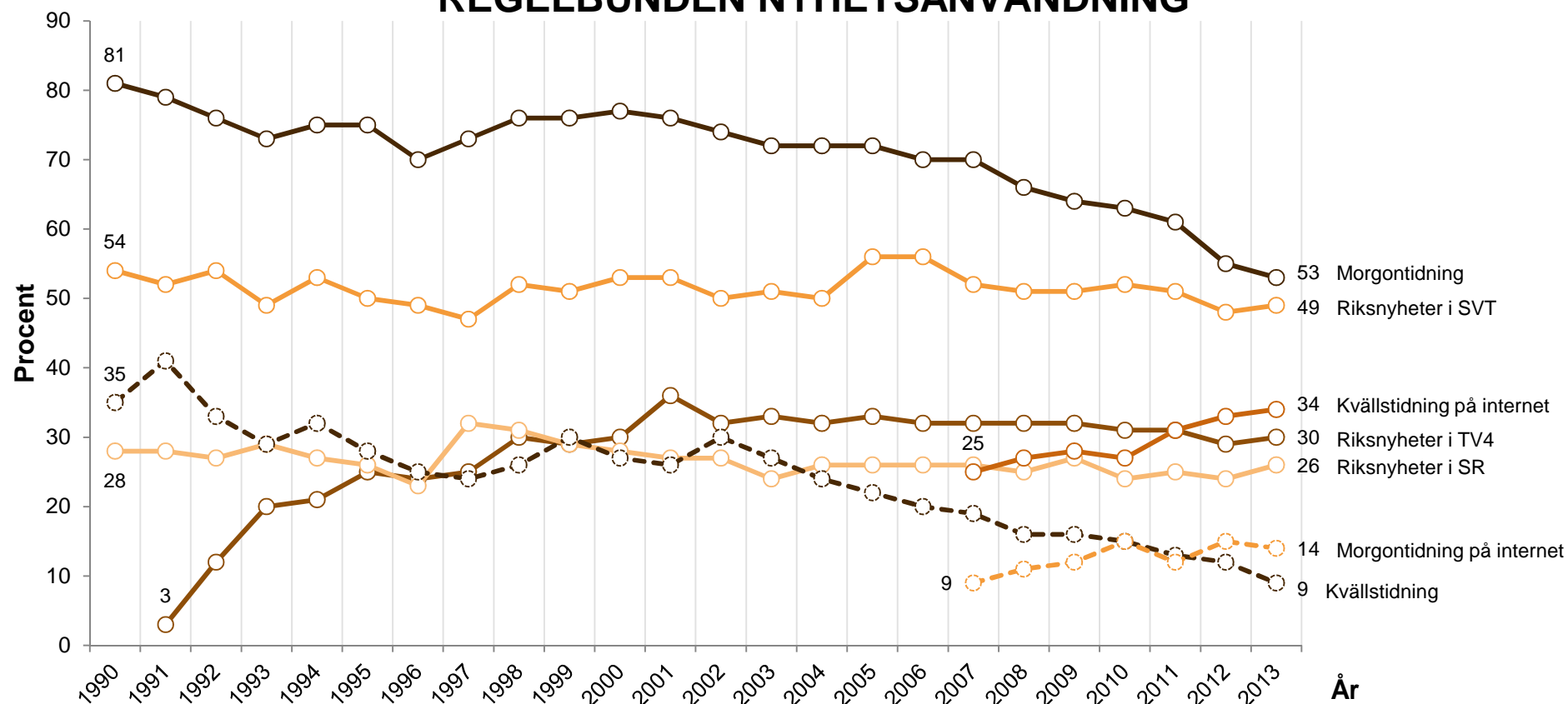
Frågeformulering: "Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din uppfattning om var och en av dem?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2001-2013

MEDIETRENDER

REGELBUNDEN NYHETSANVÄNDNING

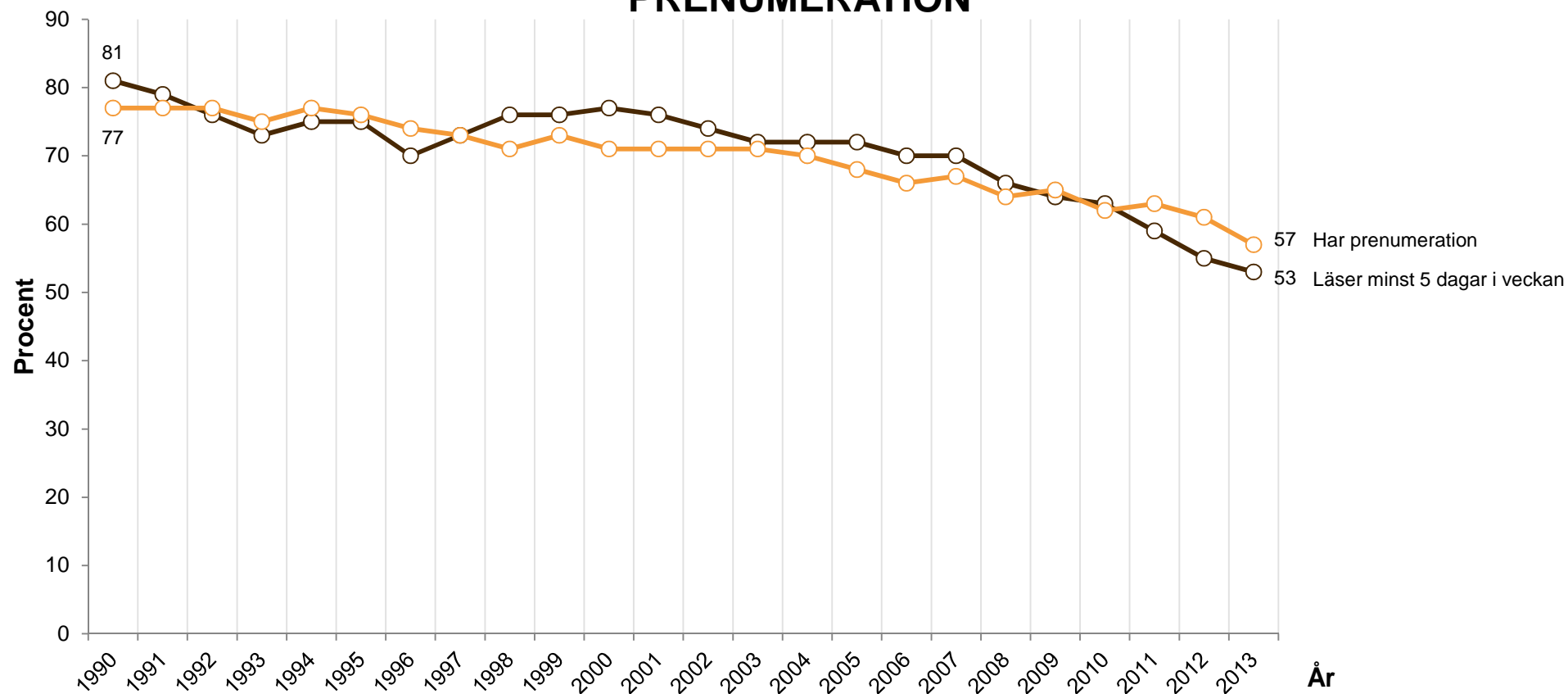

Kommentar: Resultaten visar andelen bland samtliga svarspersoner som läser en morgontidning minst fem dagar i veckan, ser respektive lyssnar på radio- och tv-programmen minst fem dagar i veckan respektive läser kvällstidning minst tre dagar i veckan. Samtliga svarspersoner ingår i analysen.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1990-2013

Frågeformulering: "Hur ofta brukar du ta del av följande nyhetsprogram i radio och TV?; Läser eller tittar du i någon eller några morgontidningar regelbundet? Frågan gäller inte läsning på internet.; Läser eller tittar du regelbundet i någon eller några morgontidningar på internet?; Brukar du läsa eller titta i följande tidningar? Aftonbladet/expressen/GT eller kvällsposten på papper respektive på webben."

MORGONTIDNING: REGELBUNDEN LÄSNING OCH PRENUMERATION

Kommentar: Resultaten visar andel av samtliga svarande som angett att de har en morgontidningsprenumeration respektive läser en morgontidning åtminstone fem dagar i veckan.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1990-2013

Frågeformulering: "Läser eller tittar du i någon eller några morgontidningar regelbundet? Om ja, ange den eller de tidningar du läser och hur många dagar per vecka du vanligen läser eller tittar i den/Prenumererar du eller någon annan i ditt hushåll på någon morgontidning?"

MEST LÄST INNEHÅLL I DEN LOKALA MORGONTIDNINGEN (Procent)

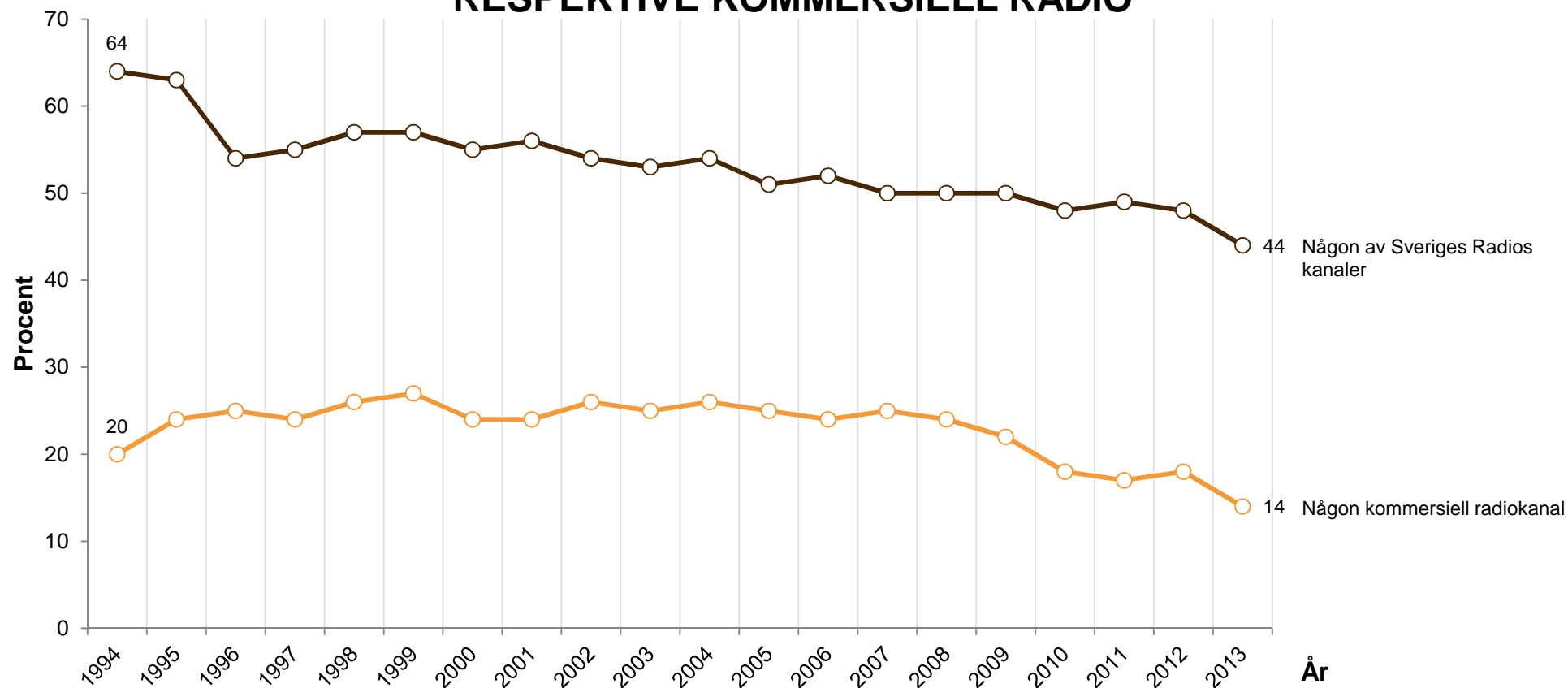
År	1986	1987	1995	1996	1998	2000	2002	2003	2004	2006	2007	2012
Lokala nyheter		89	88	84	85	88	85	88	87	85	87	85
Radio/TV	58	67	69	53	60	59	58	60	60	60	52	60
Utrikesnyheter	57	67	67	57	60	55	56	59	58	60	66	60
Familjenyheter	--	54	62	52	56	58	53	57	56	56	55	56
Insändare		52	59	47	50	52	48	53	48	50	52	50
Sport	43	43	43	40	45	41	41	43	43	45	43	45
Kultur	24	32	37	31	37	42	29	34	35	37	43	37

Kommentar: Fem svarsalternativ: "allt/i stort sett allt; ganska mycket; inte särskilt mycket; ingenting/nästan inget alls; vet ej". Resultaten visar andelen svarande som angett "allt/i stort sett allt" eller "ganska mycket". Familjenyheter och insändareundersöktes inte 1986. Procentbasen utgör dem som besvarat åtminstone någon del av frågan.

Frågeformulering: "Hur mycket brukar du normalt läsa av följande typer av innehåll i den lokala morgontidningen?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2012

REGELBUNDET LYSSNANDE PÅ PUBLIC SERVICE-RADIO RESPEKTIVE KOMMERSIELL RADIO

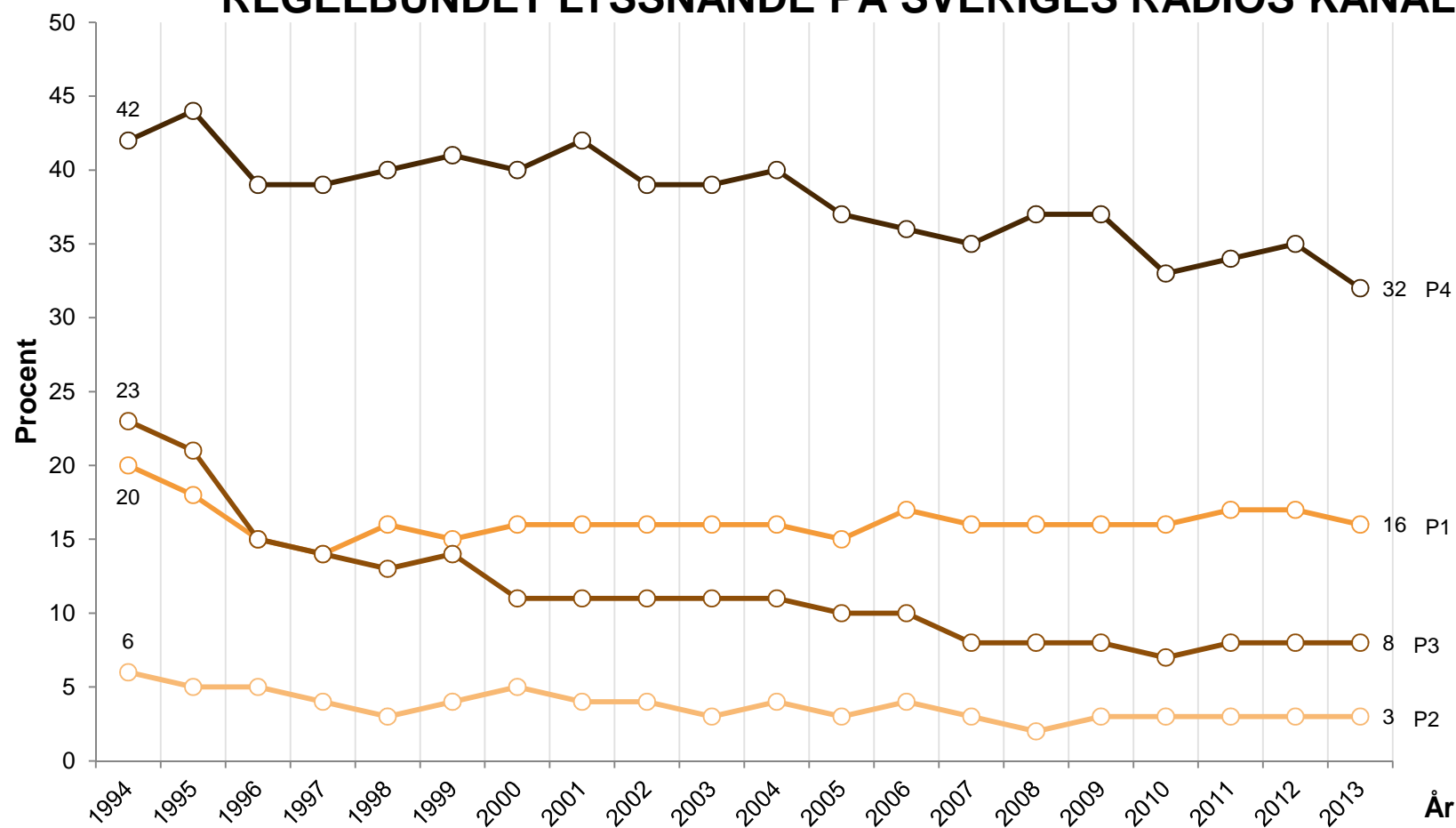

Kommentar: Sex svarsalternativ: "dagligen; 5–6 dagar/vecka; 3–4 dagar/vecka; 1–2 dagar/vecka; mer sällan; aldrig". Resultaten visar andel av alla svarande som lyssnar åtminstone fem dagar/vecka på någon av Sveriges Radios kanal er respektive någon privat lokalradiokanal.

Frågeformulering: "Hur ofta brukar du lyssna på följande radiokanaler?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1994-2013

REGELBUNDET LYSSNANDE PÅ SVERIGES RADIOS KANALER

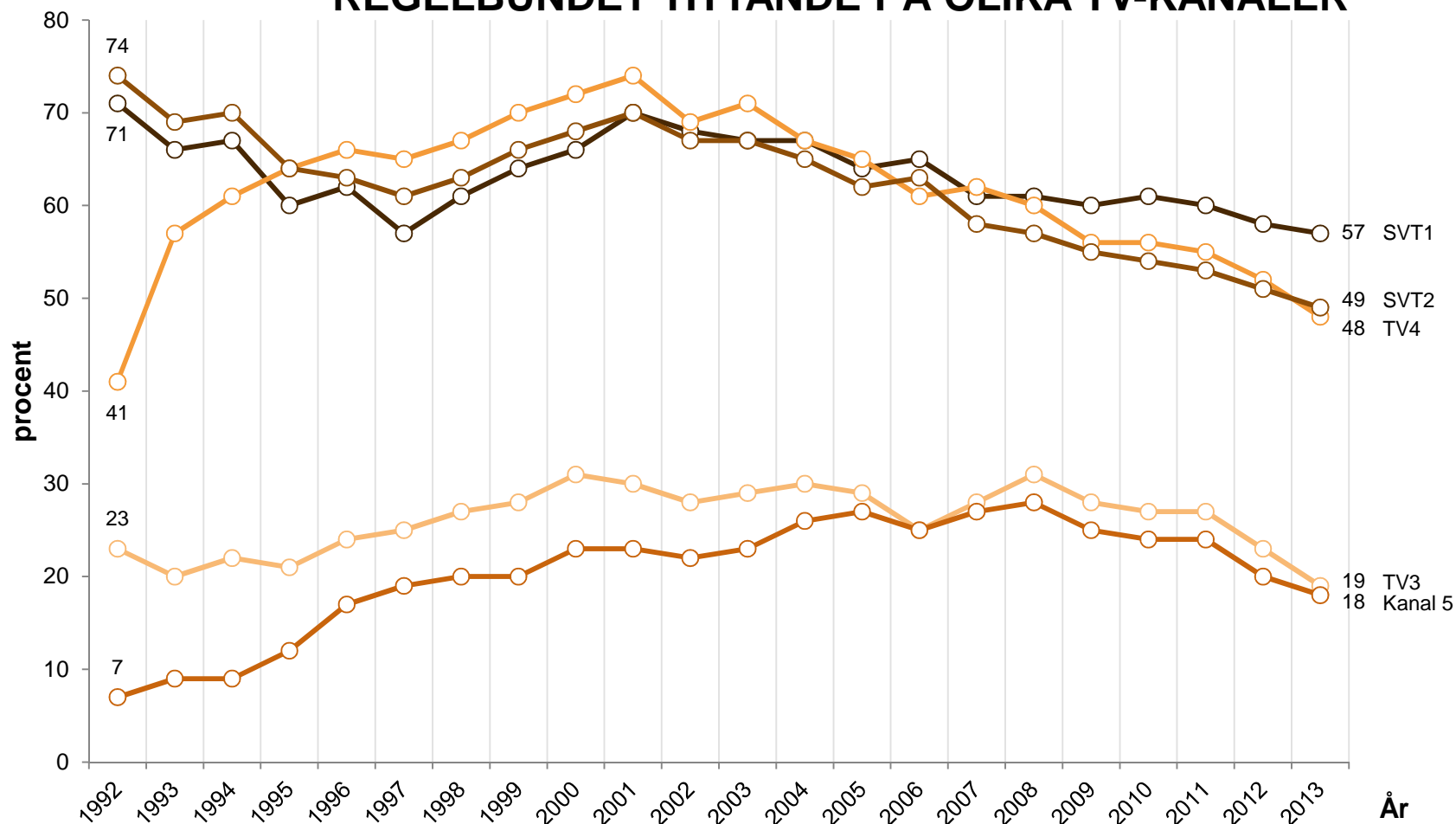

Kommentar: Sex svarsalternativ: "dagligen; 5-6 dagar/vecka; 3-4 dagar/vecka; 1-2 dagar/vecka; mer sällan; aldrig". Resultaten visar andelen av samtliga svarande som lyssnar på respektive kanal åtminstone fem dagar/vecka.

Frågeformulering: "Hur ofta brukar du lyssna på följande radiokanaler?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1994-2013

REGELBUNDET TITTANDE PÅ OLIKA TV-KANALER

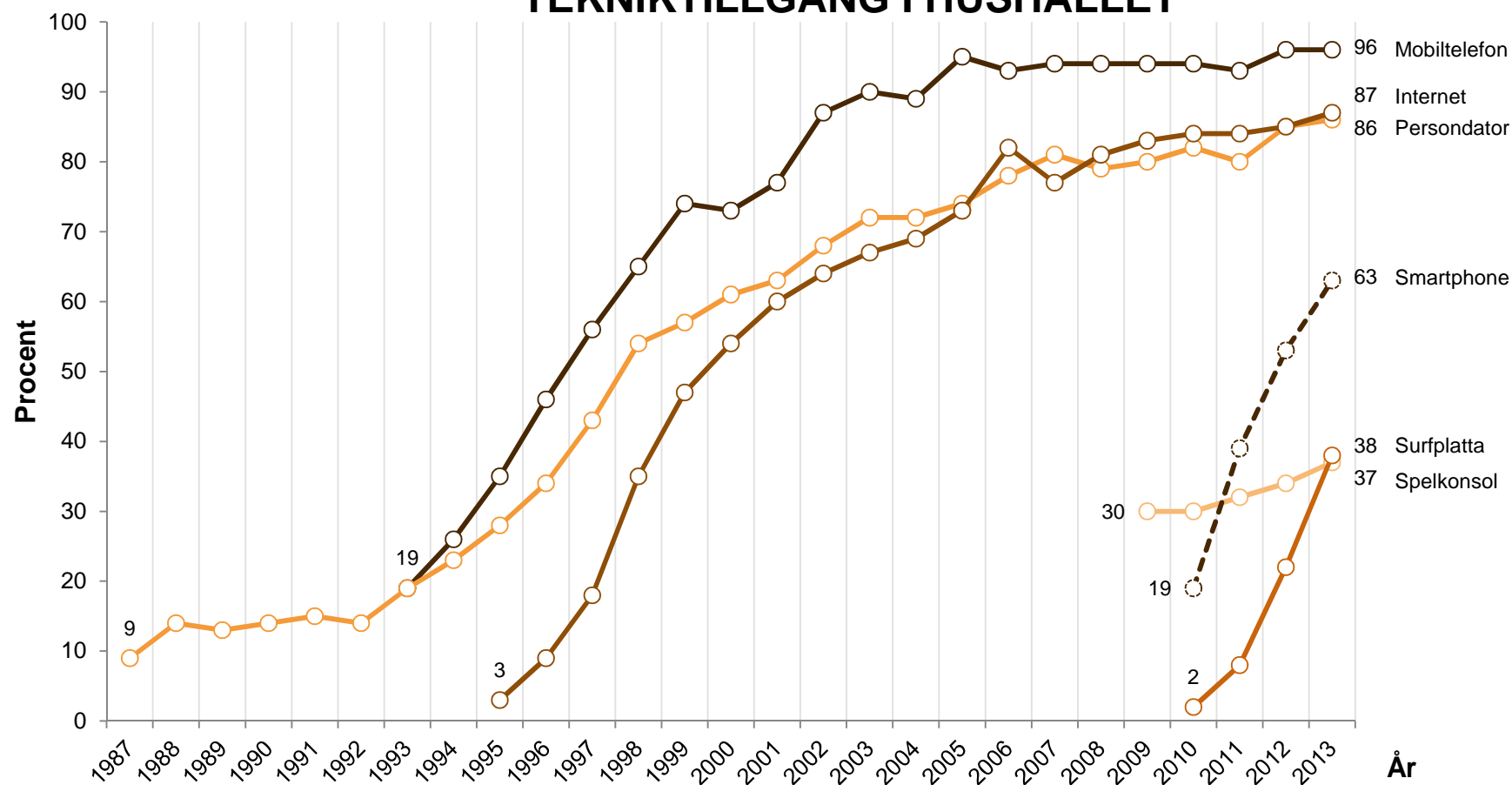
Kommentar: Resultaten visar andelen som ser på TV-kanalen minst 5 dagar/vecka. Procentbasen utgörs av dem som besvarat åtminstone någon del av frågan.

Frågeformulering: "Hur ofta brukar du titta på program i följande TV-kanaler?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1992-2013

TEKNIKTILLGÅNG I HUSHÅLLET

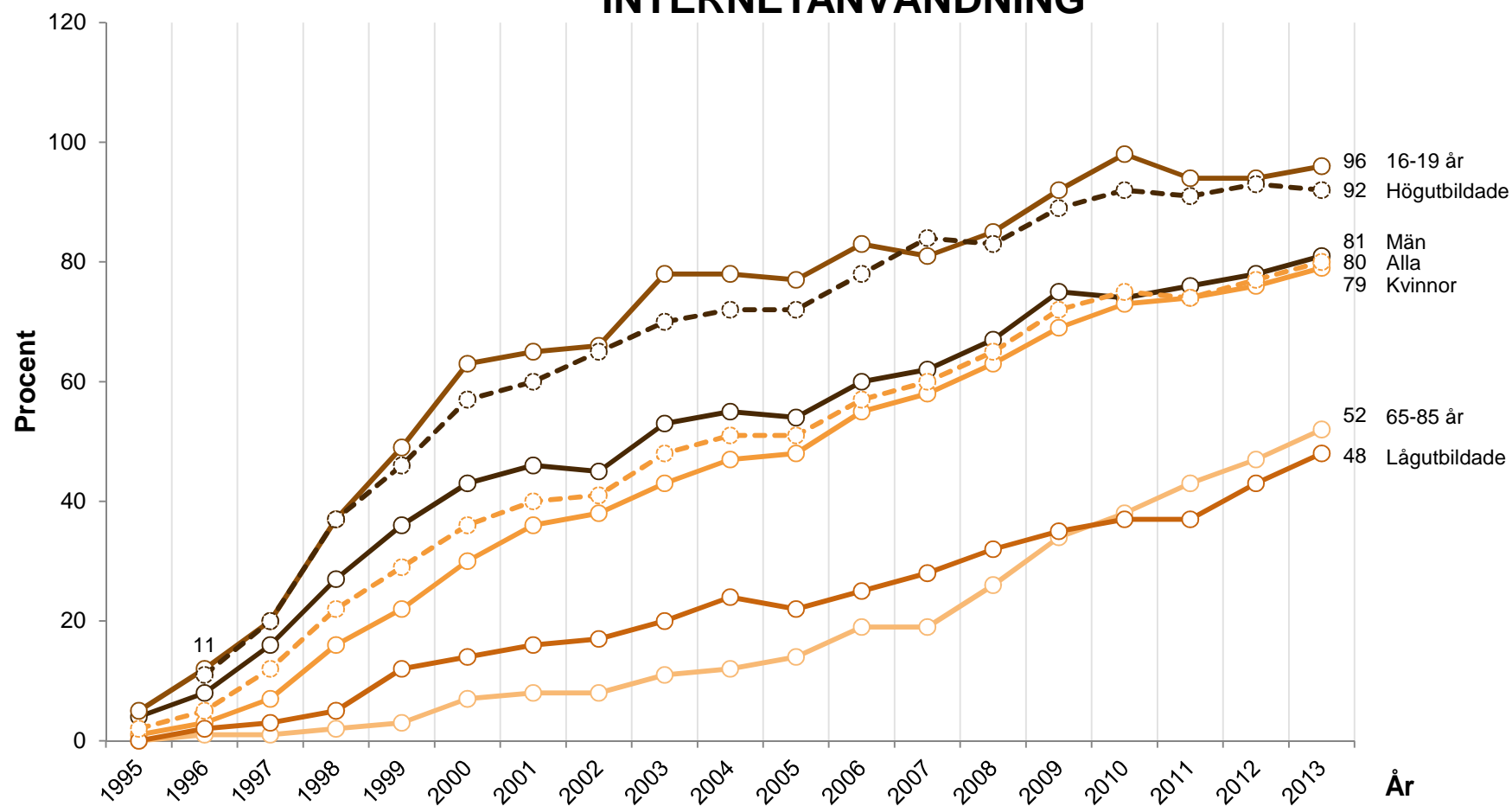

Kommentar: Resultaten avser andel svarande bland samtliga som anger att de har tillgång till utrustningen i sitt hushåll. Procentbasen utgörs av samtliga svarande. Smärre ändringar i ålderssammansättningen genom åren påverkar nivån av tillgång för media som video och PC/internet med några få procentenheter.

Frågeformulering: "Vilka typer av utrustning etc har du för närvarande tillgång till i ditt hushåll?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1987-2013

INTERNETANVÄNDNING

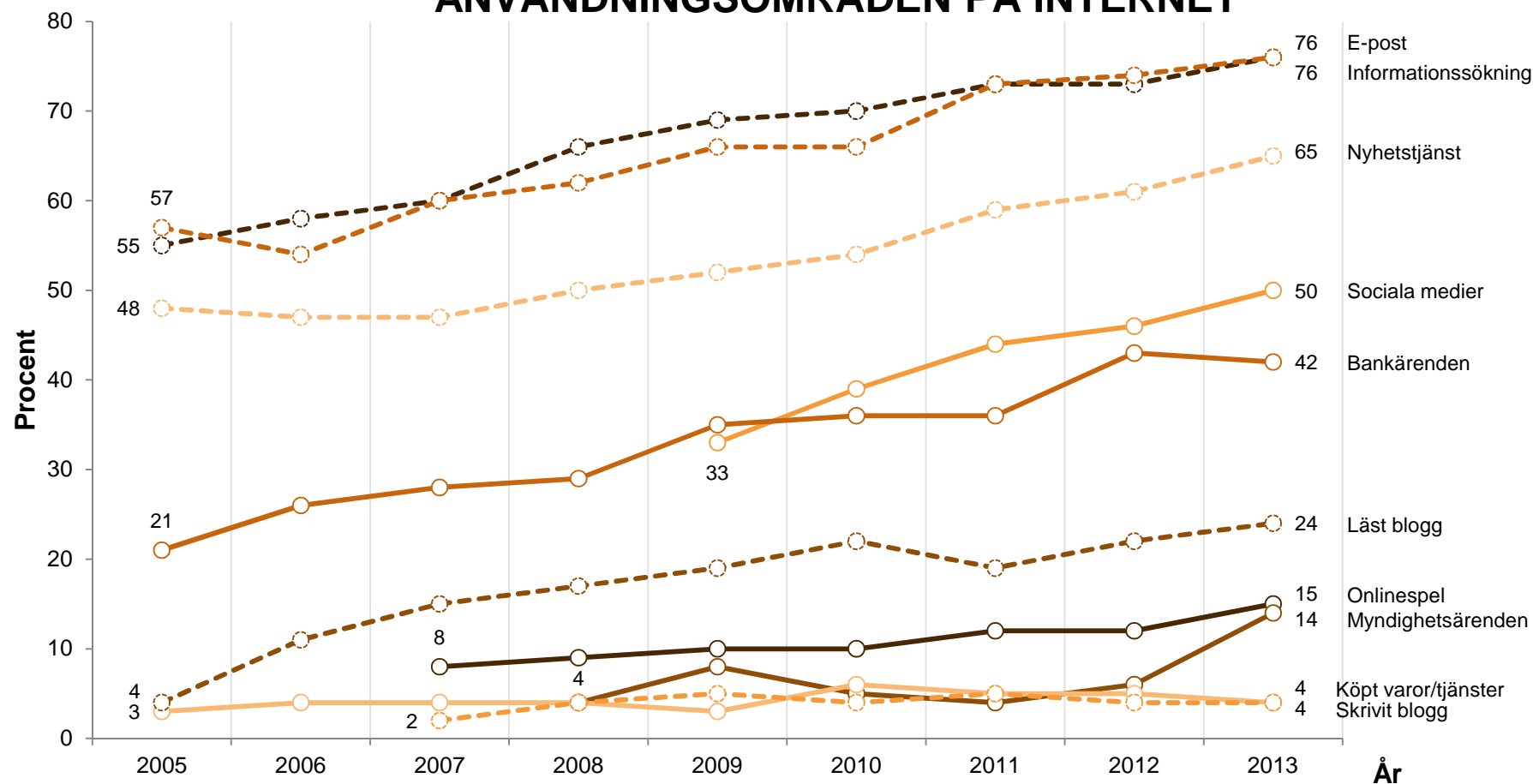

Kommentar: Resultaten visar andel bland samtliga svarande som använt internet minst någon gång i veckan. Sju svarsalternativ: "aldrig; någon gång under de senaste 12 månaderna; någon gång i halvåret; någon gång i månaden; någon gång i veckan; flera gånger i veckan".

Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna använt internet?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1995-2013

ANVÄNDINGSOMRÅDEN PÅ INTERNET

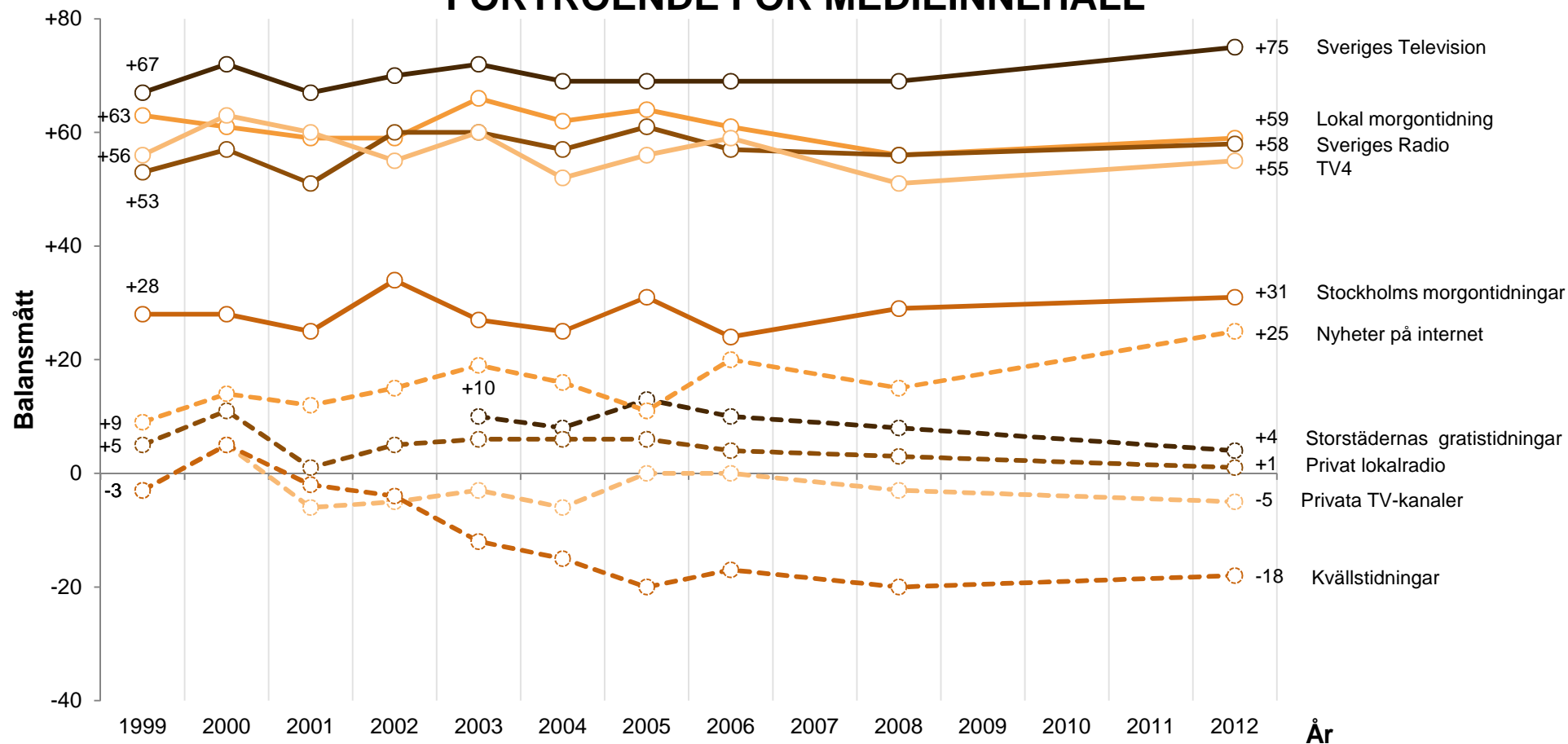

Kommentar: Sju svarsalternativ: "aldrig; någon gång under de senaste 12 månaderna; någon gång i halvåret; någon gång i månaden; någon gång i veckan; flera gånger i veckan". Resultaten visar andel bland samtliga svarande som gjort respektive aktivitet minst någon gång i veckan.

Frågeformulering: "Hur ofta har du gjort följande på internet?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2005-2013

FÖRTROENDE FÖR MEDIEINNEHÅLL

Kommentar: Svartalternativ: "mycket stort; ganska stort; varken eller; ganska litet; mycket litet". Alla som besvarat hela frågan ingår i procentbasen. Förtroendebalansen anger andelen som har mycket eller ganska stort förtroende minus andelen som har mycket eller ganska litet förtroende.

Frågeformulering: "Vilket förtroende har du för innehållet i följande medier?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1999-2012

FÖRTROENDE FÖR MEDIEINNEHÅLL (Balansmått)

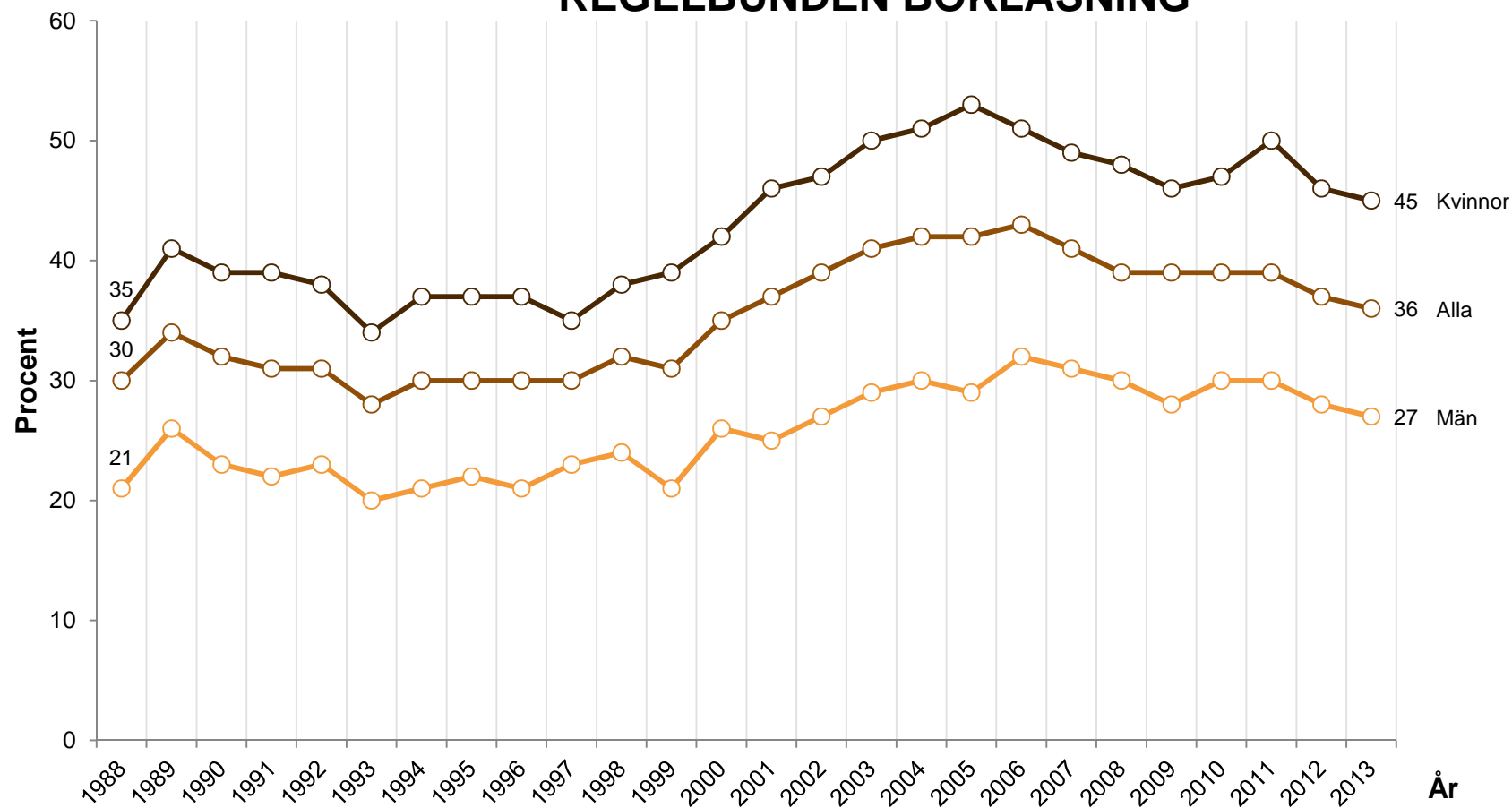
År	2010	2011	2012	2013
Sveriges Television	+75	+75	+47	+71
TV3	-6	-6	-7	-9
TV4	+49	+49	+42	+36
Kanal 5	-3	-3	-6	-7
Sveriges Radio	+70	+70	+70	+64
Mix Megapol	-6	-7	-7	-12
Rix FM	-6	-4	-7	-14
Aftonbladet	-8	-11	-13	-15
Expressen	-18	-20	-20	-23
Dagens Nyheter	+38	+38	+32	+35
Metro	-2	+3	+2	+1
Aftonbladet.se	-2	+3	-7	-12
Expressen.se	-9	-6	-11	-16
Svt.se	+34	+41	+43	+44
Dn.se	+24	+30	+22	+24
Sverigesradio.se	+28	+40	+40	+42
TV4.se	+14	+23	+20	+19

Kommentar: Svartalternativ: "mycket stort; ganska stort; varken eller; ganska litet; mycket litet". Alla som besvarat hela frågan ingår i procentbasen. Förtroendebalansen anger andelen som har mycket eller ganska stort förtroende minus andelen som har mycket eller ganska litet förtroende.

Frågeformulering: "Vilket förtroende har du för innehållet i följande medier?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2010-2013

REGELBUNDEN BOKLÄSNING

Kommentar: Sju svarsalternativ: "ingen gång; någon gång under de senaste 12 månaderna; någon gång under de senaste halvåret; någon gång i månaden; någon gång i veckan; flera gånger i veckan". Andel som läst en bok minst någon gång i veckan bland samtliga samt bland män och kvinnor. Samtliga svarpersoner ingår i procentbasen.

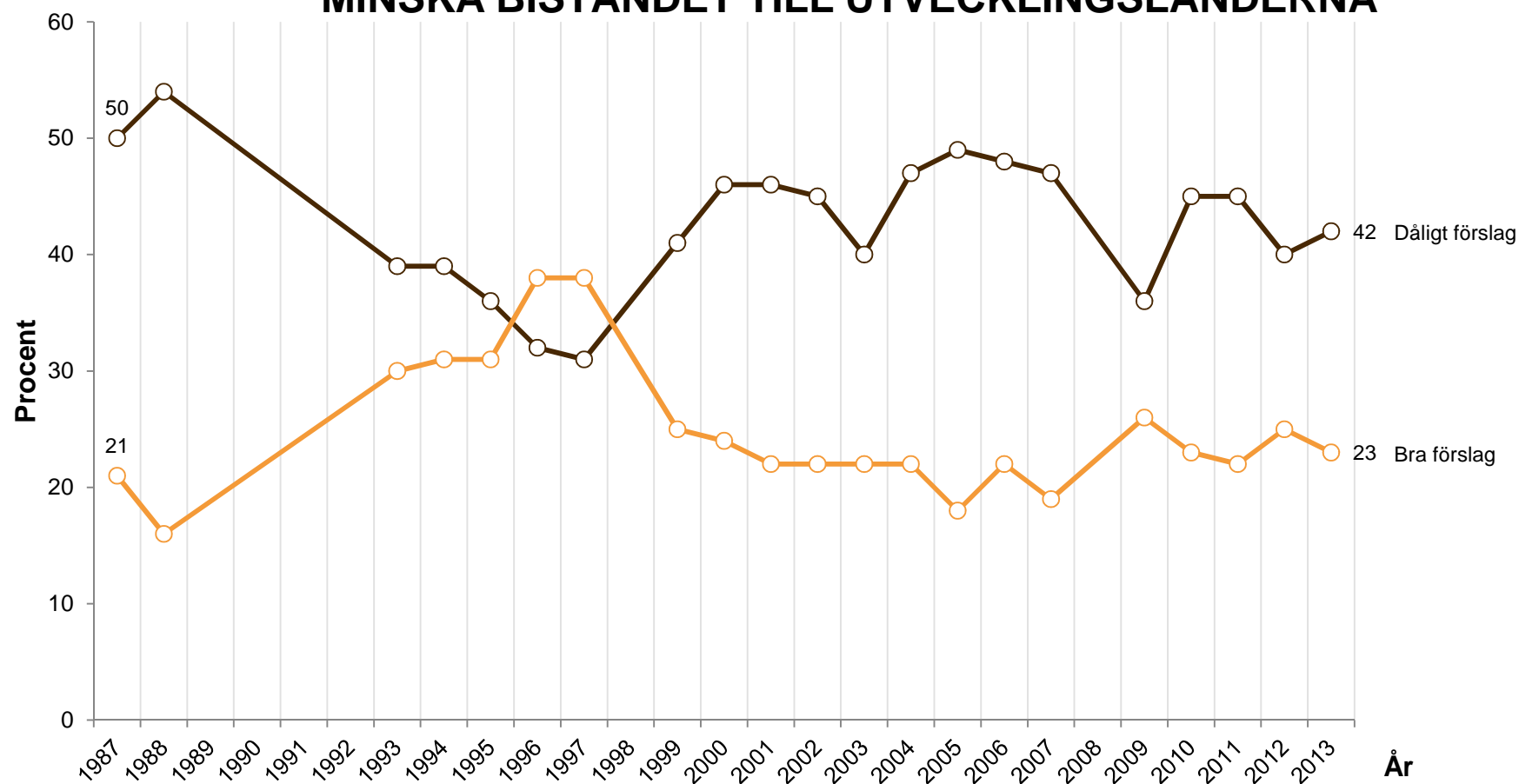
Frågeformulering: "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna läst någon bok?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1988-2013

SVERIGE OCH OMVÄRLDEN

MINSKA BISTÅNDET TILL UTVECKLINGSLÄNDERNA

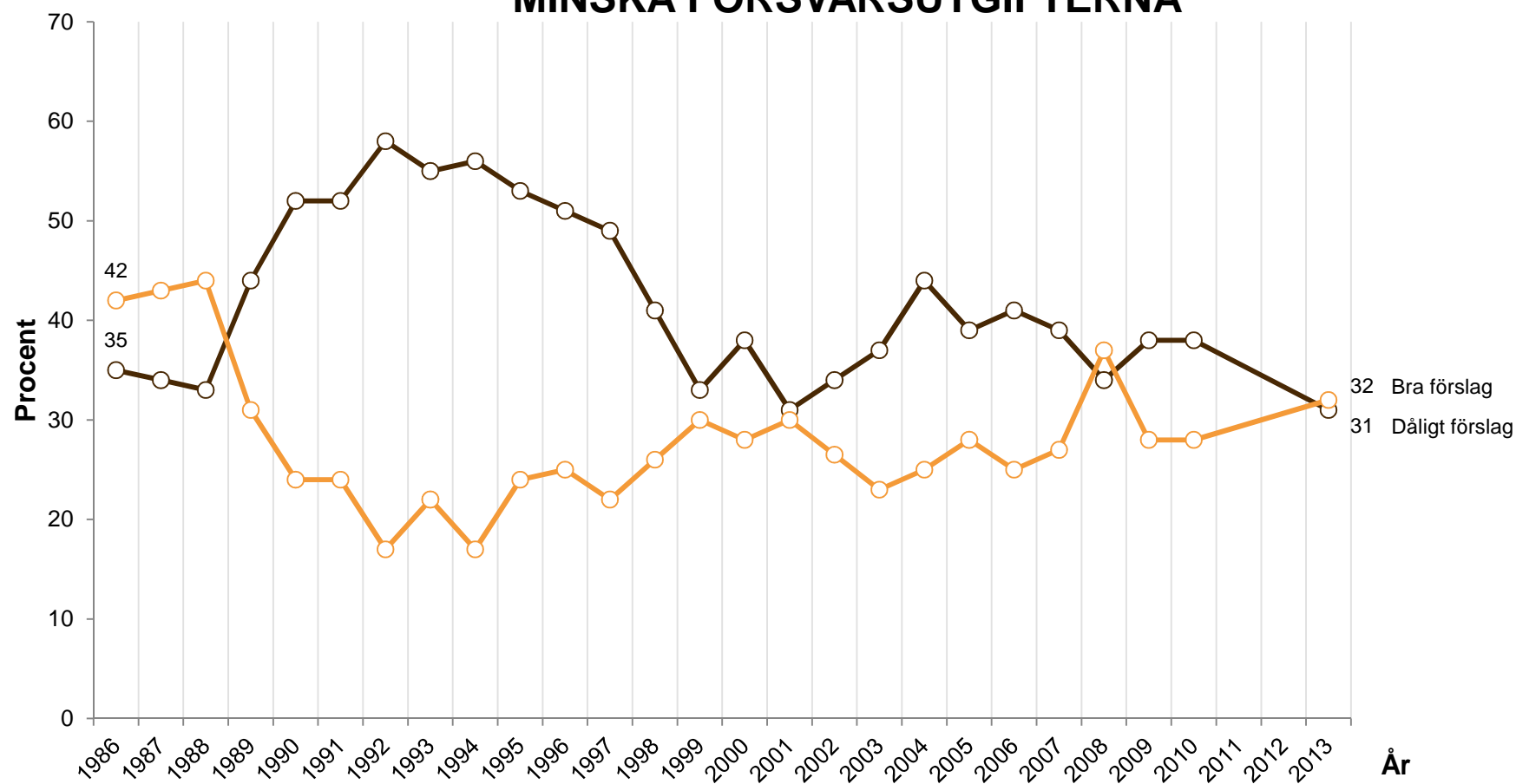

Kommentar: Fem svarsalternativ: "mycket bra förslag, ganska bra förslag, varken bra eller dåligt förslag, ganska dåligt förslag, mycket dåligt förslag". Resultaten avser de som svarat "mycket/ganska bra förslag" respektive "mycket/ganska dåligt förslag" bland dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Minska biståndet till utvecklingsländerna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1987-2013

MINSKA FÖRSVARsutGIFTERNA

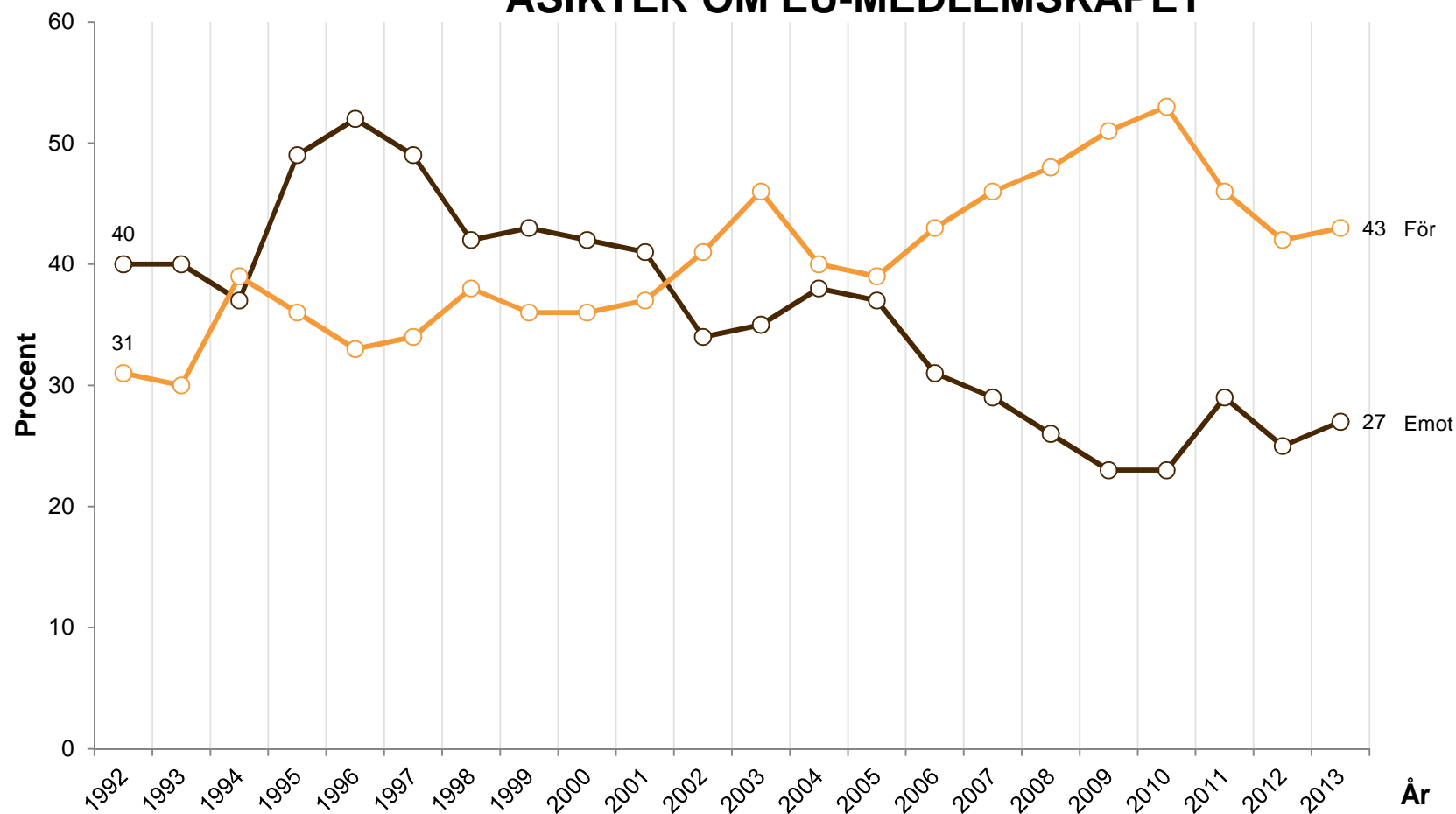

Kommentar: Fem svarsalternativ: "mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; dåligt förslag; mycket dåligt förslag". Resultaten avser de som svarat "mycket/ganska bra förslag" respektive "mycket/ganska dåligt förslag" bland dem som besvarat frågan.

Frågeformulering: "Minska försvarsutgifterna?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

ÅSIKTER OM EU-MEDLEMSKAPET

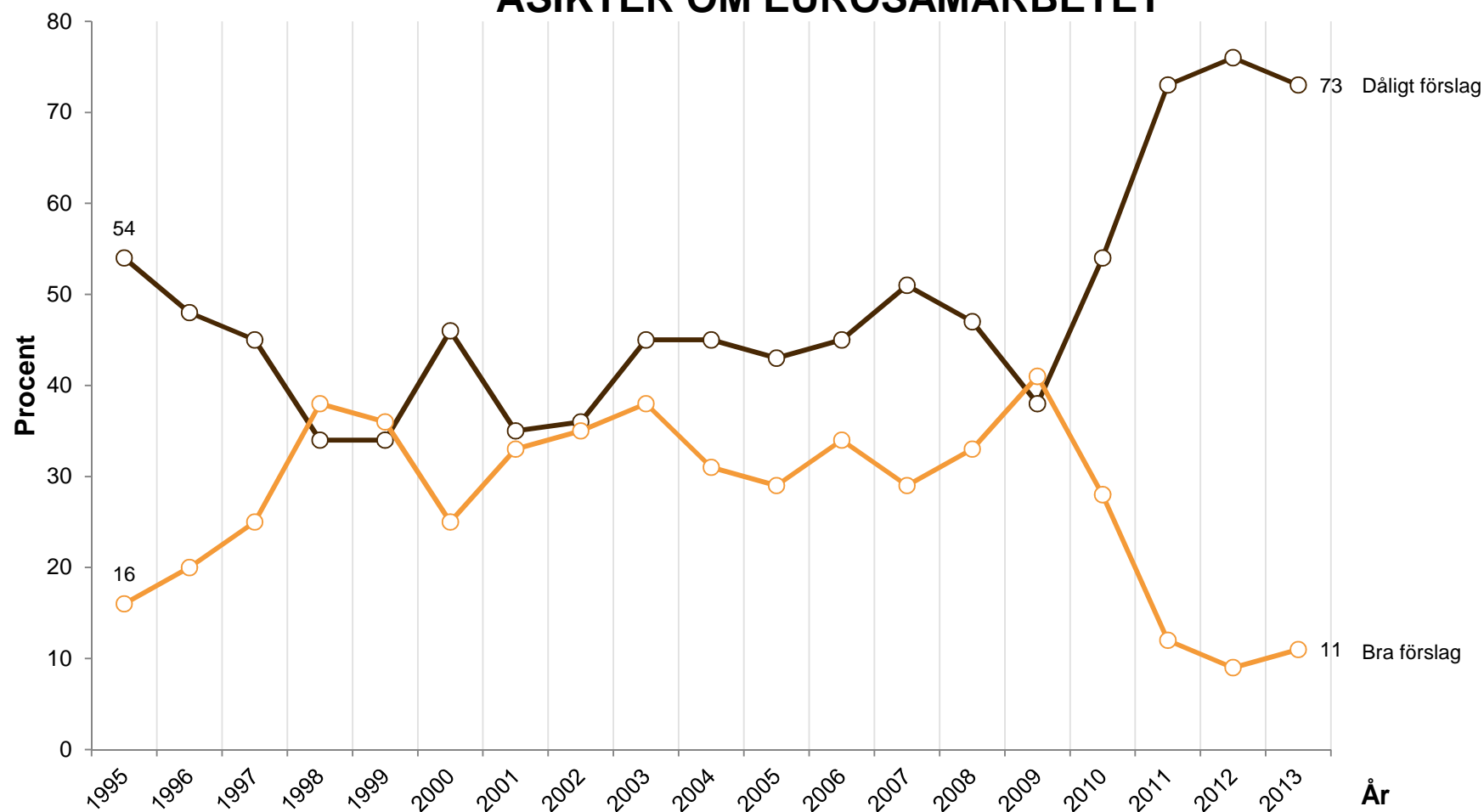

Kommentar: Alla som besvarat frågan ingår i procentbasen. Tre svarsalternativ: "i huvudsak för det svenska medlemskapet i EU; i huvudsak emot det svenska medlemskapet i EU; ingen bestämd åsikt i frågan".

Frågeformulering: "Vilken är din åsikt om det svenska EU-medlemskapet?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1992-2013

ÅSIKTER OM EUROSAMARBETET

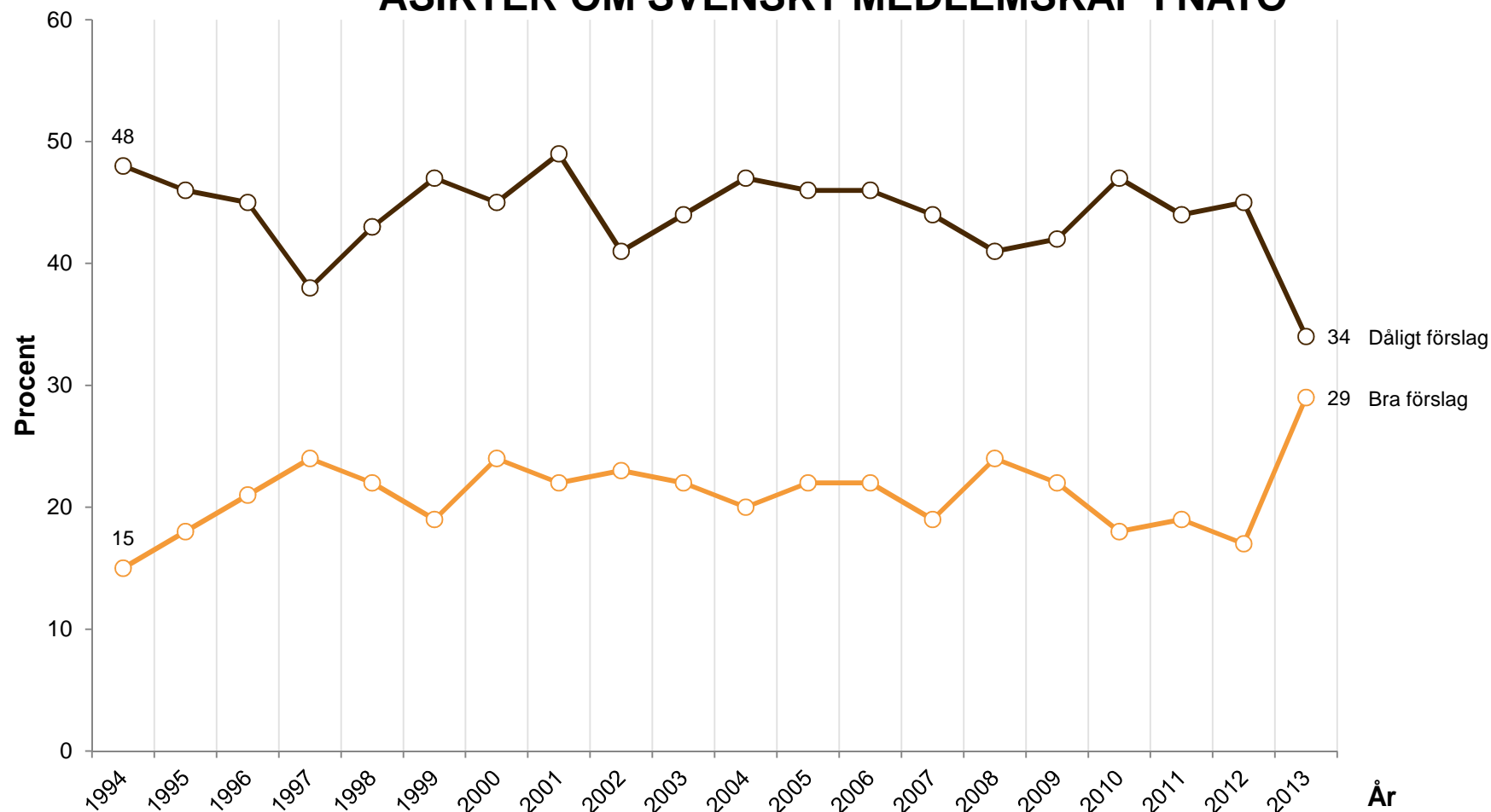

Kommentar: Fem svarsalternativ: "mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag". Alla som besvarat frågan ingår i procentbasen.

Frågeformulering: "Bör Sverige införa euro som valuta?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1995-2013

ÅSIKTER OM SVENSKT MEDLEMSKAP I NATO

Kommentar: Fem svarsalternativ: "mycket bra förslag; ganska bra förslag; varken bra eller dåligt förslag; ganska dåligt förslag; mycket dåligt förslag". Alla som besvarat frågan ingår i procentbasen.

Frågeformulering: "Sverige bör söka medlemskap i NATO"

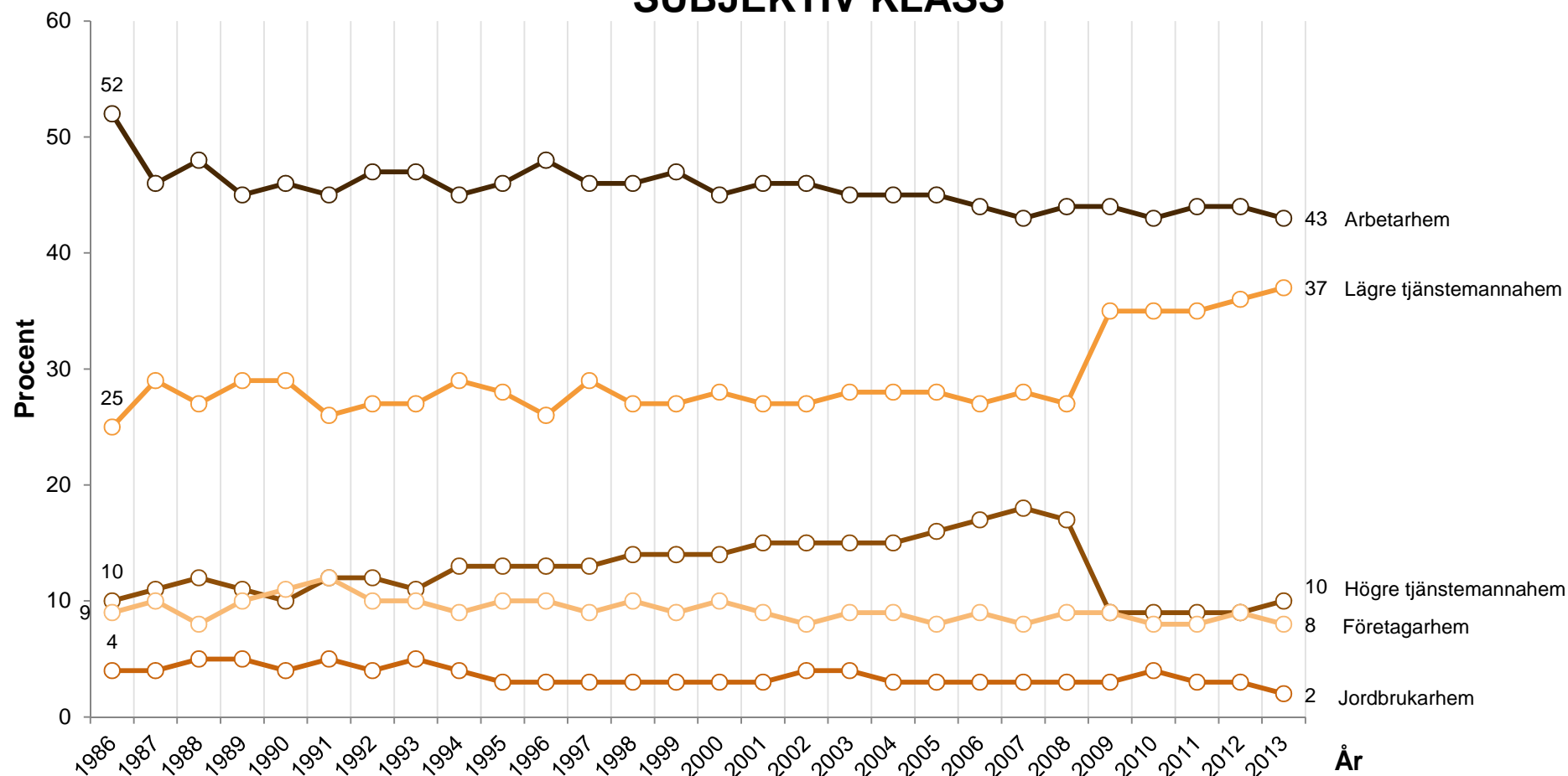
Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1994-2013

BAKGRUNDSFAKTORER

SUBJEKTIV KLASS

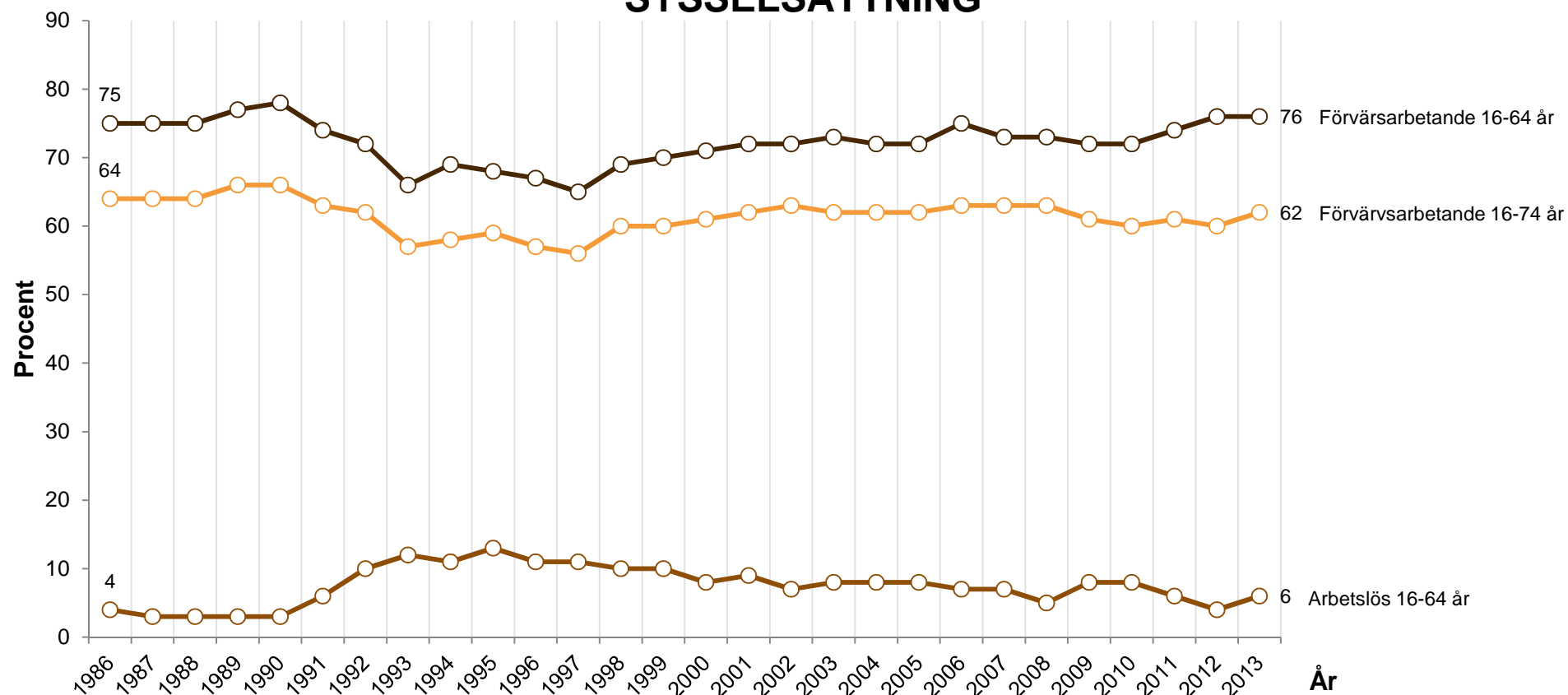

Kommentar: Procentbasen utgörs av dem som besvarat frågan. Definitionen av "högre tjänstemannahem" är snävare fr.o.m. 2009. 1990-2001 var formuleringen "Högre tjänstemanna-/akademikerfamilj" och 2002-2008 "Högre tjänstemanna-/akademikerhem".

Frågeformulering: "Om du skulle beskriva ditt nuvarande hem, vilket av nedanstående alternativ stämmer då bäst?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

SYSSELSÄTTNING

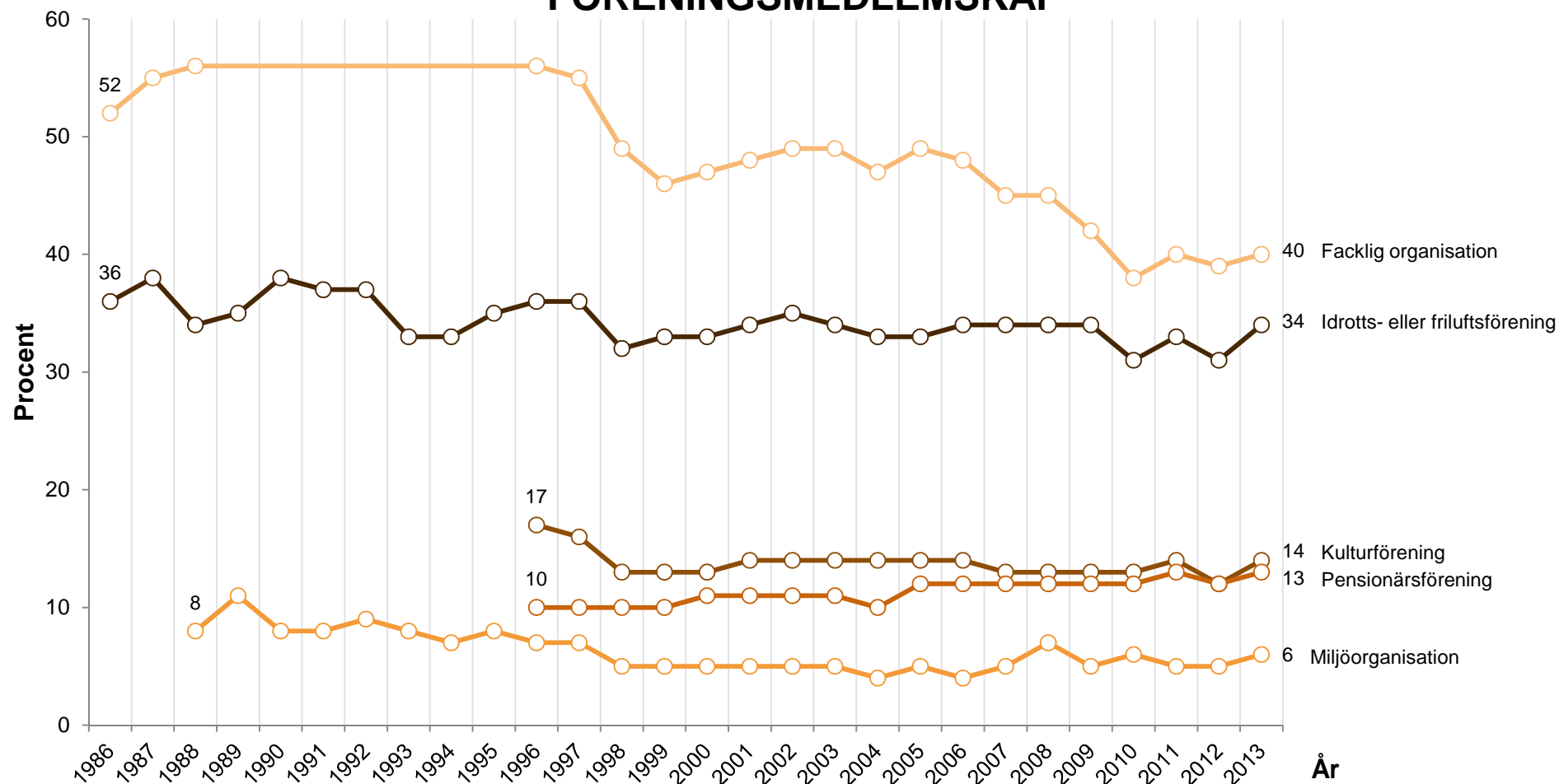

Kommentar: Bygger på självklassificering med alternativen "Förvärsarbetande (även sjukskriven, föräldraledig)", "Ålderspensionär/avtalspensionär", "Har arbete i arbetsmarknadspolitiska åtgärder/genomgår arbetsmarknadsutbildning", "Har sjuk-/aktivitetsersättning", "Studering" och "Annat". Arbetslöshet inkluderar även dem i arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Frågeformulering: "Till vilken av följande grupper hör du?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

FÖRENINGSMEDLEMSKAP

Kommentar: Figuren visar andelen som är medlemmar i olika typer av föreningar. Andelen medlemmar är baserad på det totala antalet svarande i SOM-undersökningarna.

Frågeformulering: "Ange nedan vilken/vilka föreningar du är medlem i samt hur aktiv du är i dessa föreningar?"

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 1986-2013

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför årligen nationella och lokala frågeundersökningar och anordnar seminarier på temat Samhälle, Opinion och Medier.

SOM-institutet | Seminariegatan 1B | Box 710, 405 30 Göteborg
031 786 3300 | info@som.gu.se | www.som.gu.se

